

Fra nedbør
til vannkraft.

OVERSIKT OVER VÅRE KONTORER

FELLES SENTRALBORD
02002 for privatkunder
02008 for bedriftskunder

HOVEDKONTOR/ADMINISTRASJON:
Bjergsted Terrasse 1
P.b. 250, 4066 Stavanger
E-post privatkunder: kundesenter@sr-bank.no
E-post bedriftskunder: bedrift@sr-bank.no
Fax nr 51 57 12 60

For åpningstider og fullstendige adresser
til våre kontorer se www.sr-bank.no

INNHold

HOVEDTALL OG NØKKELTALL	4
ADMINISTRERENDE DIREKTØRS ARTIKKEL	6
KORT OM SPAREBANK 1 SR-BANK ASA	8
ORGANISASJONSSTRUKTUR	9
MARKED OG KUNDEGRUNNLAG	10
VÅR HISTORIE	11
SRBANK-AKSJEN	12
SAMFUNNSANSVAR (CSR)	15
HUMANKAPITALEN	19
FORRETNINGSOMRÅDER	20
KONSERNLEDELSEN	22
EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE	24
STYRENDE ORGANER	30
STYRET	32
ÅRSBERETNING	34
ÅRSREGNSKAP INNHOLDSFORTEGNELSE	47
NØKKELTALL SISTE 5 ÅR	120

HOVEDTALL

(tall i mill kroner)	2014	2013
Netto renteinntekter	2 404	2 119
Netto andre driftsinntekter	2 510	2 379
Sum driftskostnader	2 056	2 019
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	2 858	2 479
Nedskrivninger på utlån og garantier	257	132
Driftsresultat før skatt	2 601	2 347

NØKKELTALL

	2014	2013
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning %	14,2	14,0
Kostnadsprosent	41,8	44,9
Gjennomsnittlig rentemargin %	1,45	1,42
Balansetall		
Brutto utlån til kunder	141 620	120 273
Brutto utlån til kunder inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	174 492	166 662
Innskudd fra kunder	81 489	71 667
Utlånsvekst inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	4,7 %	5,3 %
Innskuddsvekst	13,7 %	6,0 %
Forvaltningskapital 31.12.	174 926	156 985
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning %	11,5	11,1
Kjernekapitaldekning %	12,3	12,8
Kapitaldekning %	14,5	14,1
Kjernekapital	14 828	14 511
Kontor og bemanning		
Antall årsverk	1 106	1 165
Antall kontorer	50	52
SpareBank 1 SR-Bank aksjen		
Børskurs ved årsslutt	52,50	60,25
Resultat pr aksje	8,20	7,28
Utbytte pr aksje	2,00	1,60
Effektiv avkastning på aksjen %	-10,2	66,0

Det vises for øvrig til en fullstendig nøkkeltallsversikt og definisjoner på sidene 14 og 120.

KONSERNRESULTAT FØR SKATT:

2 601

mill kr (2 347 mill kr)

NETTO RENTEINNTEKTER:

2 404

mill kr (2 119 mill kr)

EGENKAPITAL-
AVKASTNING ETTER SKATT:

14,2

prosent (14,0 prosent)

NETTO PROVISJONS- OG
ANDRE DRIFTSINNTEKTER:

1 732

mill kr (1 824 mill kr)

UTLÅNSVEKST, BRUTTO SISTE
12 MND INKL. SB1 BOLIGKREDITT
OG SB1 NÆRINGSKREDITT:

4,7 %

prosent (5,3 prosent)

NEDSKRIVNINGER I % AV BRUTTO
UTLÅN INKL. SB1 BOLIGKREDITT
OG SB1 NÆRINGSKREDITT:

0,15

prosent (0,08 prosent)

INNSKUDDSVKST SISTE 12 MND:

13,7 %

prosent (6,0 prosent)

REN KJERNEKAPITALDEKNING:

11,5

prosent (11,1 prosent)

VI FORSTÅR NÅTIDEN, FORDI VI VET HVOR VI KOMMER FRA

2014 har vært et annerledes år sett i forhold til de siste årene vi har lagt bak oss. Forskjellen er nok størst knyttet til forventninger til fremtiden, mer enn faktisk opplevde endringer blant husholdningene og bedriftene i landsdelen. Mest av alt skyldes dette en betydelig svekket oljepris, med de konsekvenser det kan komme til å få for noen. For meg er det en god påminnelse om hvor sårbar økonomien er.

Filosofen Simone Weils sa at hvis man ikke kjenner fortiden, forstår man ikke nåtiden og er ute av stand til å forme fremtiden. Denne korte men presise setningen passer godt inn nå når konjunktorene endrer seg i negativ retning. Vår landsdel har i alle de 175 årene vi har eksistert, opplevd både små og store konjunktursvingninger. Det har gitt oss god erfaring i å mestre endringer. Samtidig har vi, som Sør- og Vestlandets største finanskonsern, tilegnet oss verdifull kunnskap og kompetanse. Det gjør oss godt rustet til fortsatt å kunne være med på å forme fremtiden.

EN LANDSDEL MED FLERE MULIGHETER

Vi lever i en landsdel som fortsatt fremstår som et av de beste steder å bo, arbeide og drive virksomhet i. Agder, Rogaland og Hordaland, har utviklet sin velstand gjennom god og solid forvaltning av flere naturgitte ressurser; olje og gass, sjømat, landbruksprodukter, vannkraft og for noen noe så utenkelig som stein. I tillegg til god tilgang på naturressurser, har vi et godt strategisk utgangspunkt i vår geografiske plassering. Spesielt med tanke på vår nærhet til markeder i andre land. Regionen består også av mange svært kompetente og godt utdannende mennesker, i næringslivet og i og rundt de store universitets- og høyskolemiljøene i landsdelen. Samlet har disse forutsetningene stor betydning for vår konkurransekraft.

Fallet i oljepris har resultert i endringer og en viss form for avdemping i aktivitet, spesielt innen petroleumssektoren. Kostnadsfokuset har tiltatt. Likevel må vi ikke glemme at vi har fortsatt god aktivitet og høye inntekter i landsdelen. Kun mellom femten og tjue prosent av de som bor og jobber i landsdelen, er direkte sysselsatt i oljeindustrien. Samtidig er en del av sysselsettingen i andre bransjer indirekte avhengig av det som skjer som følge av fall i oljepris.

SpareBank 1 SR-Bank har en god kultur for fortløpende endringer og kontinuerlige forbedringer. Kultur for endring gjør oss mer tilpasset fremtiden enn store endringsprogrammer som ofte gjennomføres når nåtid har blitt fortid. I løpet av de to

siste årene har vi redusert bemanningen med i overkant av 100 ansatte, en endring på åtte prosent. Samtidig har vi restrukturert kompetansen ved at ny og nødvendig kompetanse er rekruttert. Totalt sett har vi, bare i 2014, ansatt 72 nye medarbeidere. Det betyr at vi har maktet å gjennomføre gode endringsprosesser på en dynamisk og fleksibel måte. Også innenfor dette området står vi godt rustet til å kunne være med på å forme fremtiden.

EN KUNDESENTRISK STRATEGI

Digitalisering av flere og flere kundeprosesser forsetter, i økende takt. Et taktskifte vi både direkte er med på å øke og ikke minst i stand til å følge. Vi var, sammen med de andre bankene i SpareBank 1-alliansen, først ute med klokkebank, en kobling av mobilbank og en smartklokke. Eksempelet er ikke kritisk i den store sammenhengen, men det er et godt eksempel på hvordan vi lager flere og flere bindinger mellom bank og kunde og mellom ulike teknologiske løsninger. Dette gjør vi for at kunden skal oppleve at vi er mer tilgjengelige og at vi blir mer effektive i møte med kundene. Likevel er ikke dette nok. Vi må også bli mer relevante. Derfor utvikler vi et nytt system for kunderelasjon og kundefølsomhet (CRM), som skal gjøre oss bedre i stand til å identifisere hvilke behov hver enkelt kunde har og til hvilken tid disse behovene oppstår. Helt ny og nødvendig kompetanse er hentet inn.

I løpet av det siste året har vi også blitt mer robuste når det gjelder bredden av inntekter. Inntekter fra salg av produkter og tjenester, utenom tradisjonelle balanseprodukter som innskudd og utlån, økte med 51 millioner kroner til 1 264 millioner kroner i 2014. Det utgjør hele 28 prosent av de samlede inntekter, og utgjør et godt eksempel på hvordan vi over tid har evnet å bygge en robust og bærekraftig sammensetning av inntekter.

BLIKKET FESTET MOT FREMTIDEN

Fremtiden er ukjent, men utgangspunktet vårt er godt. Det at både husholdninger og bedrifter øker egen robusthet og er seg bevisst på den økte usikkerheten, er viktig for hvordan vi fremover blir i stand til å møte endringer.

2015 vil bli et tidsskille på flere måter. Men for oss, som i over 175 år har erfart at med årene kommer endring, vil tidsskiller ikke bety noe for vår tilstedeværelse. Vi er her i "dag og i morgen". Vi har ingen andre steder å flytte til. Derfor er vi opptatt av å gjøre vårt for at bedrifter og menneskene som holder til her, får tilgang på nødvendig kompetanse og kapital uavhengig av svingninger.

Vi har erfart at vi må ta del i samfunnsutviklingen, fordi det angår oss og fordi det er en god forretningside. Vi står last og brast med regionen. Både fordi det er vedtektsfestet at vi ikke kan flytte her i fra. Mest av alt fordi det er her vi er skapt og hører til. Derfor kjenner vi både næringslivet og samfunnsstrukturen godt. Det er en viktig forutsetning for å kunne drive lønnsomt, til det beste for kundene, de ansatte og våre eiere.

Vi er stolte av historien vår. Vi er taknemlige for tilliten folk, virksomheter, eiere og det offentlige har vist oss. Vi har navigert oss gjennom oppturer og nedturer. Vi er bedre rustet enn noen gang til fortsatt å dekke regionens behov for kapital. Det er en oppskrift som virker i en landsdel med et hav av muligheter.

Arne Austreid
Administrerende direktør

KORT OM SPAREBANK 1 SR-BANK ASA

SpareBank 1 SR-Bank er Sør- og Vestlandets ledende finanskonsern med Rogaland, Hordaland og Agder som markedsområde. Vi har et komplett tilbud av finansielle tjenester innenfor blant annet lån, sparing, rådgivning, forsikring og pensjon for person- og bedriftskunder. Vi har 50 kontorer i vårt markedsområde og en forvaltningskapital på 174,9 mrd kroner pr 31.12.2014.

SpareBank 1 SR-Bank er en del av SpareBank 1-alliansen som er et bank- og produktsamarbeid mellom selvstendige, lokalt forankrede norske banker.

Som et av landets største finanskonsern tar vi et spesielt ansvar for å stimulere til vekst og utvikling i våre markedsområder. Hensikten med SpareBank 1 SR-Bank er å skape verdier for den regionen vi er en del av.

SpareBank 1 SR-Bank ble omdannet fra sparebank til allmennaksjeselskap ("aksjesparebank") med virkning fra 1.1.2012. Samtidig ble Sparebankstiftelsen SR-Bank etablert. Stiftelsen har som formål å forvalte aksjer den ble tilført ved opprettelsen og å utøve og opprettholde et betydelig, langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Stiftelsen kan disponere av overskuddet og i tråd med sparebanktradisjoner dele ut gaver til allmennyttige formål i regionene Aust- og Vest-Agder, Rogaland og Hordaland.

VISJON

SpareBank 1 SR-Bank - anbefalt av kunden

Konsernet har en ambisjon om å gi gode opplevelser for kunden som resulterer i at kunden anbefaler oss til andre.

VERDIER

"Mot til å meina, styrke til å skapa" gjennom å være langsiktig, åpen og ærlig og gjennom å vise ansvar og respekt, vilje og evne til forbedring.

STRATEGI

Vi skal være Sør- og Vestlandets mest attraktive leverandør av finansielle tjenester basert på gode kundeopplevelser, sterk lagfølelse og profesjonalitet, lokal forankring, beslutningskraft og soliditet, lønnsomhet og tillit i markedet.

FINANSIELLE MÅL

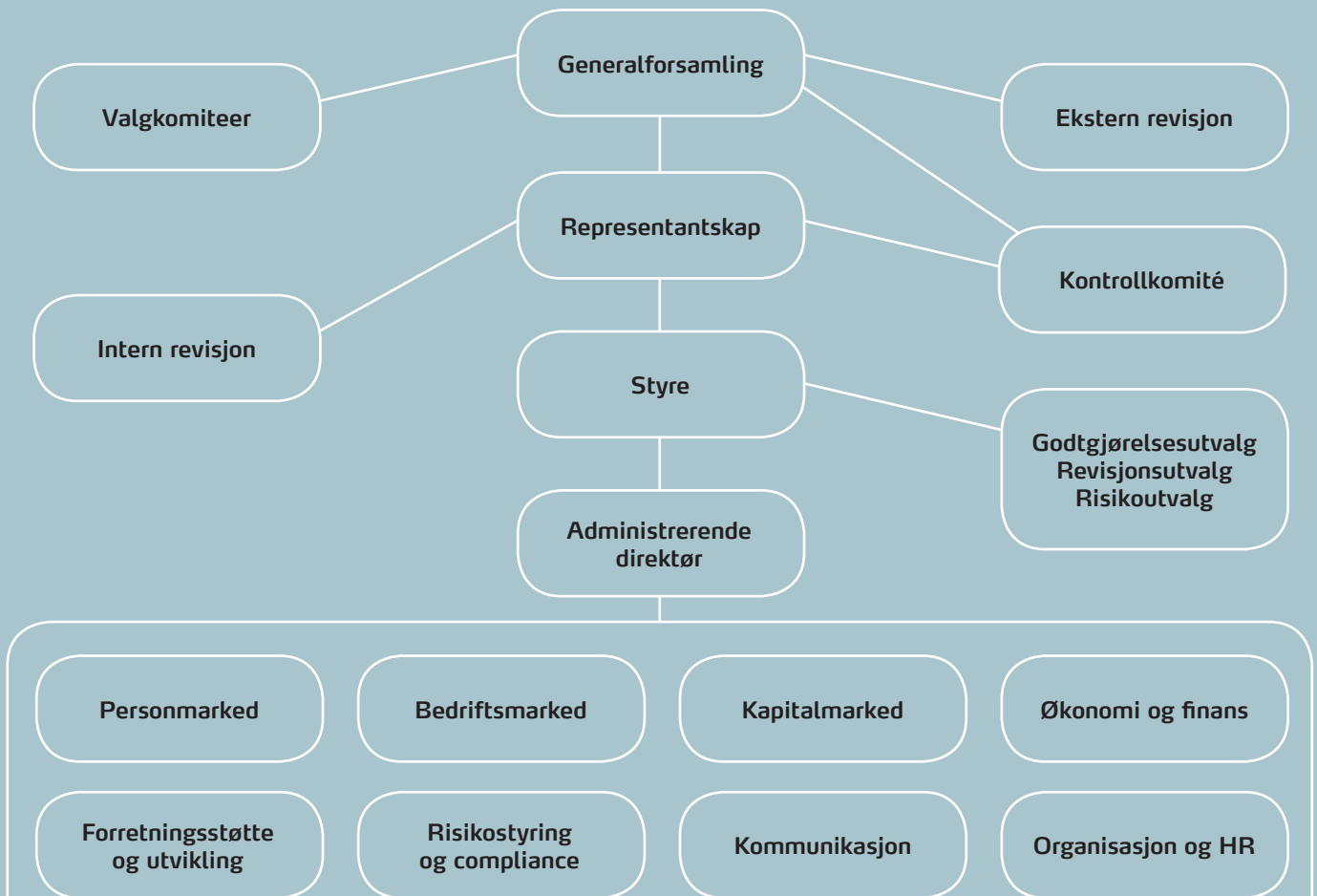
SpareBank 1 SR-Bank har som overordnet økonomisk mål å oppnå resultater som gir en god og stabil avkastning på egenkapitalen og derigjennom gi eierne konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene.

Finansielle ambisjoner mot 2017:

Egenkapitalavkastning: 12 prosent

Ren kjernekapitaldekning: over 13,5 prosent pr 30.6.2017

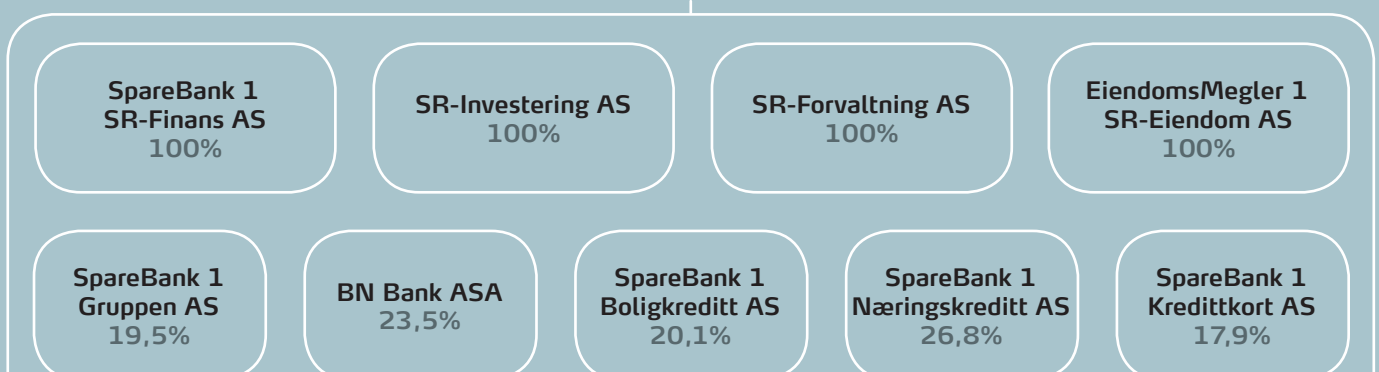
ORGANISASJONSSTRUKTUR

FINANSKONSERNET SPAREBANK 1 SR-BANK

SpareBank 1 SR-Bank ASA

MARKED OG KUNDEGRUNNLAG

SPAREBANK 1 SR-BANK SIN MARKEDSPOSISJON OG KUNDEGRUNNLAG

LOKALISERING OG DISTRIBUSJONSNETTVERK

SpareBank 1 SR-Bank er Norges største regionbank, og nest største norskeide bank. Rogaland utgjør SpareBank 1 SR-Bank sitt kjerneområde, men satsingen på Agder-fylkene og Hordaland har på få år gitt en god vekst både med hensyn til utvikling i markedsandeler og lønnsomhet. Fylkene i markedsområdet har samlet ca 1 260 000 innbyggere og det er registrert ca 208 000 bedrifter og personlige foretak i regionen.

Sør- og Vestlandet og i sær Stavanger-regionen har de siste 40 årene stått i sentrum for utviklingen av Norge som olje- og energinasjon. Om lag 40 prosent av norske oljeserviceselskaper holder til i Stavanger-regionen, og majoriteten av de norske operatørselskaperens hovedkontor er lokalisert her. Norges største oljeselskap, Statoil, har hovedkontor på Forus i Stavanger og de aller fleste av de internasjonale operatørselskaperne har også sine norske hovedkontorer i Stavanger-regionen. Noen av disse er Total, ENI, ConocoPhillips og Shell. Statlige organisasjoner som Petoro, Oljedirektoratet og Petroleurstilsynet, samt Oljeindustriens Landsforening (OLF), har også sine hovedkontorer i Stavanger. Omlag 18 prosent av sysselsettingen i Rogaland er innen oljeindustrien.

Sør- og Vestlandet har et allsidig og dynamisk næringsliv som er kjent for høy grad av internasjonalisering, eksport, verdiskaping og nyskaping. Regionen har en god plassering både når det gjelder internasjonal kommunikasjon, den norske kontinentalsokkelen og regionale transportruter.

Næringslivets internasjonale orientering og nettverk gjør regionen åpen og tilgjengelig for omverden. I kjølvannet av det norske oljeeventyret har en sett en sterk økning av gründervirksomhet og nyetableringer, og det er generelt stor innovasjonsaktivitet i regionen.

Det har de siste årene vært betydelige industrielle satsinger basert på regionens hovednæring innenfor olje og energi. Dette har dannet grunnlaget for økt aktivitet og verdiskaping i regionen gjennom ringvirkninger. Nasjonale og internasjonale aktører har foretatt store investeringer på norsk sokkel og posisjonert seg i regionen. Resultatet er økt etterspørsel etter arbeidskraft og strammere arbeidsmarked enn ellers i landet og et stramt boligmarked. Oljeprisen fikk et kraftig fall mot slutten av 2014, som har resultert i et betydelig stemningsskifte i regionen, spesielt innen oljeindustrien. Kostnadsfokus har tiltatt og investeringer utsettes. Regionen må være forberedt på høyere arbeidsledighet og et svakere boligmarked fremover. Hvor store effektene blir, avhenger av hvor lenge oljeprisen blir værende på et lavt nivå.

Næringsstrukturen i regionen er dominert av olje- og gassrelatert virksomhet, men regionen har også ledende kompetanse på mange andre områder:

Regionen er en av landets viktigste produsent av kjøtt- og melkeprodukter og grønnsaker. Finansnæringen, med SpareBank 1 SR-Bank, Hitec Vision og Skagenfondene i spissen, har vokst seg

stor. Det finnes også en omfattende næringsmiddelindustri i regionen.

SpareBank 1 SR-Bank sin geografiske eksponering strekker seg fra Grimstad i Aust-Agder til Åsane i Hordaland. Hovedtyngden ligger fortsatt i kjerneområdet Rogaland.

SpareBank 1 SR-Bank følger en multikanalstrategi med utgangspunkt i at forholdet mellom kunde og bank er basert på personlige relasjoner gjennom våre 50 kontorer, samtidig som tradisjonelle og nye banktjenester gjøres enkelt tilgjengelige i digitale kanaler. Dette forenkler kundenes hverdag og bidrar til å styrke kunderelasjonen.

De viktigste konkurrentene til SpareBank 1 SR-Bank er full-service-banker som DNB, Nordea, Handelsbanken og Danske Bank i tillegg til lokale sparebanker. På grunn av den sterke økonomiske utviklingen i markedsområdet er konkurranse-situasjonen intensiv.

KUNDEGRUNNLAG

SpareBank 1 SR-Bank sitt markedsområde dekker om lag 25 prosent av Norges befolkning.

Samlet sett har regionen over lengre tid opplevd en betydelig vekst i sysselsetting og næringsaktivitet. Veksten i sysselsettingen i Rogaland har vært betydelig sterkere enn i Norge, sett under ett. Særlig har utviklingen i oljeindustrien gitt grunnlag for vekst i arbeidsmarkedet, slik at fylket har tiltrukket seg en betydelig andel av innflyttingen fra utlandet og av innenlandsk flytting. Fylket har dessuten relativt høyt antall barnefødsler og ung aldersstruktur. Sammenliknet med de foregående tiårene har imidlertid veksten vært særlig rask de siste årene. Det kraftige fallet i oljeprisen mot slutten av 2014 kan medføre at vekst i sysselsetting og netto innflytting bremses opp og i verste fall reduseres.

SSB anslø i sin siste befolkningsprognose at befolkningen i Rogaland vil øke med om lag 145 000 personer fram mot 2030 (middelanslaget), som vil tilsa en årlig vekst på om lag 1,42 prosent. Prognosen over tid viser at Rogaland vil ha den sterkeste veksten i landet. Dette vil bety en økning på 35 prosent i forhold til nåværende folketall. Den anslåtte befolkningsveksten på kortere sikt fram mot 2015 i Rogaland er på linje med veksten i Oslo og Akershus på ca 2 prosent årlig. Betydelig oppgang i befolkningen framover krever blant annet at det er tilstrekkelige arealer til bosetting og arbeidsplasser til en langt større befolkning enn i dag. Trolig krever dette at deler av befolkningen må bosette seg lengre fra dagens vekstsentra på Nord-Jæren og i Haugesunds-regionen.

For Agder-fylkene viser veksten fram mot 2015 en vekst på linje med landsgjennomsnittet med ca 1,35 prosent årlig vekst, men fram mot 2030 viser prognosene fra SSB at Agder-fylkene vil ha ca 1,20 prosent årlig vekst mot landsgjennomsnittet på ca 1,03 prosent.

Prognosen fra SSB viser at Hordaland vil ha en årlig vekst fram mot 2015 på ca 1,54 prosent og på lengre sikt fram mot 2030 på 1,18 prosent.

1839

Den første banken som i dag er en del av SpareBank 1 SR-Bank opprettes. Egersund Sparebank stiftes med en kapital på 56 spedaler, omlag 224 kroner. Det er sildefiske, salteri og eksport av fisk som gir folk flest inntekter og som skaper behovet for en sparebank.

1852

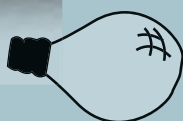
Midt på 1800-tallet skjer det en jordbruksrevolusjon i Rogaland. Bøndene trenger meieri og moderne redskaper for å øke matproduksjonen. Finnøy Sparebank, som senere blir SR-Bank, er blant de første bygdebankene som gir bøndene kreditt til de nye investeringene.

1913

Theodor Nordaas ser bokstavelig talt lyset på verdensutstillingen i Paris i 1895, og tar med seg ideen om elektrisk lys hjem. 18 år senere kjøper Sands Herred Sparebank (Sand Sparebank), framtidens SR-Bank, fallrettighetene til Hiimsfossen som en gave til kommunen. Flere sparebanker følger modellen og gir lys til folket.

1976

24 sparebanker går sammen og danner Sparebanken Rogaland. SR-Bank får en forvaltningskapital på 1,5 milliarder kroner og 350 ansatte. Funnet av Ekofiskfeltet i Nordsjøen sju år tidligere betyr store inntekter og massive investeringer i Rogaland. Det er regionens nye behov for kapital som er bakgrunnen for det forpliktende samarbeidet.

1994

SR-Bank (Sparebanken Rogaland) noterer grunnfondsbevis på Oslo Børs. Dette er et nødvendig grep for å styrke bankens egenkapital i en vanskelig tid for norske banker.

1996

SR-Bank er med på å danne SpareBank 1. En allianse som består av SR-Bank, Sparebanken Nord Norge, Sparebanken Vest og Sparebanken Midt Norge. Bankene samarbeider under SpareBank 1 navnet om forsikringsprodukter, fondsforvaltning, finanstjenester, teknologi og merkevarebygging.

2012

SpareBank 1 SR-Bank omdannes til ASA for fortsatt å kunne leve opp til sin hensikt; å skape verdier for regionen vi er en del av. Viktigst er det å kunne dekke regionens behov for kapital. Konsernet har omlag 150 milliarder kroner i forvaltningskapital og rundt 1300 ansatte.

2039

Vi har beina godt plantet på Sør- og Vestlandet, men holder blikket langt fremme for å endre oss i takt med kundene. Som landsdelens mest attraktive leverandør av finansielle tjenester er vi selve symbolet på sørvestlandsk styrke til å skape.

SRBANK-AKSJEN

FAKTA OM AKSJEN

SpareBank 1 SR-Bank ble omdannet fra egenkapitalbevisbank til aksjesparebank den 1. januar 2012. Tidligere egenkapitalbevisiere mottok én aksje som vederlag for hvert egenkapitalbevis de eide på omdanningstidspunktet. Aksjekapitalen er 6 393 777 050 kroner fordelt på 255 751 082 aksjer, hver pålydende 25 kroner.

Tickerkoden på Oslo Børs ble samtidig endret fra ROGG til SRBANK. SRBANK inngår i OSEAX All-share indeks og sektorindeks OSE40 Financials/OSE4010 Banks. Likviditetssegment er Match.

FAKTA OM SPAREBANKSTIFTELSEN SR-BANK

Som en følge av omdanningen ble Sparebankstiftelsen SR-Bank etablert. Stiftelsens formål er å forvalte aksjene den ble tilført ved opprettelsen og å utøve og opprettholde et betydelig, langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Eierskapet skal utøves i samsvar med alminnelige aksepterte eierstyringsprinsipper, og innenfor de rammer og retningslinjer generalforsamlingen har fastsatt. Eierskapet skal minst utgjøre 25 prosent av utstedte aksjer.

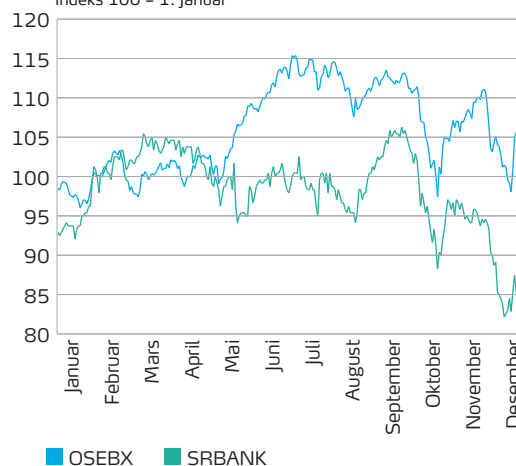
Stiftelsen kan disponere av overskuddet og i tråd med sparebanktradisjoner dele ut gaver til allmennyttige formål i regionene Aust- og Vest-Agder, Rogaland og Hordaland.

Pr. 31.12.2014 eier stiftelsen 72 419 305 aksjer, tilsvarende 28,3 prosent av utstedte aksjer.

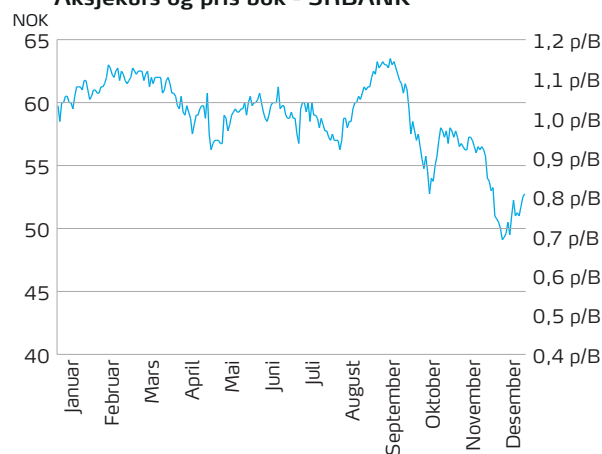
KURS- OG LIKVIDITETSUTVIKLING

Relativ aksjekursutvikling 2014

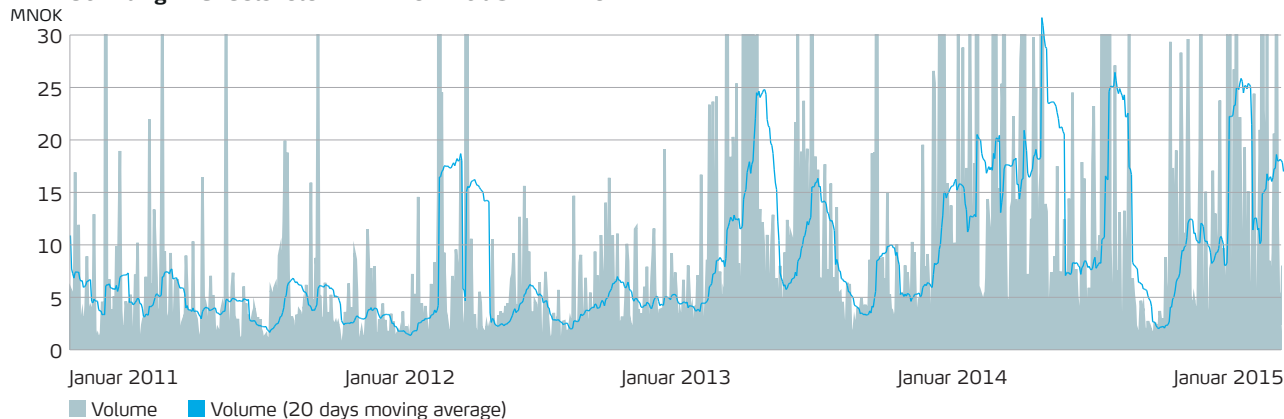
Indeks 100 = 1. januar

Aksjekurs og pris bok - SRBANK

Utvikling i handelsvolum 1.1.2011 til 31.12.2014

UTBYTTEPOLITIKK

SpareBank 1 SR-Bank har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir god og stabil avkastning på banken sin egenkapital for derigjennom å skape verdier for eierne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene.

Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte skal det tas særlig hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Nivået på årlig kontantutbytte vil fram mot 2017 ta hensyn til at banksektoren er i en oppbyggingsfase for å møte nye kapitalkrav. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at utdelingsforholdet gradvis økes i tråd med konsernets utbyttepolitikk mot at om lag halvparten av resultatet etter skatt utdeles som kontantutbytte.

Disponibelt morbankresultat i 2014 ble 1 908 mill kroner, tilsvarende 7,47 kroner pr aksje. I tråd med SpareBank 1 SR-Bank sin utbyttepolitikk er ulike forhold hensyntatt i utbyttevurderingen, herunder særlig vekt på soliditet og kjernekapitaldekning i lys av nye regulatoriske krav til bankene. Kravene, slik de nå er kjent, trappes gradvis opp fram mot 30.6.2016.

Styret foreslår i 2014 et utbytte på 2,00 kroner pr aksje. Dette tilsvarer en utbytteprosent på ca. 24 prosent av konsernresultatet pr aksje.

INVESTORPOLITIKK

SpareBank 1 SR-Bank legger betydelig vekt på at korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om konsernets utvikling og resultater skal skape tillit i investormarkedet. Informasjon til markedet formidles i all hovedsak gjennom kvartalvise investorpresentasjoner, hjemmesider på internett, pressemeldinger og regnskapsrapporter. Det avholdes også regelmessig presentasjoner overfor internasjonale samarbeidspartnere, ratingselskaper, långivere og investorer.

Det er i SpareBank 1 SR-Bank sin interesse at det publiseres løpende finansanalyser av høyest mulig kvalitet. Alle analytikere uavhengig av anbefaling og syn på bankens aksjer behandles til enhver tid likt. Ved utgangen av 2014 var det 12 meglerhus med offisiell dekning av SRBANK. Kontaktinformasjon til disse finnes til enhver tid oppdatert på www.sr-bank.no/ir.

INFORMASJONSADRESSER

SpareBank 1 SR-Bank distribuerer informasjon til markedet via internett på adressen www.sr-bank.no.

Andre linker til finansinformasjon: www.ose.no (Oslo Børs)

Finnskalender for 2015

Generalforsamling	28.04.2015
Ex utbytte dato:	29.04.2015
1. kvartal:	29.04.2015
2. kvartal:	12.08.2015
3. kvartal:	29.10.2015

Foreløpige regnskapstall for 2015 vil bli offentliggjort i februar 2016.

EIERFORHOLD

SpareBank 1 SR-Bank har som mål at det skal være god likviditet i aksjen og å oppnå en god spredning av eiere som representerer kunder, regionale investorer, samt norske og utenlandske investorer.

Kursen falt i 2014 fra 60,25 kroner til 52,50 kroner. Hensyntatt utbetalt utbytte på 1,60 kroner tilsvarte dette en effektiv avkastning på minus 10,2 prosent. Hovedindeksen på Oslo Børs steg 4,9 prosent i samme periode.

Det var 10 422 (11 151) eiere av SRBANK ved utgangen av 2014. Andelen eid av selskap og personer i utlandet økte betydelig, fra 14,1 prosent til 22,4 prosent, og andelen eid av selskap og personer hjemmehørende i Rogaland, Agder-fylkene og Hordaland ble redusert fra 53,0 prosent til 48,9 prosent. De 20 største eierne eide til sammen 64,4 prosent. Bankens egenbeholdning utgjorde 231 043 aksjer. Ansatte i konsernet eide 1,8 prosent av aksjene ved utgangen av året.

Følgende oversikt viser de 20 største eierne pr 31.12.2014:

SpareBank 1 SR-Bank ASA aksjer		
20 største eiere pr. 31.12.2014.	Beholdning	Andel %
Sparebankstiftelsen SR-Bank	72 419 305	28,3%
Gjensidige Forsikring ASA	26 748 416	10,5%
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	8 643 971	3,4%
Morgan Stanley & Co LLC, U.S.A.	8 231 700	3,2%
Folketrygdfondet	7 069 608	2,8%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 226 583	2,4%
Wimoh Invest AS	5 761 169	2,3%
Skandinaviska Enskilda Banken, Sverige	3 907 817	1,5%
Vpf Nordea Norge Verdi	3 259 776	1,3%
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	3 043 658	1,2%
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	2 748 403	1,1%
Clipper AS	2 525 000	1,0%
MSCO Equity Firm Account, U.S.A.	2 287 448	0,9%
J.P. Morgan Chase Bank N.A., U.K.	2 083 137	0,8%
Danske Invest Norske Instit. II	1 924 571	0,8%
The Bank of New York Mellon, U.S.A.	1 865 430	0,7%
Westco	1 577 534	0,6%
Pareto Aksje Norge	1 543 600	0,6%
Odin Norge	1 473 591	0,6%
FLPS-Princ All Sec Stock Sub, U.S.A.	1 433 800	0,6%
Sum 20 største	164 774 517	64,4%

	2014	2013	2012	2011	2010
Regional andel	48,9 %	53,0 %	61,2 %	47 %	47 %
Øvrige norske eiere	28,7 %	32,9 %	32,8 %	43 %	43 %
Utenlandske eiere	22,4 %	14,1 %	6,0 %	10 %	10 %
Antall eiere	10 422	11 151	11 959	11 887	12 031

Nøkkeltall¹⁾	2014	2013	2012	2011	2010
Børskurs 31.12, kroner	52,50	60,25	37,20	40,70	57,00
Utbytte pr aksje, kroner	2,00	1,60	1,50	1,50	2,75
Direkte avkastning ¹⁾	3,8 %	2,7 %	4,0 %	3,7 %	4,8 %
Effektiv avkastning ²⁾	-10,2 %	66,0 %	-4,9 %	-23,8 %	17,5 %
Bokført egenkapital pr aksje, kroner ³⁾	60,28	55,00	49,48	48,75	47,45
Resultat pr aksje, kroner	8,20	7,28	5,33	5,42	6,84
Utdelingsforhold, netto ⁴⁾	24%	22%	28%	32%	44%
Antall utstedte aksjer 31.12	255 751 082	255 751 082	255 751 082	127 313 361	127 313 361
Beholdning av egne aksjer 31.12	231 043	207 645	345 134	133 248	133 248
Antall utestående aksjer 31.12	255 520 039	255 543 437	255 405 948	127 180 113	127 180 113

¹⁾ Fra og med 1.1.2012 ble de tidligere egenkapitalbevisene konvertert til aksjer.

¹⁾ Utbytte i prosent av børskurs ved årets slutt

²⁾ Kursstigning gjennom året pluss utbetalt utbytte i prosent av børskurs ved årets begynnelse

³⁾ Egenkapital dividert på antall utestående aksjer

⁴⁾ Utbytte i prosent av konsernresultatet etter skatt

KREDITTRATING

Moody's Investor Services bekreftet 11.12.2014 sin kredittrating av SpareBank 1 SR-Bank til A2, men endret fra "stable outlook" til "negative outlook". Ratingen på kortsiktig finansiering var uendret gjennom 2014 på Prime 1.

Fitch Ratings bekreftet 19.11.2014 sin kredittrating av SpareBank 1 SR-Bank til A- (long-term) og F2 (short-term) med stabile utsikter.

SAMFUNNSANSVAR (CSR)

INNVEVD I SAMFUNNET

Allerede siden 1839, ved opprettelsen av Egersund Sparebank, har en sentral del av vårt formål vært å være en engasjert og ansvarlig samfunnsaktør. Siden den gang har det preget vår grunnfilosofi. Med god lokal kunnskap og nærhet til kundene, gjør vi daglige vurderinger som både handler om økonomi og risiko i kombinasjon med at vi har et samfunnsoppdrag. Et oppdrag som handler om å bidra til utvikling av det samfunn vi virker i, gjennom både å sikre landsdelen kapital til næringsutvikling og boligbygging samt bidra til å skape gode vilkår for oppvekst.

I 2014 markerte vi vårt 175 års jubileum. I løpet av alle disse årene har vi vært en viktig motor i samfunnsutviklingen. Vi var med på de store regionale løftene; fiskeriindustri, landbruksindustri, utvikling av vannkraft og ikke minst etableringen av olje- og gassindustrien.

Vi har erfart at vi må ta del i samfunnsutviklingen, fordi det angår oss. Derfor har vi fått en kultur for det å gjøre noe nyttig for samfunnet. Det handler ikke bare om en plikt men også om vilje. Vi står last og brast med regionen. Historien vår bekrefter at det å ta et aktivt ansvar for samfunnet vi er en del av, er en av grunnpillarene våre og er synliggjort i vår hensikt.

EIERSTRUKTUR

Sparebankstiftelsen SR-Bank er største aksjonær med en eierandel på 28,3 prosent. I henhold til vedtak fattet av Finansdepartementet (sak 11/1402 av 21.6.2011) om omdanning til allmenaksjeselskap, er det satt som vilkår for omdanning at Sparebankstiftelsen SR-Bank skal inneha en eierandel som er lik eller høyere enn 25 prosent i SpareBank 1 SR-Bank ASA. I tillegg skal stiftelsens formål være å utøve et langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 SR-Bank ASA og derigjennom sikre at SpareBank 1 SR-Bank skal videreføre sparebankvirksomhet med lokal forankring i Rogaland. Det gir både næringslivet og private husholdninger god tilgang til et stort regionalt forankret finanskonsern med høy kompetanse, et bredt tilbud av tjenester og god og stabil tilgang til kapital.

Ansvarlighet er lønnsomt

SpareBank 1 SR-Bank ønsker å bruke konsernets samlede kunnskap og ressurser til å bidra til en bærekraftig utvikling for det samfunn vi er en del av. Vi mener at et aktivt samfunnsengasjement er direkte verdiskapende ved at det reduserer risiko, gir oss nye forretningsmuligheter, skaper motiverte medarbeidere og ikke minst bidrar til å opprettholde et godt omdømme.

Vår strategi for vårt samfunnsansvar

SpareBank 1 SR-Bank skal skape verdier for det samfunnet vi er en del av. Vi bygger stein på stein. Beslutninger skal tas basert på langsiktighet, noe som innebærer at banken ikke skal søke

kortsiktige gevinster dersom dette kan forringe eller skade det samfunnet vi er en del av. Vi skal i alle sammenhenger opptre skikkelig.

Gjennom Sparebankstiftelsen SR-Bank har konsernet forsterket den samlede kraften bak det å bære sparebanktradisjonen videre, noe som er en sentral del av vår strategi for samfunnsansvar. Stiftelsens formål med å tilføre samfunnet tilskudd til allmennyttige formål, basert på SpareBank 1 SR-Bank sin evne til å betale utbytte, er godt integrert i det arbeidet konsernets bankråd utfører. Samspillet mellom bankrådene, organisert som lokale rådgivende organ for både konsernet og Sparebankstiftelsen SR-Bank, skal bidra til å forsterke den lokale tilstedeværelsen og det lokale engasjementet.

Integrert i virksomheten

Arbeidet med samfunns spørsmål er integrert i vårt løpende planarbeid. Slik sikrer vi at etikk, miljø og viktige samfunns spørsmål til en hver tid står på dagsorden.

Det å sikre at den daglige virksomheten innen alle forretningsområder har et sterkt fokus på økonomisk verdiskaping er for oss en svært viktig del av det å ta samfunnsansvar. Primært skal denne verdiskapingen knyttes til vår evne til å allokere kapital til både utvikling av et robust næringsliv og til finansiering av boliger i landsdelen.

Vi har definert følgende fire kategorier, med tilhørende satsingsområder, som bygger opp om konsernet sin integrering av samfunnsansvar;

Menneskelige ressurser	Miljø
<ul style="list-style-type: none"> Etisk råd Etiske retningslinjer Personalhåndbok som inkluderer sterkt fokus på verdier og holdninger Opplæring 	<ul style="list-style-type: none"> Helse Miljø og Sikkerhet Videokonferanse Leverandørkrav Hybridbiler
Samfunn	Finansielt
<ul style="list-style-type: none"> Sysselsetting IA-bedrift Anti korrupsjon Etiske retningslinjer Svindelforebyggende tiltak Vår hensikt "skape verdier for regionen" Økonomiske tilskudd og sponing Kompetanseoverføring Innovasjon 	<ul style="list-style-type: none"> God selskapsstyring Risikostyring Kredittstyring Lønnsomhet Soliditet

STATUS 2014

Selskapsledelse og eierstyring

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 SR-Bank ASA omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre aksjonærenes, kundenes og andre gruppers interesser. Hovedprinsippene for selskapsledelse og eierstyring er; åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet.

Konsernet følger "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse".

SpareBank 1 SR-Bank har klare retningslinjer som skal forhindre krenkelser av menneske- og arbeidsrettigheter, at ansatte ikke skal benytte seg av korrupsjon eller bidra til alvorlig miljøskade og/eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. Det arbeides kontinuerlig for at det ikke skal forekomme brudd på disse retningslinjene og samtlige ansatte skal i løpet av året signere på at de har lest og forstått innholdet av konsernet sine etiske retningslinjer.

Ansatte og organisasjon

SpareBank 1 SR-Bank skal være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Banken legger til rette for at balansen mellom jobb, hjem og fritid oppleves som god for alle medarbeidere. Vi vil også bidra til at våre ansatte opprettholder en god helse, både gjennom utvikling av et godt arbeidsmiljø og gjennom å stimulere til fysisk aktivitet. Hensikten med dette er en tro på at medarbeidere som har fått tilrettelagt for sine behov yter bedre til det beste for seg selv og bedriften.

SpareBank 1 SR-Bank har et forholdsvis lavt sykefravær. I desember 2014 var sykefraværet på 3,7 prosent mot 3,9 prosent i samme periode i 2013. For året 2014 gir det en friskhetsgrad 96,3 prosent.

Balansen mellom kjønn og aldersgrupper er god. Det arbeides med å øke andelen kvinner i ledende stillinger. I 2014 var 43 prosent av ledende stillinger besatt av kvinner. Det er en forbedring på 1,4 prosentpoeng i forhold til 2013. Det bekrefter at vi oppnår resultater av våre tiltak som skal sikre bedre balanse mellom kjønnene i ledende stillinger.

Konsernet har etablert et godt gjennomarbeidet rammeverk for håndtering av organisasjonsområdet som blant annet inkluderer; personalhåndbok, HMS-håndbok, IA-avtale og flere interne avtalefestede utvalg med mer. Det er et godt samarbeid mellom ledelsen og konsernets to fagforeninger innen disse områdene. I løpet av 2014 har det vært avholdt 2 x 4 kontaktmøter mellom konsernledelsen og fagforeningene.

Viktigste tema, i løpet av året, har vært forhold rundt tilpasning av bemanning opp mot endringer i kundeadferd (digitalisering) inkludert behov for ny og annerledes kompetanse.

For å fremme bedre helse, økt motivasjon og trivsel har konsernet etablert en refusjonsordning som dekker deler av utgifter til regelmessig trening.

Konsernet sitt arbeidsmiljø er preget av mangfold, respekt og omtanke. Diskriminering og trakassering tolereres ikke. Konsernet gjennomfører regelmessige organisasjonsundersøkelser med svært gode resultater. Samlet sett gir de ansatte en score på 815 av 1 000 i organisasjonsundersøkelsen, som er en liten nedgang på 15 poeng sammenlignet med 2013. Resultatet anses som godt.

Miljø

Som et ansvarlig finanskonsern har vi et aktivt forhold til klimautfordringen, blant annet gjennom at vi stiller krav til miljøforebyggende tiltak i egen organisasjon. Konsernet har en egen strategi og retningslinjer for miljø som årlig vurderes.

Konsernet gjennomfører regelmessige tiltak som skal bidra til å redusere forbruk av strøm, papir og andre ressurser samt sikre at ressurskrevende reisevirksomhet begrenses. Håndtering av teknologisk avfall og innkjøp av miljøvennlige løsninger har også høy oppmerksomhet. Banken arbeider kontinuerlig for å sikre riktige innkjøp av teknologisk utstyr der vi legger energi og miljøkrav inn som spesifikke vurderingskriterier.

Alt teknologisk utstyr håndteres som spesialavfall noe som sikrer en miljøriktig håndtering av utstyret. Konsernet returnerte i 2014 2,3 tonn med teknologisk avfall, som er en økning på ett tonn sammenlignet med 2013. Årsaken til dette skyldes større utskiftninger av IT utstyr som ikke lot seg resirkulere i form av at det kunne tas i bruk av andre.

I løpet av 2014 er det også registrert en økning i papirforbruk med 1,6 tonn. En gjennomgang av forbruket viser at det er en del lovpålagte endringsmeldinger, som er sendt store kundegrupper postalt, som i all hovedsak står for veksten. I løpet av 2015 vil det gjøres vurderinger av eksisterende rutiner med hensyn til utsendelse av informasjon postalt. Dette for om mulig i større grad kunne ta i bruk elektronisk post.

I 2014 ble det gjennomført flere interne kurs for å sikre fokus og kompetanse på sikkerhet. I tillegg ble det gjennomført en nasjonal sikkerhetsøvelse (katastrofeøvelse).

SpareBank 1 SR-Bank foretok 3 425 flyreiser i løpet av 2014 mot 3 013 reiser i 2013. Hovedårsaken til økningen skyldes markering av konsernets 175 års jubileum i Stavanger i andre

halvår av 2014. I den forbindelse ble konsernet sine ansatte, i Bergensområdet, transportert til og fra feiringen med fly.

Bruk av videokonferanser, telefonkonferanser og digitale verktøy, for samhandling og kunnskapsdeling, er et viktig virkemiddel for å holde konsernets reiseaktivitet på et moderat lavt nivå. I konsernet er det opprettet 25 videokonferanserom, en økning på 3 sammenlignet med 2013.

I 2014 ble det gjennomført en kartlegging av konsernets kompetansenivå innen området fornybar energi. Med det som utgangspunkt ble det utarbeidet en strategi for hvordan konsernet fremover skal håndtere eventuelle forretningsmessige prosjekter innen blant annet vindkraft. Sammen med god kompetanse innen området vannkraft, er konsernet rustet til å kunne håndtere og bidra til utvikling av virksomheter som satser innen fornybar energi.

Etikk og anti-korrupsjon

Konsernets retningslinjer for etikk skal bidra til bevissthet om og etterlevelse av den høye etiske standarden som kreves av samtlige medarbeidere. Etikreglene skal blant annet bidra til å bekjempe korrupsjon, utpressing, bestikkelser, hvitvasking, bedrageri, terrorfinansiering og finansiering av kriminell aktivitet. I 2014 la SpareBank 1 SR-Bank stor vekt på opplæring og bevisstgjøring rundt de mest sentrale etiske risikoområdene, gjennom felles samlinger for de fleste ansatte, gjennom bankens rådgiverprogram som er obligatorisk, gjennom opplæringsprogram for nye ledere og som en sentral del av opplæringsprogrammet for alle nyansatte.

De ansatte blir gjennom personalhåndboken gjort oppmerksom på hvordan informere dersom han eller hun får kunnskap om forhold som er i strid med gjeldende regelverk, vesentlige brudd på interne bestemmelser eller andre vesentlige kritikkverdige forhold.

Den som varsler har muligheten for å varsle anonymt, skriftlig eller muntlig. Det ble i 2014 ikke registrert noen varslinger.

Ansatte i SpareBank 1 SR-Bank skal under ingen omstendighet benytte sin stilling til å oppnå personlige fordeler eller opptre på en slik måte at det kan skade konsernets omdømme, eller være i strid med norsk lov.

SpareBank 1 SR-Bank legger vekt på å forebygge korrupsjon, og har som mål å bidra til å utvikle en antikorrupsjonskultur i de selskaper som inngår i konsernet. I konsernets etiske retningslinjer, som er lett tilgjengelig digitalt, er det utarbeidet en egen handlingsregel. Denne omhandler "Personlige fordeler og korrupsjon" og har som formål å øke bevisstheten og kunnskapen om problemstillinger knyttet til korrupsjon. I tillegg skal den tydeliggjøre konsernets holdning og rutiner for å sikre

at alle ansatte overholder korrupsjonslovgivningen. Ansatte skal hvert år signere på at de har lest og forstått innholdet av konsernets samlede etiske retningslinjer.

I 2014 er det etablert et nytt system og forbedrede rutiner for registrering og oppfølging av brudd på de etiske retningslinjene. Dette for å sikre bedre oversikt over omfang og hvilke type brudd som forekommer.

Finansielle investeringer

SpareBank 1 SR-Bank sin investeringsvirksomhet, både egenhandel og på vegne av kunder, følger et regelverk som skal søke å unngå at konsernet medvirker til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. SpareBank 1 SR-Bank har til hensikt ikke å investere i selskaper som selv eller gjennom enheter de kontrollerer, produserer tobakk eller pornografi. Det samme gjelder for investeringer i selskaper som er involvert i antipersonellminer og klasevåpen, som beskrevet i konvensjonen om forbud mot antipersonellminer og konvensjonen om klaseammunisjon, eller i selskaper som utvikler og produserer sentrale komponenter til masseødeleggelsesvåpen. Med masseødeleggelsesvåpen menes NBC-våpen (kjernevåpen eller atomvåpen, biologiske våpen og kjemiske våpen).

TILTAK I 2015

- Holdningsskapende kampanje internt for ytterligere å styrke fokuset på antikorrupsjon i konsernet.
- Sende søknad om opptak i FNs Global Compact program for virksomheter som er opptatt av en bærekraftig utvikling av samfunnet.
- Forbedre og forenkle prosessen for intern varsling.
- Videreutvikle og forbedre konsernets hendelsesdatabase for uønskede hendelser. Forenkle prosess for registrering og styrke læringseffekt.
- Implementere avfallssortering i samtlige av konsernets kontor.

SAMLET SAMFUNNSREGNSKAP

Strategisk	2012	2013	2014
Konsernstrategi	Oppdatert	Oppdatert	Oppdatert
CSR strategi	Ikke etablert	Etablert	Implementert
Finansielt			
Skatter og avgifter (mill) *	832	926	937
Netto lønn/pensjoner og andre ytelser (mill)	1 082	1 196	1 202
Kontantutbytte aksjonærer (mill)	384	409	512
Vekstkapital, tilbakeholdt overskudd (mill)	827	1 338	1 685
Innkjøp varer og tjenester (mill)	806	823	854
Samfunn/ sosiale forhold			
Antall arbeidende årsverk inklusiv vikarer	1 263	1 214	1 162
Friskhetsgrad	97,1 %	96,1 %	96,7 %
Andel kvinner i ledende stillinger	40,5 %	41,6 %	43,0 %
Gjennomsnittsalder	43,4	43,9	44,0 %
Organisasjonstilfredshet	806	830	815
Avtale om inkluderende arbeidsliv	Videreføres	Videreføres	Videreføres
Strategi for livsfasepolitikk	Videreføres	Videreføres	Videreføres
Program for lederutvikling	Videreføres	Videreføres	Videreføres
Etiske retningslinjer	Videreføres	Videreføres	Videreføres
Antall møter i etisk utvalg	0	2	2
Tilskudd/Sponsing (mill)	20	31,5	21
Miljø			
Teknologisk avfall (tonn)	Ikke loggført	1,3	2,3
Reduksjon i papirforbruk (tonn)	Ikke loggført	5,9	-1,6
Flyreiser	3 476	3 013	3 425
Antall videokonferanserom	20	22	25
Energiforbruk (kwh)	6 370 000	6 400 000	6 323 420

* Inklusiv selskapskatt, skatt betalt av ansatte samt arbeidsgiveravgift

I tillegg har Sparebankstiftelsen SR-Bank i 2014 tildelt, 305 ulike lag og organisasjoner og 21 ildsjeler, totalt 21 mill kroner i tilskudd. Tilskuddene, som gis til allmenntilretteleggende formål på Sør- og Vestlandet, er en andel av det utbytte Sparebankstiftelsen SR-Bank mottar gjennom sitt eierskap i SpareBank 1 SR-Bank ASA.

HUMANKAPITALEN

VERDIGRUNNLAG

"Mot til å meina, styrke til å skapa" gjennom å være langsiktig, åpen og ærlig og gjennom å vise ansvar og respekt, vilje og evne til forbedring.

Verdigrunnet forplikter. Det forplikter oss i møtet med kundene. Det forplikter konsernet som arbeidsgiver, det forplikter medarbeiderne i arbeidsforholdet. Å handle verdibasert skaper merverdi.

HUMANKAPITALEN TIL DET BESTE FOR KUNDEN

Medarbeidere og ledere er en viktig ressurs for å skape merverdi både for kunder, regionen vi er en del av og for eierne. SpareBank 1 SR-Bank ASA er en attraktiv arbeidsplass hvor medarbeidere og ledere trives, leverer godt og gjerne vil fortsette å jobbe – til det beste for kunden. Mange kjemper om konsernets ledige stillinger. Dette merket vi spesielt gjennom de store endringene i oljebransjen siste halvår. Ved utgangen av 2014 hadde vi 1 162 årsverk. Det har vært en reduksjon på 52 årsverk gjennom året.

MOT TIL Å MEINA, STYRKE TIL Å SKAPA - ARBEIDSMILJØ

Konsernets arbeidsmiljø- og organisasjonsundersøkelse viser en høy medarbeidertrivsel. Den viser god kvalitet på viktige parametere som trivsel og arbeidsmiljø, tillit til ledelse og lojalitet til konsernet som arbeidsgiver. Undersøkelsen blir gjennomgått i samtlige avdelinger, med mål om å styrke en positiv utvikling av arbeidsmiljøet, bidra til åpenhet og ærlighet – i tråd med konsernets verdigrunnlag. Samtlige medarbeidere i konsernet er involvert og gis mulighet til både å "meina og å skapa".

LANGSIKTIG, MED VILJE OG EVNE TIL FORBEDRING – KOMPETANSE OG ENDRING

Det vektlegges grundig opplæring og kompetanseutvikling for alle medarbeidere. Målet med all kompetanseheving er å styrke effektiv og skikkelig drift, solide leveranser og mest av alt gjøre en positiv forskjell i konkurransen om kundene. Gjennom årlig medarbeiderutviklingssamtale sikres tydelige forventninger til leveranse og resultat. Videre sikres kontinuerlig og hensiktsmessig utvikling av samtlige medarbeidere og ledere. Konsernet gir gode karriereutviklingsmuligheter langs både kunde-, fag- og ledervei. I snitt anvender hver medarbeider i konsernet en halv arbeidsdag i uka til kompetansestyrkende tiltak. Det ble i 2014 brukt i snitt kr 8 000 pr medarbeider pr år til utdanning, kurs og opplæring, en stabil ressursbruk gjennom de siste årene.

Den raske utviklingen og endringen i kundeatferd, krever en organisasjon som er både endringsdyktig og -villig. Slik er det i SpareBank 1 SR-Bank. Inneværende år er produksjonsmiljøene betydelig styrket med Lean-sertifisering som har resultert

i større effektivitet. Lederkorpset er blitt ytterligere styrket med systematisk ledertrening som har gitt større proaktivitet mot kundeflaten. Systematisk jobbes det med å heve rådgiverkompetansen i linjen. Inneværende år er en større andel kunderådgivere blitt autorisert.

ANSVAR OG RESPEKT

HMS

Det jobbes systematisk med Helse- Miljø og Sikkerhetsarbeid i konsernet, primært gjennom et HMS-utvalg som har et operativt fokus. Konsernet er en IA-bedrift. IA-utvalget har inneværende år bidratt sterkt til en positiv utvikling for hvordan det arbeides forebyggende for å øke friskhetsgraden. I tillegg arbeides det for å stimulere til gradert sykmelding og fokus på grad av arbeidsevne i sykmeldingsperioder. Friskhetsgraden er stabilt høy på 96,3 prosent. Der det oppstår langtidsfravær, jobbes det aktivt med oppfølging og tilrettelegging.

Konsernets livsfasepolitikk legger til rette for at medarbeidere kan levere som ønsket og planlagt i ulike faser av livet. Den stimulerer også konsernets seniorer som er motivert for å følge utviklingen til konsernet, til å stå lengre i arbeidslivet. Målsatt avgangsalder er økt fra 63 år til 64,5 år framover. Gjennomsnittlig avgangsalder i 2014 var 63,3 år, en reduksjon på 0,4 år fra 2013.

LIKESTILLING

Fordelingen mellom kvinner i menn er i hovedsak lik som for 2013. SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av å gi kvinner og menn de samme muligheter for faglig utvikling, lønn og karriere. Fordelingen mellom kvinner og menn i 2014 var 56 prosent kvinner og 44 prosent menn. Gjennomsnittsalderen er 44 år og gjennomsnittlig ansiennitet er 13 år. Konsernledelsen består av ni personer herav en kvinne. Kvinneandelen blant ledere i konsernet økte fra 41,6 prosent til 43,0 prosent i 2014.

SAMARBEID ARBEIDSTAKERORGANISASJONENE - VERNETJENESTEN

En viktig ressurs for konsernet og for forvaltningen av humankapitalen, er det konstruktive samarbeidet med både arbeidstakerorganisasjonene og vernetjenesten. De bidrar fra hver sitt ståsted på en hensiktsmessig måte for at konsernet skal nå sine mål.

FORRETNINGSOMRÅDER

PERSONMARKEDET

SpareBank 1 SR-Bank er ledende på personmarkedet på Sør- og Vestlandet med 268 000 personkunder over 13 år. SpareBank 1 SR-Bank har et kundeforhold til 25 prosent av personkundene over 13 år og en markedsandel på 20 prosent ved utgangen av 2014. I tillegg til personkunder betjener divisjonen 5 600 personlig næringsdrivende- og landbrukskunder. Et samlet tilbud av gode digitale tjenester, et moderne kundesenter og et godt utbygd kontornettverk gir kundene rask og enkel tilgang til finansielle tjenester og kompetanse i alle kanaler.

PM	31.12.2014
Brutto utlån	79 727
Sum innskudd	44 681
Driftsresultat før skatt	1 349
Antall årsverk	463

BEDRIFTSMARKEDET

Bedriftsmarkedet hadde i 2014 ansvar for å betjene konsernets 12 892 bedriftskunder gjennom et godt og bredt distribusjonsnettverk. Divisjonen består av fem regionale forretningsenheter og to spesialavdelinger innen energi og maritim samt offentlig sektor. Den samlede kompetansen divisjonen besitter for både å håndtere forretningsmuligheter og å avdekke risiko vil være avgjørende for at kundene skal velge SpareBank 1 SR-Bank som sin samarbeidspartner også i 2015.

BM	31.12.2014
Brutto utlån	52 019
Sum innskudd	32 837
Driftsresultat før skatt	855
Antall årsverk	161

KAPITALMARKEDET

SpareBank 1 SR-Bank Markets er regionens ledende verdi-papirforetak. Virksomheten omfatter kunde- og egenhandel med renter, valuta og aksjer, rådgivning og tilrettelegging av fremmed- og egenkapitalfinansiering samt verdipapir-administrative tjenester. Kundeaktiviteter i samarbeid med konsernet sine øvrige forretningsområder skal være hoved-virksomheten og bidra til å kombinere spesialistkompetanse med lokal kunnskap og forståelse.

KM	31.12.2014
Sum inntekter	144
Kundeinntekter	75
Egenhandel	67
Driftsresultat før skatt	69
Antall årsverk	32

DATTERSELSKAP:

EIENDOMSMEGLER 1 SR-EIENDOM AS

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS er markedsleder i konsernet sitt markedsområde og er det største selskapet i den landsomfattende EiendomsMegler 1-kjeden. Virksomheten omfatter næringsmegling, samt megling, fritid, nybygg og brukte boliger. I 2014 omsatte selskapet 7 540 eiendommer fordelt på 35 meglerkontorer i Rogaland, Agder og Hordaland.

EM1	31.12.2014
Sum inntekter	445
Formidlingsverdi	23 mrd
Antall omsetninger	7 540
Resultat før skatt	56
Årsverk	194

SPAREBANK 1 SR-FINANS AS

SpareBank 1 SR-Finans AS er et finansieringsselskap som tilbyr leasingfinansiering til næringslivet, og bil-, båt- og forbrukslån til personkunder. I Rogaland er selskapet markedsleder og ambisjonen er å bli en betydelig sterkere aktør også i Hordaland og Agder-fylkene. Produktene distribueres gjennom bankens distribusjonsnett, egne rådgivere, selvbetjente løsninger og eksternt forhandlerkanal. Omtrent halvparten av nysalgene innen leasing gjelder kunder som har et kundeforhold til både SpareBank 1 SR-Finans og SpareBank 1 SR-Bank.

SR-Finans	31.12.2014
Sum inntekter	209
Forvaltningskapital	7,0 mrd
Nysalg	2 569
Resultat før skatt	146
Årsverk	33

SR-FORVALTNING AS

SR-Forvaltning har konsesjon for aktiv forvaltning og verdipapirfondsforsvaltning. Sistnevnte ble lansert i mai 2013, og består av tre fond; SR-Utbytte, SR-Kombinasjon og SR-Rente. Selskapet forvalter porteføljer for SpareBank 1 SR-Bank sin pensjonskasse, samt for over 2 000 eksterne kunder under diskresjonære mandat. Den eksterne kundebasen består av pensjonskasser, offentlige og private virksomheter og formuende privatpersoner.

SR-Forvaltning	31.12.2014
Sum inntekter (brutto)	83
Forvaltet kapital	9,3 mrd
Netto nytegning	700
Resultat før skatt	27
Årsverk	13

DELEIDE SELSKAP: SPAREBANK 1 GRUPPEN AS

SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeidet gjennom sitt eierskap og deltagelse i SpareBank 1 Banksamarbeidet DA. Utvikling og drift av produktselskaper er organisert gjennom bankenes eierskap i holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS. Alliansens hensikt er å anskaffe og levere konkurransedyktige, finansielle tjenester og produkter, samt å ta ut stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Alliansen bidrar på denne måten til at kundene opplever lokal forankring, dyktighet og en enklere hverdag.

SpareBank 1 Gruppen AS eies av SpareBank 1 SR-Bank (19,5 prosent), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 prosent), SpareBank 1 SMN (19,5 prosent), Sparebanken Hedmark (12 prosent), Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 prosent – eid av 11 sparebanker i Sør-Norge), samt Landsorganisasjonen (LO)/ tilknyttede fagforbund (10 prosent). SpareBank 1 Gruppen AS eier 100 prosent av SpareBank 1 Forsikring AS, SpareBank 1 Skadeforsikring AS, ODIN Forvaltning AS, SpareBank 1 Medlemskort AS, Conecto AS og SpareBank 1 Gruppen Finans AS.

SpareBank 1 Gruppen AS har administrativt ansvar for samarbeidsprosessene i SpareBank 1-alliansen, der teknologi, merkevare, kompetanse, felles prosesser/utnyttelse av beste praksis og innkjøp står sentralt. Alliansen driver også utviklingsarbeid gjennom tre kompetansesentra innenfor læring (Tromsø), betaling (Trondheim) og kreditt (Stavanger).

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS har konsesjoner som kredittforetak og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i henholdsvis boliglåns- og næringseiendomsporteføljer kjøpt av eierbankene. Selskapene eies av banker i SpareBank 1-alliansen og bidrar til å sikre eierbankene tilgang til stabil og langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Boligkreditt AS hadde ved utgangen av 2014 et samlet utlånsvolum på 161,2 mrd kroner, hvorav 32,3 mrd kroner var boliglån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Banken sin eierandel i selskapet er 20,1 prosent og justeres ved hvert årsskifte i samsvar med andel solgt volum. SpareBank 1 Næringskreditt AS hadde ved utgangen av 2014 et samlet utlånsvolum på 16,1 mrd kroner, hvorav 0,6 mrd kroner var lån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Banken sin eierandel i selskapet er 26,8 prosent.

BN BANK ASA

SpareBank 1 SR-Bank og de andre sparebankene i SpareBank 1-alliansen kjøpte Glitnir Bank ASA i 4. kvartal 2008. Navnet ble siden endret til BN Bank ASA. SpareBank 1 SR-Bank eier 23,5 prosent av aksjene.

SpareBank 1 SR-Bank ASA

Kapitalmarked

Antall årsverk: 32

Personmarked

Antall årsverk: 463

Bedriftsmarked

Antall årsverk: 161

Administrasjon & støtte

Antall årsverk: 210

HELEIDE DATTERSELSKAPER

EiendomsMegler 1 SR Eiendom AS

- Omsetning av boliger og næringseiendom

SR-Forvaltning AS

- Aktiv forvaltning

SpareBank 1 SR-Finans AS

- Leasing

SR-Investering AS

DELEIDE SELSKAPER

SpareBank 1 Gruppen AS (19.5 %)

- Holdingselskap for produktselskaper i SpareBank 1-alliansen

BN Bank ASA (23.5 %)

- Forretningsbank lokalisert i Oslo og Trondheim

SpareBank 1 Boligkreditt AS (20.1 %)

- Kredittforetak – utsteder av OMF (boliglån)

SpareBank 1 Næringskreditt AS (26.8 %)

- Kredittforetak – utsteder av OMF (næringseiendomslån)

SpareBank 1 Kredittkort AS (17.9 %)

- Kredittkortselskap, lokalisert i Trondheim

KONSERNLEDELSEN

**ADM. DIREKTØR
ARNE AUSTREID**

Austreid har vært adm. direktør i SpareBank 1 SR-Bank siden januar 2011.

Han er utdannet petroleumsingeniør og har en MBA (Master of Business Administration) fra Aberdeen University Scotland. Han har tidligere arbeidet i Transocean ASA og Prosafe SE, både offshore, onshore og i utlandet. Siste lederposisjon var President and CEO i Prosafe SE. Han er styremedlem i SpareBank 1 Gruppen AS, SpareBank 1 Banksamarbeidet DA og styrets leder i Pilehagen Invest AS.

**KONSERN DIREKTØR
OG ORGANISASJON OG HR
INGLEEN HAUGLAND**

Haugland er høyskolekandidat i økonomi/administrasjon fra Høgskolen i Stavanger (1996) samt Master of Management BI (2009). Hun har vært ansatt i ulike stillinger i SpareBank 1 SR-Bank siden 1983. Fra 1999 har Haugland vært en del av ledelsen i privatmarkedsdivisjonen. Der har hun hatt ansvar for ulike enheter og områder, sist som regiondirektør for Midt Rogaland inkludert bankens kundesenter. Hun er styremedlem i SpareBank 1 SR-Finans AS, SpareBank 1 alliansen kundesenter og Stiftelsen Jærmuseet.

**KONSERN DIREKTØR
RISIKOSTYRING OG
COMPLIANCE
FRODE BØ**

Bø tiltrådte stillingen som konserndirektør risikostyring og compliance i januar 2006. Han er utdannet Bachelor of Management og har i tillegg gjennomført et Masterprogram i operasjonell revisjon og risikostyring ved Handelshøyskolen BI. Han er i tillegg til stillingen som konserndirektør ansatt som 1. amanuensis II ved universitetet i Stavanger på Institutt for industriell økonomi, risikostyring og planlegging siden 2006. Frode Bø har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 2001.

**KONSERN DIREKTØR
ØKONOMI OG FINANS
INGE REINERTSEN**

Reinertsen tiltrådte stillingen som konserndirektør økonomi og finans i februar 2010. Reinertsen er utdannet siviløkonom ved Norges Handelshøyskole i Bergen. Han har erfaring fra ulike lederstillinger i SpareBank 1 SR-Bank konsernet og har vært ansatt siden 2001. Reinertsen er styreleder i SR-Investering AS og SR-Forvaltning AS, nestleder i SpareBank 1 Boligkreditt AS samt styremedlem i SpareBank 1 Gruppen Finans AS, SpareBank 1 SR-Bank Pensjonskasse og Conecto AS.

**KONSERNDIREKTØR
FORRETNINGSSTØTTE
OG UTVIKLING
GLENN SÆTHER**

Sæther tiltrådte stillingen som konserndirektør forretningsstøtte og utvikling i mai 2010. Sæther har økonomisk og administrativ utdanning fra Handelshøyskolen BI og har erfaring som regnskapsleder i Sandnes Kommune, konsulent og markedsansvarlig i Webcenter Unique ASA og som senior rådgiver i Helse Vest RHF. Han har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 2005. Han er styreleder i Finansparken Bjergsted AS og styremedlem i SpareBank 1 Skadeforsikring AS, SR-Forvaltning AS, Riskaverven Borettslag og AS Riskafjord.

**KONSERNDIREKTØR
PERSONMARKED
JAN FRIESTAD**

Friestad tiltrådte stillingen som konserndirektør personmarked i august 2011. Friestad er Høgskolekandidat i økonomi/administrasjon ved Høgskolen i Stavanger og har i tillegg diverse Master of Management program innenfor markedsstrategi og ledelse ved Handelshøyskolen BI. Han har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 1988. Han er styreleder i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS og styremedlem i Helse Stavanger HF.

**KONSERNDIREKTØR
BEDRIFTSMARKED
TORE MEDHUS**

Medhus tiltrådte stillingen som konserndirektør bedriftsmarked i september 2000. Han er utdannet Handelsøkonom/Master of Business and Marketing fra Handelsakademiet/BI. Han har erfaring fra Elcon Finans, Forenede Credit Finans og Telenor. Medhus har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 1994. Han er styreleder i SpareBank 1 SR-Finans AS og nestleder i BN Bank ASA.

**KONSERNDIREKTØR
KOMMUNIKASJON
THOR-CHRISTIAN
HAUGLAND**

Haugland tiltrådte stillingen som konserndirektør kommunikasjon i 2005. Utdannelsen har han fra Høyskolen i Stavanger, University of Salford og Handelshøyskolen BI innen økonomi, kommunikasjon og ledelse. Han var tidligere salgs- og markedsjef for Radisson SAS i Stavanger og daglig leder av Brødrene Pedersen AS. Han har omlag 20 års erfaring fra ulike stillinger i SpareBank 1 SR-Bank. Haugland er styremedlem i Odin Forvaltning AS og varamedlem i SR-Forvaltning AS og SpareBank 1 SR-Bank Pensjonskasse.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Styret og ledelsen i SpareBank 1 SR-Bank vurderer årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse og hvordan de fungerer i konsernet. De formelle kravene for denne redegjørelsen følger av regnskapsloven 3 - 3b og Oslo Børs krav om å følge eller forklare avvik fra Norsk Anbefaling for eierstyring og selskapsledelse av 30.10.2014.

PKT. 1 REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleves i SpareBank 1 SR-Bank. Det er redegjort for to avvik under henholdsvis punkt 7 og 14.

Hensikten med SpareBank 1 SR-Bank er å skape verdier for den landsdelen vi er en del av. Det er selve fundamentet i selskapets virksomhetsmodell. Allokering av kapital, til både næringsutvikling og boligbygging, er noen av selskapets viktigste samfunnsoppgaver.

SpareBank 1 SR-Banks visjon er: "Anbefalt av kunden". Verdiene som skal støtte opp under visjonen er "Mot til å meina, styrke til å skapa" gjennom å være langsiktig, åpen og ærlig og gjennom å vise ansvar og respekt, vilje og evne til forbedring.

Visjonen og verdiene ligger til grunn for konsernets regler for etikk og samfunnsansvar. SpareBank 1 SR-Bank skal kjenne- tegnes av høy etisk standard og god eierstyring og selskapsledelse. Etikkreglene fastslår at medarbeidere i konsernet skal opptre med respekt og omtanke, og at kommunikasjonen skal være åpen, sannferdig og tydelig.

Konsernets etiske retningslinjer er tilgjengelig på bankens nettside.

Konsernets samfunnsansvar er nærmere beskrevet i egen artikkel i konsernets årsrapport hvor det fremgår at SpareBank 1 SR-Bank ønsker å bruke konsernets samlede kunnskap og ressurser til å bidra til en bærekraftig utvikling for det samfunn selskapet er en del av. Et aktivt samfunnsengasjement er direkte verdiskapende ved at det reduserer risiko, gir nye forretningsmuligheter, skaper motiverte medarbeidere og ikke minst bidrar til å opprettholde et godt omdømme.

Retningslinjene for samfunnsansvar er tilgjengelig på selskapets nettside.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 2 VIRKSOMHET

SpareBank 1 SR-Bank sin virksomhet er tydeliggjort i selskapets vedtekter. SpareBank 1 SR-Bank har som formål å forvalte på en trygg måte de midler konsernet rår over i samsvar med de til enhver tid gjeldende lovregler. SpareBank 1 SR-Bank kan utføre alle vanlige bankforretninger og banktjenester i samsvar med gjeldende lovgivning. SpareBank 1 SR-Bank kan dessuten yte investeringstjenester innenfor de til enhver tid gitte konsesjoner. Vedtektene finnes i sin helhet på selskapets nettside. Selskapets mål og hovedstrategier fremgår i årsrapporten.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 3 SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Styret foretar løpende en vurdering av kapital situasjonen i lys av selskapets mål, strategi og ønsket risikoprofil. SpareBank 1 SR-Bank konsernet hadde pr 31.12.2014 en egenkapital på 15,4 mrd kroner (inkludert avsatt utbytte).

I henhold til gjeldende beregningsregler for kapitaldekning for finansinstitusjoner hadde konsernet en samlet kapitaldekning på 14,53 prosent og en ren kjernekapitaldekning på 11,50 prosent pr 31.12.2014.

Styret vurderer kapitaldekningen per 31.12.2014 som tilfredsstillende, men er av den oppfatning at kapitaldekningen må styrkes i årene fremover i tråd norske myndigheters oppkapitaliseringsregelverk.

Utbytte

Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte tas det særlig hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Nivået på årlig kontantutbytte vil fram mot 2017 hensynta at banksektoren er i en oppbyggingsfase for å møte nye kapitalkrav. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at utdelingsforholdet gradvis økes i tråd med konsernets utbyttepolicy; at om lag halvparten av resultatet etter skatt utdeles som kontantutbytte.

Tilbakekjøp av aksjer

Generalforsamlingen ga 29.4.2014 styret fullmakt til å erverve og ta pant i egne aksjer for inntil 10 prosent av selskapets aksjekapital. Ervervet av aksjer skal skje i verdipapirmarkedet via Oslo Børs. Hver aksje kan kjøpes til kurs mellom en og 150 kroner. Fullmakten gjelder i 12 måneder fra vedtakelse i generalforsamlingen.

Kapitalforhøyelse

Det foreligger for tiden ingen styrefullmakt til å foreta kapitalforhøyelse i SpareBank 1 SR-Bank.

PKT. 4 LIKEBEHANDLING AV AKSJONÆRER OG TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

SpareBank 1 SR-Bank har én aksjeklasse. Alle aksjer har lik stemmerett. Ved aksjekapitalforh yelser skal eksisterende aksjonærer gis fortrinnsrett, med mindre særskilte forhold tilsier at dette kan fravikes. Slik fravikelse vil i så fall bli begrunnet. I tilfeller der styret ber generalforsamlingen om fullmakt til tilbakekjøp av egne aksjer, skal dette skje i markedet til børskurs.

Største aksjonær

Sparebankstiftelsen SR-Bank er SpareBank 1 SR-Bank sin største aksjonær med en eierandel på 28,32 prosent. Sparebankstiftelsen ble etablert 1.1.2012 da SpareBank 1 SR-Bank ble omdannet til allmennaksjeselskap. I henhold til stiftelsens vedtekter er formålet å forvalte aksjer den ble tilført ved opprettelsen og   utøve og opprettholde et betydelig, langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 SR-Bank. Eierskapet skal utgjøre minst 25 prosent av utstedte aksjer i SpareBank 1 SR-Bank.

Transaksjoner med nærstående

Styreinstruksen slår fast at styret skal påse at selskapet overholder allmennaksjeloven    3-8 og 3-9 i avtaler mellom selskapet og parter som er nevnt der. Ved inngåelse av ikke uvesentlige avtaler mellom selskapet og aksjeeiere, styremedlemmer eller medlemmer av konsernledelsen eller nærstående av disse, skal styret innhente uavhengig tredjeparts vurdering. Ethvert styremedlem og medlem av konsernledelsen skal umiddelbart varsle styret dersom vedkommende direkte eller indirekte har en interesse i en transaksjon eller avtale som er eller vurderes inngått av selskapet. Dette gjelder selv om styremedlemmet anses inhabil i behandling av saken.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 5 FRI OMSETTELIGHET

Aksjene er notert på Oslo Børs med ticker SRBANK og er fritt omsettelige. Vedtektene inneholder ingen begrensninger for omsetteligheten.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 6 GENERALFORSAMLING**Generalforsamling**

Ordinær generalforsamling skal i henhold til vedtektene avholdes innen utgangen av april måned hvert år. Innkalling og påmeldingsskjema sendes aksjonærene og publiseres på konsernets nettside senest 21 dager før generalforsamlingsdatoen. Prosedyre for stemmegivning og for å fremsette forslag, er angitt i innkallingen. I henhold til vedtektene er representantskapets leder møteleder for generalforsamlingen. Styreleder, representantskapets leder og revisor er til stede i generalforsamlingen. Generalforsamlingsprotokoller er tilgjengelige på selskapets nettside.

Generelt fattes beslutninger med alminnelig flertall. Beslutninger om avhendelse av aksjer, fusjon, fisjon, avhendelse av en vesentlig del av SpareBank 1 SR-Bank sin virksomhet eller utstedelse av aksjer i selskapet, krever tilslutning fra minst to tredeler av både de avgitte stemmene og av aksjekapitalen som er representert på generalforsamlingen.

Avstemningsopplegget gir mulighet for å stemme separat på hver enkelt kandidat til de ulike organene. Det er mulig for aksjonærene å gi fullmakt til andre. Det oppnevnes også en person som kan stemme for aksjonærene som fullmektig. Fullmaktsskjemaet søkes så langt det er mulig utformet slik at det kan stemmes over hver enkelt sak som skal behandles og kandidater som skal velges.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 7 VALGKOMITÉ

Generalforsamlingen og representantskapet har i s msvar med bankens vedtekter etablert en valgkomité som består av fem medlemmer. Det følger av bankens vedtekter at komiteen ledes av representantskapets leder. Medlemmene velges av generalforsamlingen for inntil to år av gangen. Komiteen har medlemmer fra begge gruppene i representantskapet, eiere og ansatte. Ingen styremedlemmer eller representanter for ledelsen er medlem av valgkomiteen.

Valgkomiteen avgir begrunnet innstilling til generalforsamlingen for valg av representantskapets aksjonærvalgte medlemmer og kontrollkomiteens og valgkomiteens medlemmer. Videre avgir valgkomiteen innstilling til representantskapet for valg av styrets leder og medlemmer. Innstillingen skal gi relevant

informasjon om kandidatenes bakgrunn og uavhengighet. Valgkomiteen foreslår også honorar for medlemmer av organer nevnt ovenfor. Valgkomiteens godtgjørelse fastsettes av representantskapet.

Informasjon om valgkomiteen og informasjon om hvordan gi innspill til valgkomiteen finnes på www.sr-bank.no. Valgkomiteen avholdt 6 møter i 2014.

Avvik fra anbefalingen: NUES anbefaler at valgkomiteens leder blir valgt av generalforsamlingen. I SR-Bank velges valgkomiteens leder indirekte av representantskapet, ettersom lederen av representantskapet i henhold til vedtektene også skal være leder av valgkomiteen. Videre følger det av bankens vedtekter at samtlige medlemmer av selskapets valgkomité er medlemmer av bankens representantskap. Dette er et avvik i forhold til anbefalingen som sier at minst ett medlem av valgkomiteen ikke bør være medlem av bedriftsforsamling, representantskap eller styre. Avviket begrunnes med at uavhengigheten mellom styret og representantskapet er ivarettatt da man ikke kan velges som medlem av styret og representantskapet samtidig og videre at det er generalforsamlingen som velger representantskapet

PKT. 8 REPRESENTANTSKAP OG STYRE, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Representantskap

Representantskapets hovedoppgave er å velge styre og føre tilsyn med styrets og adm. direktørs forvaltning av selskapets. Representantskapet har 30 medlemmer, hvorav 22 er aksjonærvalgte medlemmer som velges av generalforsamlingen. Det legges vekt på bred representasjon fra selskapets aksjonærer. Videre velges åtte representanter av og blant de ansatte.

Styre

Styret består av ni medlemmer, og har i dag følgende sammensetning; Ingvald Løyning, (styreleder), Erling Øverland, Gunn-Jane Håland, Birthe Cecilie Lepsøe, Siv Juvik Tveitnes, Tor Dahle, Odd Torland, Sally Lund-Andersen og Oddvar Rettedal. De to sistnevnte er valgt av og blant de ansatte. Detaljert informasjon om det enkelte styremedlem er tilgjengelig på selskapets nettside.

Deltagelse på styremøte og styreutvalg i 2014:

Det har vært gjennomført 20 styremøter i 2014, hhv. 11 heldagsmøter og 9 telefonstyremøter. Revisjonsutvalget, godtgjørelsesutvalget og risikoutvalget har gjennomført hhv. fem, fire og fem møter.

Styrets uavhengighet

Alle styremedlemmer anses uavhengige av bankens daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Tor Dahle er daglig leder i Sparebankstiftelsen SR-Bank og Erling Øverland er styremedlem. Stiftelsen eier 72 419 305 aksjer og er med det bankens største eier med det en eierandel 28,3 prosent pr. 31.12.2014.

Valg av styre

Styret velges av representantskapet. Medlemmene velges for inntil to år av gangen. Ved valg av styrets medlemmer foretas en egnethetsvurdering som blant annet tar hensyn til behovet for både kontinuitet og uavhengighet, i tillegg til en balansert styresammensetning. Adm. direktør er ikke medlem av styret. De enkelte styremedlemmers bakgrunn er beskrevet på bankens nettside.

Deltakelse	Styremøter	Telefonstyremøter	Revisjonsutvalg	Godtgjørelsesutvalg	Risiko-utvalg
Kristian Eidesvik (tom 05.06.14)	5	3			2
Ingvald Løyning (fom 05.06.14)	6	6			
Erling Øverland	11	9	5		5
Gunn-Jane Håland	11	9		4	
Birthe C. Leøspe (fom 19.06.14 i revisjon- og risikoutvalg)	11	9	2	3	3
Catharina Hellerud (tom 05.06.14)	4	2	1		
Siv Juvik Tveitnes (fom 05.06.14 i styret og revisjonsutvalg og fom 01.10.14 i risikoutvalg)	5	6	1		1
Odd Torland	10	7		4	
Tor Dahle	10	9	5		5
Oddvar Rettedal (fom 19.06.14 i godtgjørelsesutvalg)	11	9			1
Sally Lund-Andersen	10	9			
Kristian Kristensen, varamedlem for ansattes representanter	1				

Styremedlemmers aksjeholdning per 31.12.2014:

- Ingvald Løyning, styrets leder, eier 41 052 aksjer personlig.
- Erling Øverland eier 18 935 aksjer personlig og gjennom selskapet Trifolium AS. Øverland er styremedlem i Sparebankstiftelsen SR-Bank som eier 72 419 305 aksjer
- Tor Dahle er ansatt i Sparebankstiftelsen SR-Bank som eier 72 419 305 aksjer. Tor Dahle og nærstående eier i tillegg 42 870 aksjer.
- Sally Lund-Andersen, ansattevalgt styremedlem, eier 2 194 aksjer personlig
- Oddvar Rettedal, ansattevalgt styremedlem, eier 8 089 aksjer personlig

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 9 STYRETS ARBEID**Styrets oppgaver**

Styrets oppgaver er vedtatt i styreinstruks som regulerer blant annet styrets ansvar og plikter, styrets saksbehandling og hvilke saker som skal styrebehandles samt regler for innkalling og møtebehandling. Styret har også fastsatt instruks for adm. direktør. Instruksene er tilgjengelige på selskapets nettside.

Styret vedtar årlig sin møte- og arbeidsplan som omfatter blant annet strategiarbeid, finansielle rapporter, prognose for konsernet og kontrollarbeid. Styresakene forberedes av adm. direktør i samarbeid med styrets leder.

Styret har opprettet tre faste styreutvalg, som er nærmere beskrevet nedenfor. Utvalgene fatter ingen vedtak, men fører på styrets vegne tilsyn med administrasjonens arbeid og forbereder saker for behandling i styret innenfor sine saksområder. Utvalgene står fritt til å trekke på ressurser i konsernet og å hente inn ressurser, råd og anbefalinger fra kilder utenfor konsernet.

Godtgjørelsesutvalg

Godtgjørelsesutvalget ledes av Gunn-Jane Håland med Odd Torland og Oddvar Rettedal som medlemmer. Foruten utvalgets medlemmer, møter konserndirektør organisasjon og HR fast i møtene. Utvalget skal forberede behandling av konsernets godtgjørelsesordning og forberede behandling av adm. direktørs kontrakt og vilkår for årlig behandling av et samlet styre. Utvalgets mandat er tatt inn i styreinstruksen.

Revisjonsutvalg

Revisjonsutvalget ledes av Birthe Cecilie Lepsøe med Erling Øverland, Siv Juvik Tveitnes og Tor Dahle som medlemmer. Utvalgets sammensetting oppfylder anbefalingens krav til uavhengighet og kompetanse. Foruten utvalgets medlemmer,

møter konserndirektør økonomi og finans fast i møtene.

Revisjonsutvalget skal se etter at konsernet har en uavhengig og effektiv ekstern revisor og en tilfredsstillende regnskapsrapportering i samsvar med lover og forskrifter. Utvalgets mandat er tatt inn i styreinstruksen.

Risikoutvalg

Risikoutvalget ledes av Tor Dahle med Erling Øverland, Birthe Cecilie Lepsøe og Siv Juvik Tveitnes som medlemmer. Foruten utvalgets medlemmer møter konserndirektør risikostyring og compliance fast i møtene. Utvalget skal sørge for at risiko- og kapitalstyringen i konsernet støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse og sikrer finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Utvalgets mandat er tatt inn i styreinstruksen.

Styrets egnevaluering

Styret gjennomfører årlig en evaluering av sin virksomhet og kompetanse og drøfter forbedringer i organisering og gjennomføring av styrearbeidet. Rapporten fra styreevalueringen er tilgjengelig for valgkomiteen.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 10 RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Styret i SpareBank 1 SR-Bank har fokus på risikostyring og det er en integrert del av styrets arbeid. Selskapets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom periodiske risikorapporter til selskapets ledelse og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdeling for risikostyring og compliance, som er uavhengig av forretningsenhetene.

Bankens avdeling for økonomi og finans utarbeider finansiell rapportering for SpareBank 1 SR-Bank og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder, fastsatte regnskapsprinsipper og styrets retningslinjer. Det er etablert prosesser og kontrolltiltak som skal sørge for kvalitetssikring av finansiell rapportering.

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet bruker derfor betydelige ressurser på å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende internasjonal praksis. Risiko- og kapitalstyringen i konsernet støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og sikrer samtidig finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette oppnås gjennom:

- en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- en god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen

- å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatte forretningsstrategi
- å unngå at enkelthendelser skader konsernets finansielle stilling i alvorlig grad og utnytte synergi- og diversifiseringseffekter

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på ulike elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer konsernet på. Hovedelementene er:

- Strategisk målbylde
- Risikoidentifikasjon og analyse
- Kapitalallokering
- Finansiell fremskrivning/stresstesting
- Evaluering og tiltak
- Rapportering og oppfølging
- Organisering og organisasjonskultur

Rammeverket er nærmere beskrevet i note 3 til årsregnskapet, samt i Pilar III dokumentet til SpareBank 1 SR-Bank som er tilgjengelig på bankens nettside.

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av uavhengighet i styring og kontroll, og ansvaret er fordelt mellom ulike funksjoner i organisasjonen.

Styret fastsetter konsernets risikoprofil, overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i konsernet, og påser at konsernet har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra risikoen i konsernet og myndighetspålagte krav. Styret har vedtatt etikkregler som bidrar til bevisstgjøring og etterlevelse av den etiske standarden som er satt for konsernet.

Kontrollkomiteen fører tilsyn med at konsernet drives på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lover og forskrifter, vedtekter, retningslinjer fastsatt av representantskap, samt pålegg fra Finanstilsynet. Kontrollkomiteen er uavhengig av styret og administrasjonen, og har jevnlig møter.

Første forsvarslinje (Daglig risikostyring)

Administrerende direktør er ansvarlig for at konsernets risikostyring følges opp innenfor rammer vedtatt av styret. Forretningsenhetene er ansvarlig for den samlede risikostyringen innenfor eget virksomhetsområde.

Andre forsvarslinje (Overordnet risikorapportering og oppfølging)

Avdeling for risikostyring og compliance er organisert uavhengig av forretningsenhetene og rapporterer direkte til administrerende direktør. Avdelingen har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risikostyring inkludert risikomodeller og

risikostyringssystemer. Avdelingen er videre ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikoevalueringen, og at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter.

Tredje forsvarslinje (Uavhengig bekreftelse)

Intern revisjonen overvåker at risikostyringsprosessen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Konsernets intern revisjonsfunksjon er outsourcet, og dette sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Intern revisjonen rapporterer til styret. Intern revisjonens rapporter og anbefalinger om forbedringer i konsernets risikostyring blir kontinuerlig gjennomgått i konsernet.

Finansinstitusjoner er foreløpig pålagt å ha egen valgt kontrollkomité. Kontrollkomiteen er uavhengig av styret og administrasjon, og har jevnlig møter. Den påser at selskapet følger gjeldende lover, forskrifter og andre myndighetsfastsatte regler, selskapets vedtekter og vedtak i besluttede organer. Komiteen har fullt innsyn i virksomheten og består av tre medlemmer. Oversikt over kontrollkomiteens medlemmer samt kontrollkomiteens instruks er tilgjengelig på bankens nettside.

Internkontrollen og systemene omfatter også selskapets verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

PKT. 11 GODTGJØRELSE TIL STYRET

Godtgjørelse til styrets medlemmer og underutvalg fastsettes av representantskapet basert på en anbefaling fra valgkomiteen. Styremedlemmenes honorar er ikke knyttet til resultat eller lignende. Ingen av styrets medlemmer utenom ansatte representantene har oppgaver for selskapet utover styrevervet. Informasjon om alle godtgjørelser utbetalt til de enkelte styremedlemmer er presentert i note 22 i årsregnskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 12 GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

SpareBank 1 SR-Bank har en godtgjørelsesordning som gjelder alle ansatte. Konsernets godtgjørelsesordning skal være i samsvar med konsernets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser, skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med konsernets risiko, motvirke for høy eller uønsket risikotaking, bidra til å unngå interessekonflikter, og være i samsvar med Forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond av 1. desember 2010. Den samlede godtgjørelsen skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende. Den skal sikre at konsernet over tid tiltrekker, utvikler og beholder dyktige medarbeidere. Ordningen skal

sikre en belønningsmodell som oppleves rettferdig, forutsigbar og er fremtidsrettet og motiverende. Fast lønn skal være hovedelementet i den samlede godtgjørelsen, som for øvrig består av variabel lønn, pensjon og naturalytelser. Styrets retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte fremgår av note 22.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 13 INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

SpareBank 1 SR-Bank har egne sider på www.sr-bank.no for investorinformasjon. Banken legger vekt på at korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om konsernets utvikling og resultater skal skape tillit overfor investormarkedet. All kurssensitiv informasjon offentliggjøres på norsk og engelsk. Børsmeldinger, års- og kvartalsrapporter, presentasjonsmateriale og web-cast sendinger er tilgjengelige på selskapets nettside.

Informasjon til markedet formidles også gjennom kvartalsvise investorpresentasjoner. Det avholdes regelmessig presentasjoner overfor internasjonale samarbeidspartnere, långivere og investorer. All rapportering er basert på åpenhet og likebehandling av aktørene i verdipapirmarkedet. Konsernets finanskalender offentliggjøres på selskapets nettside.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 14 SELSKAPSOVERTAGELSE

Styret i SpareBank 1 SR-Bank vil håndtere eventuelle overtagelsestilbud i samsvar med prinsippet om likebehandling av aksjonærer. Samtidig vil styret bidra til at aksjonærene får mest mulig fyllestgjørende informasjon i alle situasjoner som påvirker aksjonærenes interesser. Ved erverv av aksjer i en finansinstitusjon som medfører eierskap utover 10 prosent av aksjekapitalen må det søkes om tillatelse fra Finanstilsynet. I forbindelse med at SpareBank 1 SR-Bank fikk konsesjon til omdanning til allmennaksjeselskap, ble det satt som konsesjonsvilkår at Sparebankstiftelsen SR-Bank skal ha et eierskap som minst skal utgjøre 25 prosent av utstedte aksjer i SpareBank 1 SR-Bank.

Avvik fra anbefalingen:

Styret har ikke utarbeidet eksplisitte hovedprinsipper for håndtering av overtagelsestilbud. Bakgrunnen for dette er finansieringsvirksomhetslovens begrensninger mht eierskap i finansinstitusjoner og konsesjonsvilkårene i forbindelse med omdanningen til ASA. Styret slutter seg for øvrig til anbefalingens formuleringer på dette punkt.

PKT. 15 EKSTERN REVISOR

Ekstern revisor presenterer årlig en plan for revisjonsarbeidet for revisjonsutvalget og styret.

Revisjonsutvalget innstiller på valg av revisor til styret. Styret avholder årlig møte med revisor uten at administrasjonen er til stede. Revisjonsutvalget innstiller til styret på godkjenning av ekstern revisors honorar. Styret fremlegger deretter forslagene for representantskapet og generalforsamlingen til godkjenning.

Ekstern revisor gir revisjonsutvalget en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen foregående regnskapsår, herunder særlig om vesentlige svakheter som er avdekket ved internkontrollen knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

Redegjørelse om foretaksstyring etter regnskapslovens § 3 -3b.

Redegjørelsen følger lovens krav.

1. SpareBank 1 SR-Bank følger den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse utgitt av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse, NUES.
2. Anbefalingen finnes på www.nues.no
3. Eventuelle avvik fra anbefalingen er kommentert i rapporten - styrets redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse.
4. I pkt 10 i rapporten blir det gitt en beskrivelse av hovedelementene i systemer for internkontroll og risikostyring knyttet til regnskapsrapporteringsprosesser.
5. SpareBank 1 SR-Bank har ingen vedtektsbestemmelser som avviker fra allmennaksjelovens kapittel 5, som omhandler generalforsamlingen.
6. Det redegjøres for sammensettingen til styre og arbeidsutvalg til styre, representantskap og kontrollkomite samt det gis en beskrivelse av hovedelementene i retningslinjer og mandat for organene i pkt 8 og 9 i rapporten.
7. Det redegjøres for vedtektsbestemmelser som regulerer oppnevningen og utskifting av styremedlemmer i pkt 8 i rapporten.
8. Det redegjøres for vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte at foretaket skal kjøpe tilbake eller utstede egen aksjer i pkt 3 i rapporten

STYRENDE ORGANER

REPRESENTANTSKAPET

Medlemmer valgt av aksjonærene

Per Sekse, leder, Sandnes (1 625)
Arvid Langeland, Jørpeland (35 808)
Bente Thurmann-Nielsen, Erfjord (16 883)
Berit Rustad, Trondheim (0)
Egil Fjogstad, Stavanger (2 525 000)
Hanne Eik, Stavanger (15 162)
Helge Leiro Baastad, Oslo (26 748 416)
Hilde Lekven, Nesttun (72 419 305)
Jan Atle Toft, Lyngdal (2 872)
Jorunn Kjellfrid Nordtveit, Valen (6 226 583)
Jørgen Ringdal, Oslo (26 748 416)
Leif Inge Slethei, Røyneberg (675 000)
Leif Sigurd Fiskekjøn, Egersund (40 000)
Liv Gøril Johannessen, Vedavågen (639)
Ove Iversen, Hundvåg (112 000)
Steinar Haugli, Jevnaker (415 437)
Svein Kj. Søyland, Ålgård (72 419 305)
Terje Nysted, Forsand (654 930)
Terje Vareberg, Stavanger (186 163)
Tone Haddeland, Sandnes (3 502)
Tore Heggheim, Hafrsfjord (72 419 305)
Trygve Jacobsen, Hafrsfjord (1 577 534)

Medlemmer valgt av de ansatte

Anne Nystrøm Kvale, Stavanger (26 809)
Arne Geir Larsen, Bjerkreim (329)
Astrid Saurdal, Egersund (9 251)
Elin Garborg, Bryne (4 874)
Frode Sandal, Sola (3 559)
Silje Eriksen Bølla, Bryne (4 300)
Smiljana Divjak, Flekkefjord (0)
Thomas Fjellidal Gaarder, Bergen (165)

KONTROLLKOMITEEN

Odd Jo Forsell, leder, Stavanger (0)
Vigdis Wiik Jacobsen, Stavanger (18 581)
Egil Fjogstad, Stavanger (2 525 000)

STYRET

Ingvald Løyning, Stavanger, leder (41 052)
Gunn Jane Håland, Stavanger (0)
Erling Øverland, Stavanger (18 935)
Tor Dahle, Stavanger (72 462 175)
Birthe Cecilie Lepsøe, Bergen (0)
Siv Juvik Tveitnes, Sola (0)
Odd Torland, Stavanger (0)
Sally Lund-Andersen, Haugesund (ansattes representant) (2 194)
Oddvar Rettedal, Stavanger (ansattes representant) (8 089)

VALGKOMITE

Per Sekse, leder, Sandnes (1 625)
Hilde Lekven, Nesttun (72 419 305)
Trygve Jacobsen, Hafrsfjord (1 577 534)
Helge Leiro Baastad, Oslo (26 748 416)
Thomas Fjellidal Gaarder, Bergen (165)

REVISJONSUTVALG

Birthe Cecilie Lepsøe, leder, Bergen (0)
Erling Øverland, Stavanger (18 935)
Siv Juvik Tveitnes, Sola (0)
Tor Dahle, Stavanger (72 462 175)

RISIKOUTVALG

Tor Dahle, leder, Stavanger (72 462 175)
Birthe Cecilie Lepsøe, Bergen (0)
Erling Øverland, Stavanger (18 935)
Siv Juvik Tveitnes, Sola (0)

GODTGJØRELSESUTVALG

Gunn-Jane Håland, leder, Stavanger (0)
Odd Torland, Stavanger (0)
Birthe Cecilie Lepsøe (0)

KONSERNLEDELSEN

Adm. direktør Arne Austreid (16 999)
Konserndirektør økonomi og finans Inge Reinertsen (40 822)
Konserndirektør privatmarked Jan Friestad (28 508)
Konserndirektør bedriftsmarked Tore Medhus (32 299)
Konserndirektør kommunikasjon Thor-Christian Haugland (11 456)
Konserndirektør organisasjon og HR Inglen Haugland (23 939)
Konserndirektør forretningsstøtte og utvikling Glenn Sæther (12 137)
Konserndirektør risikostyring og compliance Frode Bø (14 452)

EKSTERN REVISOR

PricewaterhouseCoopers AS
v/statsaut. revisor Gunnar Slettebø

(Tallene i parentes gir en oversikt over hvor mange aksjer vedkommende eide i SpareBank 1 SR-Bank ASA pr 31.12.2014. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr. Lov om årsregnskap mv. paragraf 7-26. I tillegg er tatt med aksjer fra den institusjon som vedkommende tillitsvalgt er valgt på vegne av)

STYRET

INGVALD LØYNING
(1956),
STYRELEDER

Ingvald Løyning er konsernsjef i Det Stavangerske Dampskibsselskap (DSD) Han var tidligere konsernsjef i Kverneland Group fram til desember 2014. Fra 1995 – 2006 arbeidet han i Nutreco-systemet blant annet som adm. direktør i Skretting, konsernsjef i Marine Harvest og globalt ansvarlig for fiskefôr i Nutreco. Fullstendig oversikt over styreverv finnes på www.sr-bank.no/IR. Løyning er utdannet handelsøkonom fra Handelsakademiet/BI. På valg i 2016.

GUNN-JANE HÅLAND
(1963),
STYREMEDLEM

Spesialrådgiver innen gasstrategi og portefølje i Petoro AS, Stavanger. Hun har også femten års erfaring fra bank og finans. Håland har en Mastergrad i Business Administration (MBA) fra Handelshøyskolen BI. På valg i 2015.

TOR DAHLE
(1952),
STYREMEDLEM

Daglig leder Sparebankstiftelsen SR-Bank, Stavanger. Han har erfaring fra ulike lederstillinger i SpareBank 1 SR-Bank, senest som adm. direktør i SR-Investering AS. Styreleder i EM Software Partners AS og EMT Eiendom AS. Utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. På valg i 2016.

BIRTHE CECILIE LEPSØE
(1971),
STYREMEDLEM

Tidligere Finance Manager i Grieg Shipping Group, Bergen. Hun har tidligere flere års erfaring fra shippingdivisjonen i DnB. Utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI. På valg i 2016.

ERLING ØVERLAND
(1952),
STYREMEDLEM

Daglig leder Trifolium AS, Stavanger og har tidligere erfaring fra ulike lederstillinger i Statoil ASA og som president for Næringslivets Hovedorganisasjon. Han er styreleder i PCI Biotech Holding ASA, Næringslivets NOx-Fond og Pulpit Rock Energy AS, styremedlem i Sparebankstiftelsen SR-Bank og Universitetet i Stavanger. Utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. På valg i 2015.

**SIV JUVIK TVEITNES
(1974),
STYREMEDLEM**

Adm. direktør i Stavanger Aftenblad siden 2013 og har tidligere vært direktør for økonomi og staber i Bergens Tidende. Hun er styreleder i Nykirkebakken 1. Juvik Tveitnes er utdannet cand. mag medievitenskap, psykologi, bedriftsøkonomi ved universitetet i Bergen og har en Master of Science in Management fra University of Bath, England. På valg i 2016.

**ODD TORLAND
(1964),
STYREMEDLEM**

Adm. direktør i Smedvig AS, Stavanger og tidligere konsernsjef i Scana Industrier ASA. Fullstendig oversikt over styreverv finnes på www.sr-bank.no/IR. Torland er statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole. På valg i 2015.

**ODDVAR RETTEDAL
(1953),
ANSATTEVALGT
STYREMEDLEM**

Arbeider i dag som produktsjef for finansiering i SpareBank 1 SR-Bank ASA. På valg i 2016.

**SALLY LUND-ANDERSEN
(1961),
ANSATTEVALGT
STYREMEDLEM**

Arbeider i dag som hovedtillitsvalgt i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Hun er styremedlem i SpareBank 1 Gruppen AS og styreleder i Finansforbundet Rogaland. På valg i 2015.

ÅRSBERETNING

SpareBank 1 SR-Bank oppnådde i 2014 et konsernresultat før skatt på 2 601 mill kroner. Resultatet etter skatt ble 2 095 mill kroner, mot 1 860 mill kroner i 2013. Egenkapitalavkastningen etter skatt var 14,2 prosent, sammenlignet med 14,0 prosent i 2013.

Styret er godt fornøyd med resultatet for 2014. Solid innsats fra medarbeidere, god kredittkvalitet i utlånsporteføljen og nære kunderelasjoner er viktige drivere for et solid resultat. Markedsposisjonen som Sør- og Vestlandets ledende finanskonsern ble ytterligere styrket gjennom en økning på 5 900 nye privatkunder over 13 år og 700 nye bedriftskunder.

Utlånsvekst inkludert lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS ble 4,7 prosent i 2014. Innskuddsveksten økte fra 6,0 prosent i 2013 til 13,7 prosent i 2014. Innskuddsdekningen, målt ved innskudd som andel av sum utlån, ble redusert fra 59,6 prosent til 57,5 prosent i løpet av 2014.

Netto renteinntekter ble 2 404 mill kroner i 2014, mot 2 119 mill kroner i 2013. Netto renteinntekter som andel av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde 1,45 prosent i 2014, og økte fra 1,42 prosent i 2013. Det var reduserte fundingkostnader som primært bidro til forbedringen.

Netto provisjons- og andre inntekter var 1 732 mill kroner i 2014, en reduksjon fra 1 824 mill kroner i 2013. Reduksjonen kan i hovedsak henføres tilbakekjøp av boliglån tidligere solgt til SpareBank 1 Boligkreditt. Inntektene fra salg av spare- og forsikringsprodukter samt tilrettelegging/kundehonorar økte moderat i samme periode. Netto avkastning på finansielle investeringer utgjorde 778 mill kroner i 2014 mot 555 mill kroner i 2013. Dette inkluderer resultatandeler fra SpareBank 1 Gruppen AS, BN Bank ASA, SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Gevinst ved realisasjon av aksjene i Nets Holding AS utgjorde 202 mill kroner.

Konsernets driftskostnader ble 2 056 mill kroner for året mot 2 019 mill kroner i 2013. Dette er en økning på 37 mill kroner (1,8 prosent) fra 2013. Personalkostnadene økte med 6 mill kroner (0,5 prosent) til 1 202 mill kroner, mens de øvrige kostnadene økte med 31 mill kroner (3,7 prosent) til 854 mill kroner. Kostnadsprosenten, målt som driftskostnader relativt til inntektene, ble forbedret fra 44,9 prosent til 41,8 prosent.

Nedskrivning på utlån ble 257 mill kroner, mot 132 mill kroner i 2013. Nedskrivninger på grupper av utlån økte med 75 mill kroner i 2014. Konsernet økte gruppevis nedskrivninger som en følge av eksterne markedsforhold og økt usikkerhet på grunn av redusert oljepris.

Disponering av årets overskudd tar utgangspunkt i disponibelt morbankresultat på 1 908 mill kroner i 2014. Styret foreslår at 512 mill kroner blir disponert til utbytte, tilsvarende 2,00 kroner pr aksje, mens 1 396 mill kroner avsettes til annen egenkapital og styrking av konsernets soliditet.

Ren kjernekapitaldekning økte i 2014, fra 11,1 prosent ved starten av året til 11,5 prosent ved utgangen av 2014. Kjernekapitaldekningen (inklusive fondsobligasjoner) ble redusert i samme periode til 12,3 prosent fra 12,8 prosent. Dette skyldes forfall på en fondsobligasjon i 4. kvartal 2014 som ikke ble erstattet. Ved utgangen av 2014 er SpareBank 1 SR-Bank i en solid finansiell stilling, og godt rustet til å møte økte regulatoriske soliditetskrav. Konsernet har et godt utgangspunkt for å videreutvikle sin ledende posisjon i landets sterkeste vekstregion siste 10 år. Soliditeten er godt over styrets fastsatte minimumsmål for 2014 om en ren kjernekapitaldekning på minimum 11 prosent.

VIRKSOMHETENS ART

Konsernet SpareBank 1 SR-Bank består av morbanken SpareBank 1 SR-Bank ASA og datterselskap. De vesentligste datterselskapene er; SpareBank 1 SR-Finans AS, EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS, SR-Investering AS og SR-Forvaltning AS.

SpareBank 1 SR-Bank har hovedkontor i Stavanger, og har til sammen 48 avdelingskontorer i Rogaland, Hordaland, Vest-Agder og Aust-Agder. Konsernets hovedvirksomhet er salg og formidling av et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester, investeringstjenester, samt leasing og eiendomsmegling.

KONSERNETS UTVIKLING

SpareBank 1 SR-Bank har i 2014 hatt en god utvikling i alle konsernets forretningsområder. Posisjonen som markedsleder i Rogaland ble styrket både innenfor person- og bedriftsmarkedet. Kapitalmarkedsdivisjonen har etablert seg som regionens ledende kompetansemiljø på sitt område. Posisjonen innen eiendomsmegling har bidratt til at EiendomsMegler 1 har blitt den største eiendomsmeglerkjeden i Norge. EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS er markedsleder i Rogaland, og har i 2014 ytterligere styrket sin posisjon i Hordaland og Agder.

Konsernets datterselskaper og strategiske eierskap i produkt-selskaper i SpareBank 1-alliansen bidrar i betydelig grad til SpareBank 1 SR-Bank sin inntjening. Blant datterselskapene var det fortsatt høy aktivitet i eiendomsmeglingsforetaket og i finansieringsselskapet SpareBank 1 SR-Finans. Samarbeidet mellom konsernets ulike forretningsområder har blitt ytterligere forsterket og tydeliggjort i 2014 gjennom operasjonalisering og videreutvikling av det strategiske konseptet "Ei dør inn". Dette bidrar til at konsernet leverer et konkurransedyktig og komplett produkt- og tjenestetilbud til en stadig større kundemasse.

Bankmarkedet var i 2014 preget av fortsatt sterk konkurranse. Som følge av stadig tydeligere signaler om vesentlig økte krav til næringens soliditetsnivå, er konkurransen større innen finansiering av boliglån enn innen finansiering av bedriftslån. Den moderate utlånsveksten skyldtes en kombinasjon av sterkere konkurranse i markedet for utlån til bolig, noe lavere vekst i norsk økonomi og svak prisvekst for boliger i vårt hovedmarked Rogaland. Utlån til bedriftskunder økte en del mot slutten av året, mye på grunn av svekket kronekurs. Innskuddsmarginene var lave, men til dels økende innen personmarkedet gjennom året som følge av høyt fokus i organisasjonen på å styrke inntekter fra innskudd. Innskuddsveksten ble på hele 13,7 prosent i 2014. I sum ble inntjeningen styrket i 2014 sammenlignet med året før.

Netto provisjons- og andre inntekter ble redusert fra 2013 til 2014. Reduksjonen skyldes i hovedsak lavere provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt grunnet tilbakekjøp av boliglån gjennom 2014. Inntekter fra salg av forsikringsprodukter, spare- og plasseringsprodukter samt inntekter fra tilrettelegging/kundehonorar var noe høyere enn i 2013.

Aksje- og rentemarkedene var volatile også i 2014, spesielt i andre halvdel av året, blant annet som en konsekvens av fallende oljepris. For året sett under ett ble kursgevinster fra verdipapirer 140 mill kroner. Dette inkluderer gevinster fra salg av aksjene i Nets Holding AS som utgjorde 202 mill kroner.

Nedskrivning på utlån var i 2014 257 mill kroner mot 132 mill kroner i 2013. Nedskrivninger på grupper av utlån økte med 75 mill kroner i 2014. Konsernet økte gruppevis nedskrivninger som en følge av eksterne markedsforhold og økt usikkerhet på grunn av redusert oljepris. Nedskrivninger som andel av brutto utlån var 0,20 prosent. Styret er tilfreds med kvaliteten i utlånsporteføljen og risikostyringen vurderes som god.

UTVIKLING I KONSERNETS MARKEDSOMRÅDER

Husholdningenes forventninger til utviklingen i norsk økonomi har blitt noe mindre optimistisk, noe som dels reflekteres i aktiviteten i boligmarkedet og dels i lavere konsumvekst. Bruttonasjonalprodukt (BNP) for Fastlands-Norge er forventet å vokse med om lag 1 prosent i 2015, en reduksjon fra 2,4 prosent i 2014. Lavere oljepris og reduksjon i oljeinvesteringene har medført noe dempet aktivitet i norsk økonomi.

Demografiske utviklingstrekk har stor betydning for konsernets rammevilkår. Konsernets primærområde har over lang tid hatt høy tilflytting og befolkningsvekst. Uføreandelen er også betydelig lavere enn landsgjennomsnittet. Befolkningen er relativt ung i og rundt de regionale sentrene og langs kysten av Sør- og Vestlandet. Trenden med befolkningsvekst har fortsatt de siste årene hvor særlig Rogaland og Hordaland har hatt en økning over landsgjennomsnittet mens Agder-fylkene har vokst omtrent likt som landsgjennomsnittet. Statistisk Sentralbyrås (SSB) framskrivinger av befolkningsutviklingen understøtter at veksten i særlig Rogaland og Hordaland forventes å ligge over landsgjennomsnittet. På den andre siden har forventet fall i oljeinvesteringene de neste årene medført økt usikkerhet i forhold til nevnte prognoser.

I følge NAV var arbeidsledigheten i Norge 2,9 prosent ved utgangen av desember 2014. I Rogaland var arbeidsledigheten 2,4 prosent, i Hordaland 2,5 prosent og i Vest- og Aust-Agder henholdsvis 3,1 prosent og 4,0 prosent.

Risikoen for lavere vekst i norsk økonomi har økt blant annet som følge av lavere oljepris. Anslagene varierer fra kun en liten negativ effekt til at det kan få noe større følger for sysselsettingen, alt avhengig av om oljeprisen forblir lav over tid eller ikke.

Boligprisene flatet ut i 2014 og var i konsernets markedsområde anslagsvis 0-2 prosent høyere ved utgangen av året enn ett år tidligere. Den svake prisutviklingen i boligmarkedet kombinert med forventninger om en noe høyere arbeidsledighet fremover kan slå ut i noe redusert bygging av nye boliger i 2015.

Resultat før skatt og EK-avkastning

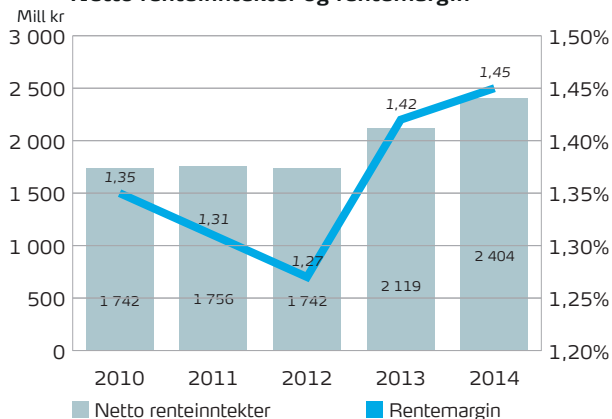
RESULTATUTVIKLING

NETTO RENTEINNTEKTER

I 2014 økte konsernets netto renteinntekter med 285 mill kroner fra 2 119 mill kroner til 2 404 mill kroner. Rentemarginen utgjorde 1,45 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, en økning fra 1,42 prosent i 2013.

Utviklingen i netto renteinntekter må sees i sammenheng med salg av utlånsporteføljer til kreditforetakene. Inntektene fra disse utlånene føres etter salg som netto provisjonsinntekter. Ved utgangen av 2014 hadde banken solgt 32,9 mrd kroner i lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, mot 46,4 mrd kroner ved utgangen av 2013. Provisjonsinntektene er redusert gjennom året, og utgjorde 468 mill kroner ved årets utgang, sammenlignet med 611 mill kroner i 2013.

Netto renteinntekter og rentemargin

ANDRE INNTEKTER

Netto provisjons- og andre inntekter utgjorde 1 732 mill kroner i 2014 mot 1 824 mill kroner i 2013.

Netto provisjonsinntekter var 1 292 mill kroner i 2014 og 1 380 mill kroner året før. Av reduksjonen på 88 mill kroner fra året før skyldes 143 mill kroner reduserte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Reduksjonen kommer som følge av at konsernet i 2014 har redusert andel solgte utlån til kreditforetakene med til sammen 13,5 mrd kroner. Øvrige provisjonsinntekter økte med om lag 7 prosent fra 2013, hvor inntektsveksten primært kommer fra tilretteleggingshonorar, formidlingsprovisjoner og forsikringsinntekter.

Andre driftsinntekter ble 440 mill kroner, en liten reduksjon fra 444 mill kroner i 2013. Dette er i all hovedsak inntekter fra konsernets eiendomsmeglingsvirksomhet.

Netto inntekter fra finansielle investeringer utgjorde 778 mill kroner, en økning fra 555 mill kroner i 2013. Av dette utgjorde kursgevinst på verdipapir 140 mill kroner (kurstap på 81 mill kroner) og kursgevinster fra rente- og valutahandel 96 mill kroner (248 mill kroner). Videre utgjorde inntekter av eierinteresser 506 mill kroner (355 mill kroner) og utbytte 36 mill kroner (33 mill kroner).

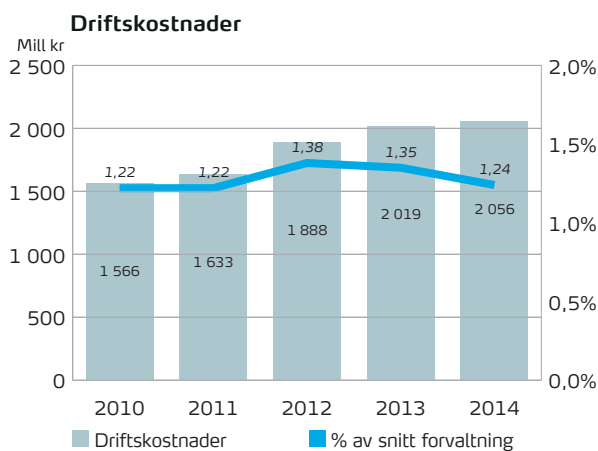
Kursgevinst på verdipapir på 140 mill kroner i 2014 var fordelt med en kursgevinst på 232 mill kroner fra porteføljen av aksjer og egenkapitalbevis, hvorav gevinst ved realisering av aksjene i Nets Holding AS utgjorde 202 mill kroner, og et kurstap på 92 mill kroner fra renteporteføljen.

Inntekter fra eierinteresser utgjorde 506 mill kroner (355 mill kroner) i 2014. Resultatandelen etter skatt fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 356 mill kroner (216 mill kroner), 49 mill kroner (66 mill kroner) fra SpareBank 1 Boligkreditt og 32 mill kroner (7 mill kroner) fra SpareBank 1 Næringskreditt. Resultatandelen etter skatt fra BN Bank var 66 mill kroner (59 mill kroner).

DRIFTSKOSTNADER

Konsernets driftskostnader utgjorde 2.056 mill kroner i 2014. Dette er en økning på 37 mill kroner (1,8 prosent) fra 2013. Kostnadene i 2014 var påvirket av engangsføringer relatert til personrelaterte omstillinger på 13 mill kroner og engangseffekt fra pensjonsføringer på 2 mill kroner.

Kostnadsprosent for konsernet, målt som kostnader i prosent av inntekter, var 41,8 prosent (44,9 prosent) i 2014.

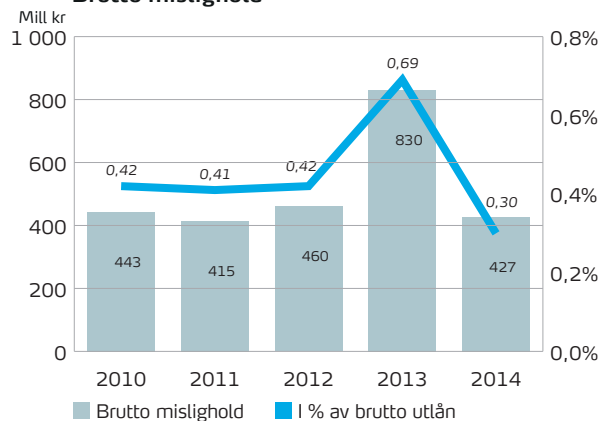
Ved utgangen av 2014 hadde konsernet 1 162 årsverk, hvorav 1 106 fast ansatte. Det har i 2014 vært en reduksjon på 52 arbeidende årsverk mot en reduksjon på 49 arbeidende årsverk i 2013.

TAP OG MISLIGHOLD

Konsernet resultatførte netto nedskrivninger på utlån med 257 mill kroner i 2014 (132 mill kroner). Dette tilsvarte nedskrivning i prosent av brutto utlån på 0,20 (0,11). Nedskrivninger på grupper av utlån ble økt med 75 mill kroner i 2014. Tett oppfølging av kunder og forebyggende arbeid er viktige virkemidler for å opprettholde den gode kredittkvaliteten, og bidrar til fortsatt moderate nedskrivninger på utlån.

Brutto misligholdte engasjement utgjorde 427 mill kroner (830 mill kroner) i 2014. Dette tilsvarte 0,30 prosent (0,69 prosent) av brutto utlån. Tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjement utgjorde 513 mill kroner (439 mill kroner). Dette tilsvarte 0,36 prosent av brutto utlån (0,37 prosent). Summen av misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjorde 940 mill kroner (1 269 mill kroner) i 2014. Målt som andel av brutto utlån gir dette en reduksjon i 2014 fra 1,06 prosent til 0,66 prosent. Avsetningsgrad, målt som individuelle nedskrivninger i prosent av henholdsvis misligholdte og tapsutsatte engasjement, var henholdsvis 22 prosent (26 prosent) og 45 prosent (53 prosent) ved utgangen av 2014.

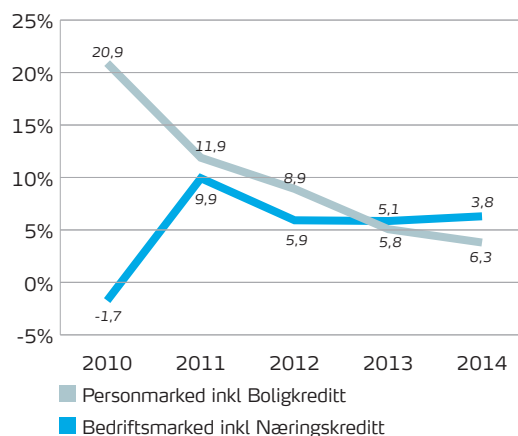
Brutto mislighold

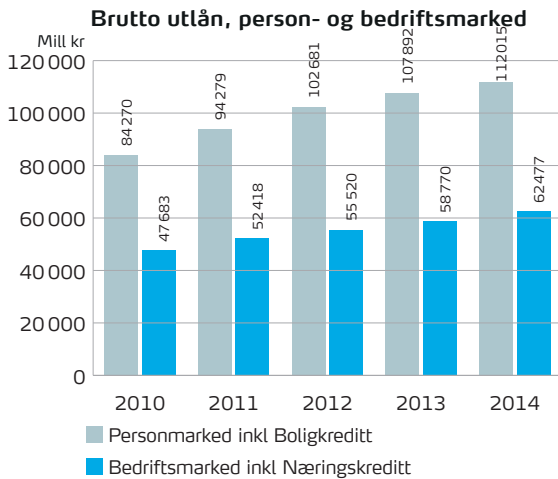

BALANSE

Konsernets balanseførte forvaltningskapital ble økt fra 157,0 mrd kroner til 174,9 mrd kroner i 2014. Økningen skyldes utlånsvekst og tilbakekjøp av utlånsporteføljer fra SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 SR-Bank hadde ved utgangen av året solgt lån for 32,9 mrd kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, mot 46,4 mrd kroner ved utgangen av 2013. Hensyn tatt utlånsporteføljene i disse deleide kredittforetakene var utlånsveksten 4,7 prosent og samlede utlån 174,5 mrd kroner ved utgangen av 2014. Utlån til personmarkedet økte med 3,8 prosent og utlån til bedriftsmarkedet og offentlig sektor økte med 6,3 prosent. Fordelingen mellom utlån til personmarkedet (inkludert SpareBank 1 Boligkreditt AS) og bedriftsmarkedet/offentlig sektor (inkludert SpareBank 1 Næringskreditt AS) var henholdsvis 63,0 prosent og 37,0 prosent ved utgangen av 2014, mot 63,4 prosent og 36,6 prosent året før.

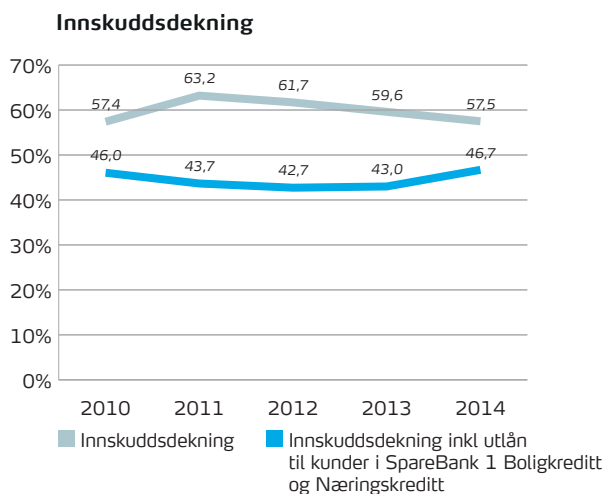
Brutto utlån, % vekst, person- og bedriftsmarked

Innskudd fra kunder økte med 13,7 prosent (6,0 prosent) det siste året til 81,5 mrd kroner (71,7 mrd kroner). Innskudd fra bedriftsmarkedet og offentlig sektor utgjorde 52,5 prosent (49,5 prosent) av konsernets kundeinnskudd ved utgangen av 2014.

Innskuddsdekningen, målt som innskudd i andel av brutto utlån, var 57,5 prosent (59,6 prosent) ved utgangen av 2014. Konsernet har i et marked med høy konkurranse både opprettholdt en god innskuddsdekning og samtidig styrket sin langsiktige finansiering. Finanstilsynets likviditetsindikator 1 (andel illikvide eiendeler finansiert med gjeld med løpetid over 1 år) er 109,0 prosent for morbanken og 110,7 prosent på konsolidert basis. I tillegg til ordinære kundeinnskudd hadde konsernet 15,5 mrd kroner (13,9 mrd kroner) til forvaltning, hovedsakelig gjennom SR-Forvaltning AS og ODIN Forvaltning AS.

PERSONMARKEDSDIVISJONEN

Personmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån var på 1 370 mill kroner ved utgangen av 2014. Resultatforbedringen på 44 mill kroner fra i fjor kommer av bedre rentenetto, økning i provisjonsinntekter, samt god kostnadsstyring. Provisjonsinntekter økte svakt fra betalingsformidling, mens veksten var god innen forsikring og investeringstjenester.

I 2014 økte divisjonen utlån med 4,2 prosent og innskudd med 8,9 prosent. Lavere vekst innen utlån henger sammen med konkurransesituasjonen og en noe avdempet boligprisutvikling. Divisjonen hadde gjennom året sterk fremgang i salg av innskudd, spare- og pensjonsprodukter som er et resultat av langsiktig satsing på investeringsrådgiving.

I 2014 fikk divisjonen netto 5 900 nye kunder over 13 år. Systematisk utvikling av eksisterende kundeportefølje, målrettet vekst og lansering av nye betalingsprodukter bidro til veksten.

Andelen bankkunder som benytter digitale kanaler er meget høy og satsingen på digitale tjenester og kanaler fortsetter. I 4. kvartal 2014 lanserte SpareBank 1 den første klokkebanken i Norge, og kunder i SpareBank 1 får mulighet til å sjekke saldo og siste transaksjoner på sin smartklokke. Endringen i kundeadfærd er forventet å fortsette ettersom nye digitale banktjenester utvikles og lanseres.

Netto nedskrivninger på utlån var fortsatt lave og andelen misligholdte lån utgjorde 0,30 prosent av totale utlån.

BEDRIFTSMARKEDSDIVISJONEN

Bedriftsmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån ble 1 082 mill kroner i 2014. Dette er 123 mill kroner høyere enn i 2013. Økning i netto renteinntekter og andre inntekter samtidig som kostnadene er redusert forklarer det vesentligste av resultatforbedringen fra fjoråret.

Siste 12 måneder har divisjonen økt sine utlån med 5,2 prosent og innskudd med 21,6 prosent. Det arbeides aktivt med bredsalg av konsernets produkter, og produktdekningen er økende. Provisjoner og andre inntekter økte sammenlignet med 2013.

Det ble resultatført netto individuelle nedskrivninger på 164 mill kroner i 2014 sammenlignet med 130 mill kroner i 2013. Divisjonen økte i 2014 gruppevis nedskrivninger som en følge av eksterne markedsforhold og økt usikkerhet på grunn av redusert oljepris. Samlet nedskrivningsnivå er under langsiktig forventet gjennomsnitt og andelen misligholdte lån er lav.

Balansert og lønnsom volumvekst, gode kunderelasjoner, og et godt utviklet produktspekter er prioriterte områder for divisjonen.

KAPITALMARKEDSDIVISJONEN

Divisjonens kompetanseområder er komplementær til tradisjonell bankdrift og har samlet konsernets ressurser innenfor verdipapirvirksomhet og forvaltning. Verdipapirvirksomheten er organisert under merkenavnet SR-Bank Markets og omfatter kunde- og egenhandel med renter, valuta og aksjer, analyse og Corporate Finance-tjenester. Kapitalforvaltningen er organisert i eget datterselskap, SR-Forvaltning AS.

SR-Bank Markets hadde i 2014 et driftsresultat før allokering av kundeinntekter til øvrige forretningsområder på 71 mill kroner (107 mill kroner). Lavere inntekter fra rente- og valutainstrumenter samt verdifall på bankens obligasjonsportefølje preger resultatet negativt i forhold til samme periode i fjor. Størstedelen av inntektene kommer fortsatt fra kundeforvaltning med rente- og valutainstrumenter.

Corporate Finance har hatt en god aktivitet med flere gjennomførte transaksjoner, mens inntekter fra omsetning av aksjer og obligasjoner har vært relativt stabile.

DATTERSELSKAPENE

Datterselskapene bidrar gjennom sine produkter og tjenester til at konsernet kan gi et bredere tilbud til kundene, og et bedre inntjeningsgrunnlag for banken. Gjennom god intern samhandling og felles markedsføring er konsernet en totalleverandør av finansielle produkter og tjenester.

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS er godt representert i hele konsernets markedsområde og har 35 avdelinger fra Grimstad til Bergen. Selskapet er den ledende eiendomsmegleren i Rogaland og Vest-Agder og øker også sin markedsandel i Hordaland og Aust-Agder. Selskapet oppnådde et resultat før skatt på 55,5 mill kroner (41,9 mill kroner). Resultatforbedringen er en effekt av økt volum, kostnadsreduerende tiltak og mer effektiv drift.

I 2014 ble det formidlet 7 540 eiendommer, mot 7 246 året før. Samlet sett har selskapet formidlet eiendommer til en verdi av 22,5 milliarder kroner. Tilgangen på nye oppdrag var god, og på samme nivå som i 2013. Selskapet har styrket sin markedsposisjon siden samme tidspunkt i 2013. I Rogaland er posisjonen sterk med en markedsandel på over 40 prosent. Også i Agderfylkene og i Hordaland er markedsposisjonen styrket i samme periode. Innen næringseiendom er ordrettilgangen

både på lokaler for utleie og for salg god. Antall formidlinger er på nivå med 2013. Vi registrerer en stigende ledighetsgrad på kontorlokaler i Forusområdet, og dette kan påvirke markedet for næringsbygg i negativ retning.

SpareBank 1 SR-Finans AS hovedvirksomhet er leasingfinansiering for næringslivet og bil- og båtlån med salgspant. Selskapet oppnådde i 2014 et resultat før skatt på 145,9 mill kroner (149,0 mill kroner). Redusert resultat før skatt i 2014 skyldes primært at resultatet i 2013 hadde lavere tap grunnet reversering av tidligere nedskrivninger på utlån. Resultat før nedskrivninger og tap utgjorde 155,1 mill kroner (149,9 mill kroner). Netto utlån har økt med 8,8 prosent siste året og var ved utgangen av 2014 6,8 mrd kroner (6,2 mrd kroner).

Det ble etablert 6 907 nye kontrakter (7 083 kontrakter) i 2014. Samlet har selskapet et nysalg i 2014 på 2,6 mrd kroner (2,4 mrd kroner).

SR-Forvaltning AS er et verdipapirforetak med konsesjon for aktiv forvaltning og fondsforvaltning. Resultat før skatt i 2014 ble 26,7 mill kroner (22,4 mill kroner). Selskapet forvaltet 9,3 mrd kroner ved utgangen av 2014. Dette var en økning på 1,6 mrd kroner fra nivået ved inngangen til året.

SR-Investering AS har som formål å bidra til langsiktig verdiskaping gjennom investeringer i næringslivet i konsernets markedsområde. Selskapet investerer hovedsakelig i PE-fond og i bedrifter i SMB-segmentet som trenger kapital til utvikling og vekst. Resultat før skatt i 2014 var 0,5 mill kroner, en reduksjon fra 11,8 mill kroner i 2013. Selskapet hadde ved utgangen av året investeringer på 155,6 mill kroner (164,7 mill kroner) og restkommitteringer knyttet til disse på 80,4 mill kroner (82,7 mill kroner).

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS har konsesjoner som kredittforetak og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i henholdsvis boliglåns- og næringseiendomsporteføljer kjøpt av eierbankene. Selskapene eies av banker i SpareBank 1-alliansen og bidrar til å sikre eierbankene tilgang til stabil og langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser.

SpareBank 1 Boligkreditt hadde ved utgangen av 2014 et samlet utlånsvolum på 161,2 mrd kroner, hvorav 32,3 mrd kroner var boliglån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Bankens eierandel

i selskapet er 20,1 prosent og oppdateres årlig i samsvar med andel solgt volum ved hvert årsskifte.

SpareBank 1 Næringskreditt hadde ved utgangen av 2014 et samlet utlånsvolum på 16,1 mrd kroner, hvorav 0,6 mrd kroner var lån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Bankens eierandel i selskapet er 26,8 prosent.

SPAREBANK 1-ALLIANSEN

SpareBank 1-alliansens hensikt er å anskaffe og levere konkurransedyktige, finansielle tjenester og produkter, samt å ta ut stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Alliansen bidrar på denne måten til at privatpersoner og bedrifter opplever lokal forankring, dyktighet og en enklere hverdag. Videre skal alliansen bidra til å sikre de deltagende sparebankene verdiskaping til glede for egen region og bankens eiere.

SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeidet gjennom sitt eierskap og deltagelse i SpareBank 1 Banksamarbeidet DA mens utvikling og drift av produktselskaper er organisert gjennom bankenes eierskap i holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS.

SpareBank 1 Gruppen AS eies av SpareBank 1 SR-Bank (19,5 prosent), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 prosent), SpareBank 1 SMN (19,5 prosent), Sparebanken Hedmark (12 prosent), Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 prosent – eid av 11 sparebanker i Sør-Norge), samt Landsorganisasjonen (LO)/ tilknyttede fagforbund (10 prosent).

SpareBank 1 Gruppen AS eier 100 prosent av SpareBank 1 Forsikring AS, SpareBank 1 Skadeforsikring AS, ODIN Forvaltning AS, Conecto AS, SpareBank 1 Medlemskort AS og SpareBank 1 Gruppen Finans AS.

SpareBank 1 Gruppen AS leverte et resultat etter skatt i 2014 på 1 849 (1 097) mill kroner. Resultatforbedringen skyldes god resultatutvikling i alle de større forretningsområdene i konsernet, hvor spesielt SpareBank 1 Skadeforsikring bidro med en resultatforbedring på 585 mill kroner fra 2013. Den gode fremgangen i SpareBank 1 Skadeforsikring skyldes forbedring i forsikringsresultatet som følge av reduserte erstatningskostnader og økte avviklingsgevinster. SpareBank 1 SR-Banks andel av resultatet i 2014 var 360,5 mill kroner mot 218,1 mill kroner i 2013.

SpareBank 1 Gruppen AS har administrativt ansvar for samarbeidsprosessene i SpareBank 1-alliansen, der teknologi,

merkevare, kompetanse, felles prosesser/utnyttelse av beste praksis og innkjøp står sentralt. Alliansen driver også utviklingsarbeid gjennom tre kompetansesentra innenfor læring (Tromsø), betaling (Trondheim) og kreditt (Stavanger). Alliansen har i 2014 blant annet økt innsatsen for videreutvikling av selvbetjente digitale og mobile løsninger.

BN BANK ASA

SpareBank 1 SR-Bank og de andre sparebankene i SpareBank 1-alliansen kjøpte Glitnir Bank ASA i slutten av 2008. Navnet ble siden endret til BN Bank ASA. SpareBank 1 SR-Banks eierandel var 23,5 prosent ved utgangen av 2014. Resultatandelen i BN Bank økte fra 59,2 mill kroner i 2013 til 66,0 mill kroner i 2014.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Konsernet inngikk i januar 2015 avtale om kjøp av Swedbanks avdeling i Stavanger. I januar 2015 kjøpte konsernet Rogalandsavdelingen til SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, som inkluderer tre kontorer i Stavanger, Sandnes og Ålgård. Begge oppkjøpene får virkning fra 1. kvartal 2015.

SpareBank 1 SR-Bank har fått tillatelse fra Finanstilsynet den 24.02.2015 til bruk av avansert IRB-metode for bedriftsmarkedet.

For øvrig har det ikke vært registrert vesentlige hendelser etter 31.12.2014.

REGNSKAPSPRINSIPPER

SpareBank 1 SR-Bank utarbeider morbank- og konsernregnskapet i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastsatt av EU.

En nærmere redegjørelse for viktige forhold relatert til den regnskapsmessige behandlingen i henhold til IFRS regelverket, samt konsernets anvendte regnskapsprinsipper, er gitt i note 2 til årsregnskapet.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE (CORPORATE GOVERNANCE)

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 SR-Bank ASA omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre aksjonærenes, kundenes og andre gruppers interesser i konsernet. Konsernets virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir nådd og realisert.

Prinsippene for eierstyring og selskapsledelse bygger på tre hovedpilarer; åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet. Konsernet har definert følgende hovedprinsipper for eierstyring og selskapsledelse:

- Verdiskaping for aksjonærene og øvrige interessegrupper
- En struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- Systemer som sikrer god måling og ansvarliggjøring
- En effektiv risikostyring
- Oversiktlig, lett forståelig og rettidig informasjon
- Likebehandling av aksjonærer og et balansert forhold til øvrige interessegrupper
- Overholdelse av lover, regler og etiske standarder

SpareBank 1 SR-Bank har ikke vedtektsbestemmelser som begrenser retten til å omsette selskapets aksjer. Styret er ikke kjent med noen avtaler mellom aksjeeiere som begrenser mulighetene til å omsette eller utøve stemmerett for aksjer. Sparebankstiftelsen SR-Bank skal i følge konsesjonsvilkårene minst eie 25 prosent av utestående aksjer. Styret godkjenner årlig retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. De veiledende retningslinjene for det kommende regnskapsåret fremlegges generalforsamlingen for rådgivende avstemning, mens de bindende retningslinjene for tildeling av aksjer mv som ledd i konsernets godtgjørelsesordning for det kommende regnskapsåret fremlegges generalforsamlingen for godkjenning.

Konsernets prinsipper for eierstyring og selskapsledelse bygger på «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse». En nærmere redegjørelse for prinsippene samt praksis for foretaksstyring i samsvar med regnskapslovens § 3-3b følger av eget kapittel i årsrapporten. Det samme gjelder for redegjørelse for samfunnsansvar. Redegjørelsene er også offentliggjort på www.sr-bank.no/InvestorRelations.

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten til SpareBank 1 SR-Bank er å oppnå verdiskaping gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet bruker derfor betydelige ressurser på å vedlikeholde og videreutvikle risikostyringssystemer og -prosesser i tråd med ledende internasjonal praksis. Styret i SpareBank 1 SR-Bank har etablert eget risikoutvalg.

Risiko- og kapitalstyringen skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, samt sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen
- Å tilstrebe en optimal kapitalallokering innenfor den vedtatte forretningsstrategien
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og risikojustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap beskriver det beløpet man statistisk må forvente å tape i løpet av en 12 måneders periode, mens risikojustert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet har eksponert seg mot.

De vesentligste risikoene konsernet er eksponert mot er kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko, operasjonell risiko og eierrisiko.

KREDITTRISIKO

Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling. Den overordnede kredittstrategien fastsetter at konsernet skal ha en moderat risikoprofil. Mislighold har hatt en positiv utvikling i 2014, mens utlånstapene er økt noe som resultat av økte nedskrivninger på grupper av utlån. Konsernet økte gruppevis nedskrivninger som en følge av eksterne markedsforhold og økt usikkerhet på grunn av redusert oljepris. Et godt og kontinuerlig fokus på risikohåndtering har bidratt til at den gode kredittkvaliteten i porteføljen er opprettholdt.

Kvaliteten i bedriftsmarkedsporteføljen er god og noe bedret sammenlignet med 2013. Kvaliteten i personmarkedsporteføljen er meget god og utviklingen i 2014 preges av noe lavere belåningsgrader som ytterligere forbedrer den allerede lave

risikoprofilen i porteføljen. Det meste av porteføljen er sikret med pant i fast eiendom, og belåningen er gjennomgående moderat sett opp mot sikkerhetsverdiene. Dette tilsier begrenset tapspotensial så lenge disse verdiene ikke forringes vesentlig.

MARKEDSRISIKO

Styringen av markedsrisiko tar utgangspunkt i konservative rammer for posisjoner i rente- og valutamarkedet, samt investeringer i aksjer og obligasjoner. Rammene gjennomgås og vedtas av styret minst årlig.

Deler av konsernets markedsrisiko knyttes til investeringer i obligasjoner og sertifikater. Ved utgangen av 2014 var konsernets beholdning av likvide eiendeler i form av obligasjoner og sertifikater 15,1 mrd kroner. I kvantifisering av risiko knyttet til verdifall på likviditetsporteføljen skiller SpareBank 1 SR-Bank mellom systematisk risiko (markedsrisiko) og usystematisk risiko (misligholdsrisiko). Misligholdsrisiko forbundet med nevnte portefølje kvantifiseres som kredittrisiko.

Risikoaktivitetene knyttet til handel i valuta, renter og verdipapirer skjer innenfor de til enhver tid vedtatte rammer, fullmakter og kredittlinjer på motparter. SpareBank 1 SR-Bank tar i begrenset omfang rente- og valutakursrisiko i forbindelse med egenhandelsaktiviteter. Virksomhetens inntekter skapes i størst mulig grad i form av kundemarginer. Dette bidrar til en mest mulig stabil og god inntjening.

Konsernets eksponering overfor markedsrisiko vurderes som moderat.

LIKVIDITETSRISIKO

Bankens rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile bankens konservative risikoprofil. Likviditetsrisikoen skal være lav. Konsernets utlån finansieres i hovedsak med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld, herunder salg av boliglånsporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden utstedes i ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

Konsernet har hatt god tilgang på finansiering i 2014. Innskudd fra kunder er konsernets viktigste finansieringskilde. For konsernet som helhet økte innskuddene med 9,8 mrd kroner i 2014. Innskuddsdekningen ble redusert fra 59,6 prosent ved utgangen av 2013 til 57,5 prosent ved utgangen av 2014, hovedsakelig som følge av tilbakekjøp av utlånsporteføljer fra SpareBank 1 Boligkreditt AS i 2014.

Finansieringskostnadene har avtatt noe gjennom 2014 og tilgangen på markedsfinansiering har vært god. Risikopåslaget i

pengemarkedsrenten (3M Nibor) er kommet ned mot nivåene fra før finanskrisen. I tillegg falt risikopåslaget banken betaler utover pengemarkedsrenten på obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) og usikrede obligasjoner gjennom året. SpareBank 1 SR-Bank har fortsatt arbeidet med tilpasning til nye regulatoriske krav ved å oppta mer langsiktig finansiering og øke beholdningen av likvide verdipapirer. Likviditetsbufferen var 18,2 mrd kroner ved utgangen av 2014. Nivået tilsier at banken kan opprettholde normal drift i 24 måneder uten tilgang på ekstern finansiering. I tillegg til likviditetsbufferen har banken 27,4 mrd kroner i boliglån klargjort for OMF-finansiering.

OPERASJONELL RISIKO

Proessen for styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Risikostyringen er fundert på innsikt og forståelse for hva som skaper og driver den operasjonelle risikoen i konsernet, og i størst mulig grad forene effektive prosesser med ønsket nivå på eksponeringen.

Konsernet benytter en systematisk prosess for å identifisere og kvantifisere operasjonelle risikoer som konsernet til enhver tid er eksponert for, og det er etablert egne systemer for rapportering av uønskede hendelser og oppfølging av forbedringstiltak. Dette bidrar til at SpareBank 1 SR-Bank forblir en slagkraftig organisasjon over tid, gjennom riktig prioritering og kontinuerlig forbedring.

SpareBank 1 SR-Bank har som et ledd i kontinuerlig kompetanseutvikling etablert et samarbeid med Universitetet i Stavanger (UIS) og SpareBank 1-alliansen om et forsknings- og utviklingsprosjekt som skal levere ny kunnskap og konkrete verktøy for bedre styring av operasjonell risiko i finansnæringen. Prosjektet har som målsetning å etablere norsk finansnæring som et faglig tyngdepunkt i Europa innen utdanning, nytenking og anvendelser knyttet til metoder og prosesser for styring av operasjonell risiko, og å posisjonere alliansen og UIS som et ledende miljø innen styring av operasjonell risiko. Prosjektet ble startet høsten 2007 og planlegges ferdigstilt i løpet av 2015.

EIRRISIKO

Eierisiko er risikoen for at SpareBank 1 SR-Bank blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 SR-Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse. SpareBank 1 SR-Bank har i hovedsak eierisiko gjennom eierandelen i SpareBank 1 Gruppen AS (19,5 prosent), SpareBank 1 Boligkreditt AS (20,1 prosent), SpareBank 1 Næringskreditt AS (26,8 prosent) og BN Bank ASA (23,5 prosent).

COMPLIANCE (ETTERLEVELSE)

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar konsernets compliance policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering.

EUs målbevisste arbeid med å fullharmonisere regelverket innenfor EU/EØS-området medfører nye reguleringer som konsernet må tilpasse seg. Det arbeides fortløpende med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelsen og effektiviteten i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker konsernets drift skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

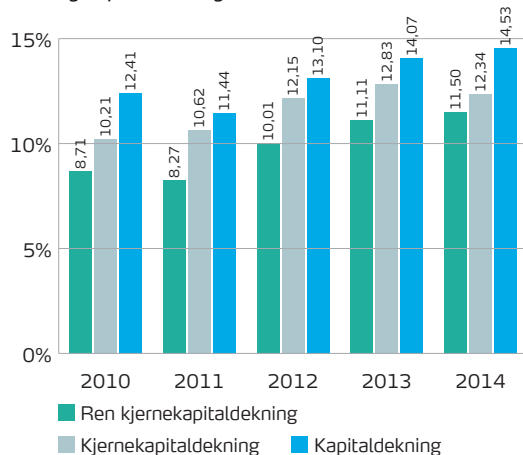
SpareBank 1 SR-Bank sin compliance funksjon ivaretas av avdeling for risikostyring og compliance som er organisert uavhengig av forretningsenheterne. Avdelingen har det overordnede ansvaret for rammeverk, oppfølging og rapportering innenfor området.

KAPITALSTYRING

Kapitalstyringen sikrer at SpareBank 1 SR-Bank balanserer forholdet mellom:

- En effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske mål og vedtatte forretningsstrategi
- Konkurransedyktig egenkapitalavkastning
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgt risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde.

Ren kjernekapital-, Kjernekapital- og kapitaldekning

Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse framskrivningene tar hensyn til både forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Det gjennomføres ulike stresstester av enkeltfaktorer og scenarioanalyser hvor konsernet utsettes for en rekke negative makroøkonomiske hendelser gjennom flere år. SpareBank 1 SR-Bank har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner for i størst mulig grad kunne håndtere slike kriser hvis de likevel skulle oppstå. SpareBank 1 SR-Bank har en solid finansiell stilling og en ledende posisjon i landets sterkeste vekstregion siste 10 år. Ved utgangen av 2014 var ren kjernekapitaldekning 11,5 prosent (11,1 prosent) mens kjernekapitaldekningen var 12,3 prosent (12,8 prosent) og kapitaldekningen 14,5 prosent (14,1 prosent). På grunn av overgangsregler kan minstekrav til kapitaldekning ikke utgjøre mindre enn 80 % av tilsvarende størrelse beregnet etter Basel I-reglene. Til og med 30.06.2014 var overgangsregelen bindende for SpareBank 1 SR-Bank og vil komme til anvendelse igjen i forbindelse med IRB A tillatelse for bedriftsmarkedslån gjeldende fra 1. kvartal 2015.

Nytt og strengere regelverk for kapitaldekning ble vedtatt i EU i juni 2013. Norge har valgt å innføre kravene noe hurtigere enn det som følger av gjennomføringsfristen i det internasjonale regelverket. Fra 1. juli 2014 er kravet til ren kjernekapitaldekning 10,0 % og kravet til kapitaldekning 13,5 % - og oppfylles følgelig med god margin av SpareBank 1 SR-Bank.

I tillegg til de ovennevnte kapitalkravene vil det i Norge bli krevd en såkalt motsyklisk kapitalbuffer i intervallet 0 - 2,5 prosent i form av ren kjernekapital. Etter råd fra Norges Bank stadfestet Finansdepartementet 26. september 2014 den motsykliske kapitalbufferen til 1 prosentpoeng fra 30. juni 2015. Finansdepartementet vil fastsette bufferkravet hvert kvartal og en økning av bufferkravet skal normalt først tre i kraft minst 12 måneder etter fastsettelse. En reduksjon av kravet skal imidlertid kunne tre i kraft umiddelbart.

Finansdepartementet fastsatte 12. mai 2014 forskrift om systemviktige finansinstitusjoner (SIFI). Institusjoner som har en forvaltningskapital på minst 10 prosent av Fastlands-Norges BNP, eller en andel av utlånsmarkedet på minst 5 prosent, vil komme inn under definisjonen. Ved implementering er DNB, Nordea Bank Norge og Kommunalbanken definert som systemviktige. De tre SIFI-bankene vil pålegges et særskilt kapitalbufferkrav fra 1. juli 2015. Fra 1. juli 2016, når de nye kapitalkravene er fullt implementert, skal de systemviktige institusjonene oppfylle et minstekrav til ren kjernekapitaldekning på 12 prosent, mens minstekravet for øvrige institusjoner

blir 10 prosent. Motsyklisk kapitalbuffer kommer på toppen av dette. SpareBank 1 SR-Bank er nært på SIFI-kravet til markedsandel og hensyntar dette i sin kapitalplanlegging.

Finanstilsynet publiserte 1. juli 2014 et rundskriv om ytterligere innstramming av risikovekter for boliglån for banker som benytter interne metoder, såkalt IRB-metode. I kombinasjon med et økt minimumsnivå for tap gitt mislighold, det såkalte LGD-gulvet, vil innstrammingene i modellene for misligholds-sannsynlighet fra 1. januar 2014 øke den gjennomsnittlige risikovekten for SpareBank 1 SR-Bank sin boliglånsporfølje til om lag 22-24 %. Endringen skal reflekteres i kapitaldeknings-rapporteringen senest pr 1. kvartal 2015.

EKSTERN REVISJON

Konsernets ekstern revisor er PricewaterhouseCoopers AS (PwC).

INTERN REVISJON

Internrevisjonen utføres av Ernst & Young AS (EY). Internrevisjonen rapporterer direkte til styret.

MEDARBEIDERE OG ARBEIDSMILJØ

Medarbeiderne i SpareBank 1 SR-Bank er den viktigste ressursen for å skape verdier til beste for kundene, regionen og banken. Ved utgangen av 2014 hadde konsernet 1 162 arbeidende årsverk, hvorav 1 106 fast ansatte. Det har vært en reduksjon på 59 fast ansatte årsverk gjennom året. Konsernet er en viktig kompetansearbeidsplass i regionen og fremstår som en attraktiv arbeidsplass med gode utviklingsmuligheter.

Konsernets organisasjons- og arbeidsmiljøundersøkelser for 2014 viser at medarbeiderne trives og har et godt forhold til konsernet som arbeidsgiver. Undersøkelsen blir gjennomgått og fulgt opp i alle enheter for å forebygge negativ utvikling og styrke et helsefremmende arbeidsmiljø preget av langsiktighet, åpenhet, ærlighet og trygghet i tråd med konsernets verdigrunnlag.

KOMPETANSEUTVIKLING

Konsernet har over mange år satset målrettet på kompetanseutvikling for å imøtekomme økende krav fra både kunder og myndigheter. Målet er at kundene skal oppleve at selskapet tilbyr bedre rådgivning og service enn konkurrentene. I gjennomsnitt brukes det mellom 5 og 10 prosent av arbeidstiden til oppdatering og utvikling av kompetanse, samt at det i 2014 ble investert rundt 8 000 kroner pr ansatt til kompetansehevede tiltak.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS) har høy prioritet i konsernet. Det er etablert en god struktur på arbeidet og samarbeidet med de tillitsvalgte vurderes som meget godt. I 2012 ble det innført obligatorisk HMS-opplæring for alle ledere og verneombud og det arbeides kontinuerlig med å forbedre sikkerhetsrutinene gjennom ulike opplæringstiltak. I 2014 har banken vært utsatt for ett ran og det ble innrapportert totalt 26 HMS-relaterte uønskede hendelser i hvorav halvparten av disse var hendelser knyttet til kunder med utfordrende atferd.

Konsernet har etablert en god treningsstandard på krisehåndtering og prosedyrer for kriseledelse er etablert. Evnen til krisehåndtering ble i 2014 satt på prøve i forbindelse med flere driftsavbrudd innen IKT og ran ved en bankfilial. Det arbeides kontinuerlig med forbedring hva gjelder systemer for innrapportering av uønskede hendelser, skader og ulykker.

Konsernet tilstreber å være seg bevisst en bærekraftig miljøforvaltning og søker å bidra både gjennom egen drift og ved å påvirke kunder og leverandører til å gjøre miljø- og klimavennlige valg. Konsernets direkte miljøpåvirkning er i hovedsak knyttet til klimagassutslipp og produksjon av avfall gjennom kontorvirksomheten, mens indirekte miljøpåvirkning skjer gjennom innkjøp av varer og tjenester og krav som stilles til kunder og leverandører.

SYKEFRAVÆR OG INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Konsernet har satt et langsiktig mål om 97 prosent friskhetsgrad. Ved utgangen av 2014 var friskhetsgraden 96,3 prosent. Det har over tid vært jobbet helhetlig og systematisk med å fremme og forbedre de ansattes helse, ivareta denne over tid og hjelpe de som blir syke tilbake til arbeid. Gjennom deltakelse i Inkluderende Arbeidsliv (IA) og god oppfølging fra lederne arbeides det kontinuerlig for å øke friskhetsgraden.

SpareBank 1 SR-Bank har utarbeidet et livsfasedokument med formål å tilby medarbeidere ulike tiltak tilpasset den enkeltes livsfase, og som i sum skal gi konsernets medarbeidere en bedre hverdag og bidra til økt avgangsalder. Målsatt avgangsalder er 64,5 år og gjennomsnittlig avgangsalder i 2014 var 63,3 år, en reduksjon på 0,4 år fra 2013.

LIKESTILLING

SpareBank 1 SR-Bank skal gi kvinner og menn de samme muligheter for faglig og personlig utvikling, lønn og karriere. Fordelingen mellom kvinner og menn i 2014 var 56 prosent kvinner og 44 prosent menn. Det var ingen vesentlig endring i kjønnsfordelingen fra 2013. Gjennomsnittsalderen er 44,0 år

og gjennomsnittlig ansiennitet 12,8 år. Konsernledelsen består av 8 personer herav en kvinne. Kvinneandelen blant ledere i konsernet i 2014 økte fra 41,6 prosent til 43,0 prosent.

BANKENS AKSJER

Omdanning av SpareBank 1 SR-Bank fra egenkapitalbevisbank til allmennaksjeselskap (ASA) ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2012 og Sparebankstiftelsen SR-Bank ble etablert som ledd i omdanningen og er i dag største eier. Fra 2012 ble ticker på Oslo Børs endret til SRBANK.

Kursen på bankens aksjer (SRBANK) var 52,50 kroner ved utgangen av 2014. Dette er en nedgang på 12,8 prosent fra utgangen 2013. Hovedindeksen på Oslo Børs steg i samme periode med 4,9 prosent. Omsetningen av SRBANK-aksjen økte betydelig i 2014.

Det var 10 422 (11 151) aksjonærer ved utgangen av 2014. Andelen eid av selskap og personer i utlandet økte fra 14,1 prosent ved utgangen av 2013 til 22,4 prosent ved utgangen av 2014, mens 48,9 prosent var hjemmehørende i Rogaland, Agder-fylkene og Hordaland. De 20 største eierne eide til sammen 64,4 prosent. Bankens egenbeholdning utgjorde 231 043 aksjer, mens ansatte i konsernet eide 1,8 prosent av aksjene ved utgangen av 2014.

Konsernresultat pr aksje for 2014 ble 8,20 kroner. Styret foreslår at det utbetales et utbytte på 2,00 kroner pr aksje for 2014 tilsvarende ca 24 prosent av konsernresultat pr aksje. For regnskapsåret 2013 var utbyttet 1,60 kroner tilsvarende en utdelingsgrad på ca 22 prosent.

FORTSATT DRIFT

Soliditeten ble vesentlig styrket i 2014. Resultatutsiktene og makroøkonomiske rammebetingelser synes også forholdsvis gode. Sammen med iverksatte og planlagte tiltak, bidrar dette til gode forutsetninger for fortsatt framgang for konsernet i 2015. Årsoppgjøret er derfor avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

DISPONERING AV ÅRSRESULTAT/UTBYTTE

SpareBank 1 SR-Bank har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital og der i gjennom skape verdier for eierne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene. Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte tas det hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål

at inntil halvparten av årets resultat etter skatt utdeles som utbytte.

Det er disponibelt morbankresultat som ligger til grunn for utdeling av utbytte. Morbankresultat i 2014 ble 1 806 mill kroner, tilsvarende 7,06 kroner pr aksje. I tråd med vedtatt utbyttepolitikk er ulike forhold hensyntatt i utbyttevurderingen, herunder særlig vekt på kapitalbehov og kjernekapitaldekning. Styret foreslår derfor et utbytte på 2,00 kroner pr aksje for 2014, som tilsvarer ca 24 prosent av konsernresultatet pr aksje.

Samlet sett foreslår styret følgende disponeringer for regnskapsåret 2014:

	Mill kr
Morbankresultat etter skatt	1 806
Overført til fond for vurderingsforskjeller	103
Til disposisjon	1 909
Utbytte (2,00 kroner pr aksje)	512
Tilbakeholdt overskudd	1 397
Sum	1 909

Etter styrets vurdering har SpareBank 1 SR-Bank, etter de foreslåtte disponeringene og øvrige gjennomførte kapitaltiltak, god finansiell styrke og fleksibilitet til å støtte opp om konsernets planlagte virksomhet framover.

*Utbytte dividert på aksjekurs pr. årsslutt.

UTSIKTER FOR 2015

Oljeprisen falt kraftig siste halvdel av 2014 og det lave prisnivået har vedvart inn i 2015. Fallet i oljeprisen har resultert i økt usikkerhet, spesielt innen petroleumssektoren. Oljeinvesteringene flatet ut i 2014 etter å ha økt med nesten 9 % årlig hvert av de foregående 3 årene. I 2015 er det ventet en reduksjon i investeringene på nærmere 15 % i forhold til 2014. Både oljeselskaper og leverandørindustrien er i ferd med å rasjonalisere driften og redusere kostnader. Risikoen for lavere vekst i norsk økonomi har følgelig økt. Anslagene varierer fra kun en liten negativ effekt til at det kan få noe større følger for sysselsettingen, alt avhengig av om oljeprisen forblir lav over tid eller ikke.

Stavanger-regionen har det siste året hatt en noe svakere boligprisutvikling enn landet for øvrig, men omsetningsvolumet er imidlertid fortsatt høyt. Utviklingen må sees i sammenheng med at boligprisveksten de senere årene har vært betydelig sterkere i Stavanger og Rogaland enn i resten av landet. Økt usikkerhet om den økonomiske utviklingen kan bidra til en mer avdempet låneetterspørsel, mens lavere renter og lønnsvekst virker i motsatt retning. Mislighold og nedskrivninger av utlån forventes derfor å forbli moderate også i 2015. Styret understreker at det er knyttet usikkerhet til vurderinger av fremtidige forhold.

Konkurransen i bankmarkedet er tiltagende, og særlig er konkurransen om nye boliglånskunder betydelig. Konsernet varslet derfor i begynnelsen av januar at boliglånsrenten er besluttet redusert. Den negative effekten på konsernets rentemargin vil delvis bli motvirket av at betingelsene på innskudd også blir regulert, samt fallende finansieringskostnader på konsernets innlån.

SpareBank 1 SR-Bank er et solid og lønnsomt konsern, men må som andre banker fortsatt styrke sin soliditet i tråd med myndighetenes kapitalkrav. Gjennom god inntjening fra en forretningsmodell med god bredde og effektiv drift, er konsernet godt posisjonert for å gjennomføre den nødvendige kapitaloppbyggingen samtidig som en sikrer god konkurransekraft.

Styret vil takke konsernets kunder, eiere og samarbeidspartnere for øvrig for god oppslutning om SpareBank 1 SR-Bank også i 2014, og vil legge betydelig vekt på å videreføre det gode samspillet også framover. Et gjensidig godt forhold mellom innbyggere, næringsliv og bank er viktig for utviklingen i konsernets markedsområde. Styret vil også takke konsernets medarbeidere og tillitsvalgte for god innsats og godt samarbeid i 2014.

Stavanger 5.3.2015

Ingvald Løyning
Styreleder

Gunn-Jane Håland

Erling Øverland

Tor Dahle

Birthe Cecilie Lepsøe

Siv Juvik Tveitnes

Odd Torland

Sally Lund-Andersen
Ansattes representant

Oddvar Røttedal
Ansattes representant

Arne Austreid
Administrerende direktør

ÅRSREGNSKAP

INNHold

RESULTATREGNSKAP	48
BALANSE	49
ENDRING I EGENKAPITAL	50
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	51
NOTE 1 GENERELL INFORMASJON	52
NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER	52
NOTE 3 KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER	59
NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON	60
NOTE 5 KAPITALDEKNING	62
NOTE 6 FINANSIELL RISIKOSTYRING	64
KREDITTRISIKO	68
NOTE 7 KREDITTINSTITUSJONER - FORDRINGER OG GJELD	68
NOTE 8 UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER	69
NOTE 9 UTLÅN SOLGT TIL SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT	72
NOTE 10 ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN	73
NOTE 11 NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER	74
NOTE 12 KREDITTRISIKOEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISIKOKATEGORI	76
NOTE 13 MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING	77
NOTE 14 KREDITTKVALITET PR KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER	78
MARKEDSRISIKO	80
NOTE 15 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO	80
NOTE 16 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL VALUTARISIKO	81
LIKVIDITETSRISIKO	82
NOTE 17 LIKVIDITETSRISIKO	82
NOTE 18 FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG GJELD/FORPLIKTELSE	83
RESULTATREGNSKAP	85
NOTE 19 NETTO RENTEINNTEKTER	85
NOTE 20 NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER	85
NOTE 21 NETTO INNTEKTER FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER	86
NOTE 22 GODTGJØRELSESERKLÆRING, PERSONALKOSTNADER OG YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE	87
NOTE 23 ANDRE DRIFTSKOSTNADER	91
NOTE 24 PENSJONER	92
NOTE 25 SKATT	96
BALANSE	97
NOTE 26 KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER	97
NOTE 27 SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER	99
NOTE 28 FINANSIELLE DERIVATER	101
NOTE 29 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER	102
NOTE 30 IMMATERIELLE EIENDELER	104
NOTE 31 VARIGE DRIFTSMIDLER	105
NOTE 32 ANDRE EIENDELER	106
NOTE 33 INNSKUDD FRA KUNDER	106
NOTE 34 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER	107
NOTE 35 ANNEN GJELD	108
NOTE 36 BUNDNE MIDLER	109
NOTE 37 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	109
NOTE 38 INVESTERINGER I EIERINTERESSER	110
ØVRIGE OPPLYSNINGER	113
NOTE 39 VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER	113
NOTE 40 AKSJEKAPITAL OG EIERSTRUKTUR	114
NOTE 41 VIRKSOMHET SOM SKAL SELGES	116
NOTE 42 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN	116
REVISORS BERETNING	117
ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR	118
KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE	118

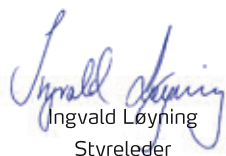
RESULTATREGNSKAP

Morbank				Konsern	
2013	2014	(tall i mill kroner)	Note	2014	2013
5 442	5 918	Renteinntekter	19	6 137	5 644
3 535	3 736	Rentekostnader	19	3 733	3 525
1 907	2 182	Netto renteinntekter		2 404	2 119
1 409	1 319	Provisjonsinntekter	20	1 370	1 452
73	73	Provisjonskostnader	20	78	72
12	6	Andre driftsinntekter	20	440	444
1 348	1 252	Netto provisjons- og andre inntekter		1 732	1 824
33	24	Utbytte		36	33
412	473	Inntekter fra eierinteresser	38	506	355
249	125	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	21	236	167
694	622	Netto inntekter fra finansielle investeringer		778	555
3 949	4 056	Sum netto inntekter		4 914	4 498
906	900	Personalkostnader	22	1 202	1 196
632	656	Andre driftskostnader	23	854	823
1 538	1 556	Sum driftskostnader før nedskrivninger på utlån		2 056	2 019
2 411	2 500	Driftsresultat før nedskrivninger på utlån		2 858	2 479
116	248	Nedskrivninger på utlån og garantier	11	257	132
2 295	2 252	Driftsresultat før skatt		2 601	2 347
457	446	Skattekostnad	25	506	487
1 838	1 806	Resultat etter skatt		2 095	1 860
		Utvidet resultatregnskap			
-67	-415	Estimatavvik pensjoner		-444	-72
19	112	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner		120	20
-1	-	Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg		-	-1
-49	-303	Sum poster som ikke reklassifiseres over resultatet		-324	-53
-6	-	Endring skatt estimatavvik		-	-6
-	-	Andel av utvidet resultat i TS og FKV		5	4
-6	-	Sum poster som kan reklassifiseres over resultatet		5	-2
-55	-303	Årets utvidede resultat		-319	-55
1 783	1 503	Totalresultat		1 776	1 805
		Resultat pr aksje			
7,19	7,07	Resultat pr aksje		8,20	7,28
7,19	7,06	Utvannet resultat pr aksje		8,19	7,27

BALANSE

Morbank		(tall i mill kroner)	Note	Konsern	
2013	2014			2014	2013
Eiendeler					
1 265	1 847	Kontanter og fordringer på sentralbanken	36	1 847	1 265
6 669	8 117	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	2 222	1 253
113 312	134 158	Utlån til kunder	8,12,14	140 920	119 525
21 052	15 248	Sertifikater og obligasjoner	27	15 261	21 065
4 929	7 344	Finansielle derivater	28	7 340	4 923
780	477	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	29	626	938
84	22	Virksomhet som skal selges	41	22	85
3 552	3 250	Investering i eierinteresser	38	4 727	4 710
950	1 226	Investering i konsernselskap	38	-	-
-	-	Immaterielle eiendeler	30	20	39
336	295	Vårige driftsmidler	31	327	362
2 662	1 310	Andre eiendeler	32	1 614	2 820
155 591	173 294	Sum eiendeler		174 926	156 985
Gjeld					
3 746	6 145	Gjeld til kredittinstitusjoner	7	6 139	3 742
6 429	-	Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF		-	6 429
71 840	81 723	Innskudd fra kunder	33	81 489	71 667
52 328	63 253	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	34	63 253	52 328
2 013	3 317	Finansielle derivater	28	3 317	2 013
280	102	Betalbar skatt	25	206	377
707	855	Utsatt skatteforpliktelse	25	821	671
1 540	1 138	Annen gjeld	35,24	1 334	1 698
4 004	2 964	Ansvarlig lånekapital	37	2 964	4 004
142 887	159 497	Sum gjeld		159 523	142 929
Egenkapital					
6 394	6 394	Aksjekapital	40	6 394	6 394
1 587	1 587	Overkursfond		1 587	1 587
409	512	Avsatt utbytte		512	409
162	59	Fond for urealiserte gevinster		59	162
4 152	5 245	Annen egenkapital		6 851	5 504
12 704	13 797	Sum egenkapital		15 403	14 056
155 591	173 294	Sum gjeld og egenkapital		174 926	156 985

Stavanger 5.3.2015

Ingvald Løyning
Styreleder

Gurn-Jane Håland

Erling Øverland

Tor Dahle

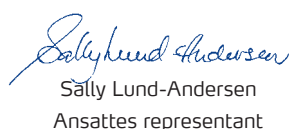
Birthe Cecilie Lepsøe

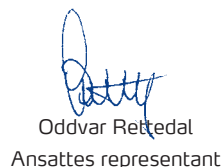
Siv Juvik Tveitnes

Odd Torland

Sally Lund-Andersen
Ansattes representant

Oddvar Rettedal
Ansattes representant

Arne Austreid
Administrerende direktør

ENDRING I EGENKAPITAL

(tall i mill kroner)

Morbank	Aksjekapital	Overkurs fond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2013	6 394	1 587	3 243	72	11 296
Resultat etter skatt			1 747	91	1 838
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			-54		-54
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Årets utvidede resultat			1 693	90	1 783
Utbytte år 2012, endelig besluttet i 2013			-384		-384
Omsetning egne aksjer			9		9
Transaksjoner med aksjonærene			-375		-375
Egenkapital 31.12.2013	6 394	1 587	4 561	162	12 704
Resultat etter skatt			1 909	-103	1 806
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			-303		-303
Årets utvidede resultat			1 606	-103	1 503
Utbytte år 2013, endelig besluttet i 2014			-409		-409
Omsetning egne aksjer			-1		-1
Transaksjoner med aksjonærene			-410		-410
Egenkapital 31.12.2014	6 394	1 587	5 757	59	13 797

Konsern	Aksjekapital	Overkurs fond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2013	6 394	1 587	4 584	72	12 637
Resultat etter skatt			1 769	91	1 860
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			-58		-58
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap			4		4
Årets utvidede resultat			1 715	90	1 805
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap			-11		-11
Utbytte år 2012, endelig besluttet i 2013			-384		-384
Omsetning egne aksjer			9		9
Transaksjoner med aksjonærene			-375		-375
Egenkapital 31.12.2013	6 394	1 587	5 913	162	14 056
Resultat etter skatt			2 198	-103	2 095
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			-324		-324
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap			5		5
Årets utvidede resultat			1 879	-103	1 776
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap			-19		-19
Utbytte år 2013, endelig besluttet i 2014			-409		-409
Omsetning egne aksjer			-1		-1
Transaksjoner med aksjonærene			-410		-410
Egenkapital 31.12.2014	6 394	1 587	7 363	59	15 403

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(tall i mill kroner)

Morbank				Konsern	
2013	2014		Note	2014	2013
-10 382	-20 812	Endring utlån til kunder	8	-21 347	-10 760
4 724	5 214	Renteinnbetalinger på utlån til kunder		5 570	5 116
4 084	9 883	Endring innskudd fra kunder	33	9 822	4 073
-1 777	-1 760	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder		-1 734	-1 764
-2 220	-4 602	Endring fordringer og gjeld på kredittinstitusjoner	7	-4 129	-2 048
-327	-256	Renter på fordring og gjeld til kredittinstitusjoner		-438	-501
-2 380	5 804	Endring sertifikater og obligasjoner	27	5 804	-2 388
530	480	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner		480	530
893	2 075	Provisjonsinnbetalinger		2 557	1 405
125	267	Kursgevinster ved omsetning trading		267	125
-1 376	-1 537	Utbetalinger til drift		-2 084	-1 837
-132	-280	Betalt skatt	25	-377	-209
1 530	1 487	Andre tidsavgrensninger		1 563	1 552
-6 708	-4 037	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter		-4 046	-6 706
-61	-70	Investering i varige driftsmidler	31	-81	-73
15	47	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	31	47	15
-177	-456	Langsiktige investeringer i aksjer		-466	-203
338	870	Innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer		884	363
442	497	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer		509	442
557	888	B Netto likviditetsendring investering		893	544
15 830	15 659	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	34	15 659	15 830
-8 330	-8 292	Tilbakebetaling - utstedelse av verdipapirer		-8 292	-8 330
-820	-1 058	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		-1 058	-820
499	44	Opptak og salg av egne ansvarlige lån	37	44	499
-694	-1 115	Tilbakebetaling - ansvarlig lånekapital	37	-1 115	-694
-220	-222	Renteutbetalinger på ansvarlige lån		-222	-220
-	-	Emisjon aksjer	40	-	-
-384	-409	Utbytte til aksjeeiere		-409	-384
5 881	4 607	C Netto likviditetsendring finansiering		4 607	5 881
-270	1 458	A+B+C Netto endring likvider i året		1 454	-281
1 796	1 526	Likviditetsbeholdning 1.1.		1 542	1 823
1 526	2 984	Likviditetsbeholdning 31.12.		2 996	1 542
		Likviditetsbeholdning spesifisert			
1 265	1 847	Kontanter og fordringer på sentralbanken		1 847	1 265
261	1 137	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid		1 149	277
1 526	2 984	Likviditetsbeholdning 31.12.		2 996	1 542

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanken, samt den del av sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer i kredittinstitusjoner. Kontantstrømoppstillingen viser hvordan morbanken og konsernet har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt. Totalt ble likviditetsbeholdningen i konsernet økt med 1 454 mill kroner i 2014.

NOTE 1 GENERELL INFORMASJON

Konsernet SpareBank 1 SR-Bank består av morbanken SpareBank 1 SR-Bank ASA ("Banken") samt datterselskapene; SpareBank 1 SR-Finans AS, EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS, SR-Investering AS, SR-Forretningsservice AS, SR-Forvaltning AS, Finansparken Bjergsted AS, Etis AS og Rygir Industrier AS med datterselskaper (overtatte eiendeler).

SpareBank 1 Boligkreditt AS eies av Banken med 20,1 prosent, SpareBank 1 Næringskreditt AS eies av Banken med 26,8 prosent, BN Bank ASA eies av Banken med 23,5 prosent og SpareBank 1 Kredittkort AS eies av Banken med 17,9 prosent pr 31.12.2014. Disse inkluderes i konsernet som tilknyttede selskaper (TS).

Banken har videre en eierandel på 19,5 prosent i SpareBank 1 Gruppen AS og 17,7 prosent i SpareBank 1 Banksamarbeidet DA. Disse eierandelene behandles som felleskontrollert virksomhet (FKV).

SpareBank 1 Gruppen AS eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er Sparebanken Hedmark (12,0 prosent) og LO (10,0 prosent). Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. BN Bank ASA eies med 23,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Nord-Norge. SpareBank 1 SMN eier 33,0 prosent og Samarbeidende Sparebanker AS eier 20,0 prosent. Styringsstrukturen for BN Bank ASA er regulert i avtale mellom eierne.

Banken har hovedkontor i Stavanger og har totalt 50 kontorer i fylkene Rogaland, Vest-Agder, Aust-Agder og Hordaland. Noen av kontorene er samlokalisert med EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS. Alle datterselskapene har hovedkontor i Stavanger.

Konsernets hovedvirksomhet er salg og formidling av et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester, investeringstjenester, samt leasing og eiendomsmegling.

Konsernregnskapet ble godkjent av styret 5.3.2015. Generalforsamlingen er Bankens øverste organ.

NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV ÅRSREGNSKAPET

Morbank- og konsernregnskapet 2014 for SpareBank 1 SR-Bank ("Konsernet") er satt opp i overensstemmelse med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som fastsatt av EU. Dette omfatter også fortolkninger fra Den internasjonale fortolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC) og dens forgjenger, Den faste fortolkningskomité (SIC).

Årsregnskapet for SpareBank 1 SR-Bank for 2014 er avlagt etter IFRS regelverket for morbank og konsern.

SpareBank 1 SR-Bank er et allmennaksjeselskap registrert hjemmehørende i Norge med hovedkontor i Stavanger. SpareBank 1 SR-Bank er notert på Oslo Børs.

Målegrunnlaget for både morbank- og konsernregnskapet er historisk kost med følgende modifikasjoner: finansielle derivater, finansielle eiendeler og finansiell gjeld regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av de internasjonale regnskapsstandarder at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige estimater, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for morbank- og konsernregnskapet, er beskrevet i note 3.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til IFRS standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskap som avlegges pr 31.12.2014. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Nye og endrede standarder som er tatt i bruk i 2014:

Fra 1. januar 2014 er følgende standarder tatt i bruk som påvirker regnskapet i større grad:

Endring i IAS 32 Finansielle instrumenter som klargjør når nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser kan foretas. Retten til motregning kan ikke være betinget av en framtidig hendelse. Motregningen må også være juridisk håndhevbar i alle situasjoner (ordinær drift, mislighold, insolvens eller konkurs) som selskapet og motparter kan komme i. Endringen vurderer også oppgjørsmekanismen. Endringen fikk ikke vesentlig effekt på konsernregnskapet.

Endringer i IAS 36 Verdifall på eiendeler som fjernet opplysningskrav om gjenvinnbart beløp for enkelte kontantgenererende enheter som ved en inkurie hadde blitt inkludert i IAS 36 ved implementeringen av IFRS 13.

Endring i IAS 39 Finansielle instrumenter - innregning og måling om motpartendring for derivater og videreføring av sikringsbokføring. Endringen behandler lovendringer som innfører krav om oppgjørssentraler for bilaterale avtaler. I henhold til IAS 39 ville motpartsending til en oppgjørssentral føre til opphør av sikringsbokføringen. Endringen fører til at sikringsbokføring ikke opphører når motpartsending av et sikringsinstrument oppfyller spesifikke kriterier. Endringen fikk ikke vesentlig effekt på konsernregnskapet.

IFRIC 21 Avgifter fastsetter regnskapsføringen av en plikt til å betale en avgift som faller innenfor virkeområdet til IAS 37 Avsetninger. Fortolkningen omhandler hva den utløsende hendelsen er, som medfører at avgiften skal innregnes som en forpliktelse. Fortolkningen medførte ingen vesentlige endringer i tidspunkt for innregning av avgifter for konsernet.

Andre standarder, endringer og fortolkninger som trådte i kraft for regnskapsåret 2014 var ikke vesentlige for konsernet.

Nye standarder og fortolkninger som ennå ikke er tatt i bruk:

En rekke nye standarder, endringer til standardene og fortolkninger er pliktige for fremtidige årsregnskap. Blant de som konsernet har valgt å ikke tidlig anvende, er de vesentligste opplyst om nedenfor:

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. Den komplette versjonen av IFRS 9 ble utgitt i juli 2014. Den erstatter de deler av IAS 39 som omhandler tilsvarende problemstillinger. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre kategorier: virkelig verdi over utvidet resultat, virkelig verdi over resultatet og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsregnskapsføring av eiendelen. Klassifiseringen avhenger av enhetens forretningsmodell for styring av sine finansielle instrumenter og karakteristikken av kontantstrømmene til det enkelte instrumentet. Egenkapitalinstrumenter skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi over resultatet. Foretaket kan velge å presentere verdiendringene over utvidet resultat, men valget er bindende, og ved senere salg kan ikke gevinst/tap reklassifiseres over resultatet. Verdifall som skyldes kredittrisiko skal nå innregnes basert på forventet tap i stedet for dagens modell der tap må være pådratt. For finansielle forpliktelser viderefører standarden stort sett kravene i IAS 39. Den største endringen er at i tilfeller der virkelig verdiopsjonen er tatt i bruk for en finansiell forpliktelse, skal endringer i virkelig verdi som skyldes endring i egen kredittrisiko innregnes i utvidet resultat. IFRS 9 forenkler kravene til sikringsbokføring ved at sikringseffektiviteten knyttes nærmere ledelsens risikostyring og gir større rom for vurdering. Samtidig sikringsdokumentasjon kreves fortsatt. Standarden trer i kraft for regnskapsåret 2018, men tidlig anvendelse er tillatt. Konsernet har fortsatt ikke fullt ut vurdert virkningen av IFRS 9.

IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter omhandler inntektsføring. Standarden fordrer en inndeling av kundekontrakten i de enkelte ytelsesplikter. En ytelsesplikt kan være en vare eller en tjeneste. Inntekt regnskapsføres når en kunde oppnår kontroll over en vare eller tjeneste, og dermed har muligheten til å bestemme bruken av og kan motta fordelene fra varen eller tjenesten. Standarden erstatter IAS 18 Driftsinntekter og IAS 11 Anleggskontrakter og tilhørende tolkninger. Standarden trer i kraft for regnskapsåret 2017, men tidlig anvendelse er tillatt. Konsernet vurderer for tiden virkningen av IFRS 15.

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på konsernets regnskap.

PRESENTASJONSVALUTA

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er Konsernets funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

DATTERSELSKAP

I morbank regnskapet blir eierandelene i datterselskap vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres det året det vedtas av generalforsamlingen. Overstiger utbyttet/konsernbidraget andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, men er i henhold til endring i IAS 27 inntektsført i utbetalingsåret.

KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter alle datterselskap. Datterselskaper er alle enheter (inkludert strukturerte enheter) som konsernet har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når konsernet er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnen til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Datterselskap konsolideres fra dagen kontroll oppstår, og dekonsolideres når kontroll opphører.

Ved oppkjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Inkludert i vederlaget er også virkelig verdi av alle eiendeler eller forpliktelser som følge av avtale om betinget vederlag. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteresser i det oppkjøpte foretaket måles fra gang til gang enten til virkelig verdi, eller til sin andel av det overtatte foretakets nettoeiendeler.

Utgifter knyttet til oppkjøp kostnadsføres når de påløper.

Når oppkjøpet skjer i flere trinn skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringen.

Betinget vederlag måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Etterfølgende endringer i virkelig verdi av det betingede vederlaget skal i henhold til IAS 39 resultatføres eller føres som en endring i det utvidete resultatregnskapet dersom det betingede vederlaget klassifiseres som en eiendel eller gjeld.

Det foretas ikke ny verdimåling av betingede vederlag klassifisert som egenkapital, og etterfølgende oppgjør føres mot egenkapitalen.

Konserninterne transaksjoner, mellomværender og urealisert gevinst mellom konsernselskaper elimineres.

Urealisert tap elimineres også. Rapporterte tall fra datterselskapene omarbeides om nødvendig for å oppnå samsvar med konsernet sine regnskapsprinsipper.

Minoritetens (ikke kontrollerende eiers) andel av konsernets resultat blir presentert i egen linje under resultat etter skatt i resultatregnskapet. I egenkapitalen vises minoritetens andel som en egen post.

ENDRING I EIERINTERESSER I DATTERSELSKAPER UTEN TAP AV KONTROLL

Transaksjoner med minoritet (ikke-kontrollerende eiere) i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved ytterligere kjøp føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført verdi av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til ikke-kontrollerende eiere føres tilsvarende mot egenkapitalen.

AVHENDING AV DATTERSELSKAPER

Ved tap av kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med endring over resultatet.

Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat omklassifiseres til resultatet.

TILKNYTTET FORETAK

Tilknyttet foretak er enheter der Konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Normalt foreligger det betydelig innflytelse når Konsernet har en eierandel på mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital. Investering i tilknyttede foretak regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

I konsernregnskapet føres nyinvesteringer til anskaffelseskost. Investeringer i tilknyttet selskap inkluderer goodwill/badwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert ved eventuelle senere nedskrivninger.

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskap resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringene. Konsernets andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

FELLESKONTROLLERTE ORDNINGER

Konsernet har tatt i bruk IFRS 11 for alle felleskontrollerte ordninger. Etter IFRS 11 skal investeringer i felleskontrollerte ordninger klassifiseres enten som felleskontrollerte driftsordninger eller felleskontrollerte virksomheter avhengig av de avtalemessige rettighetene og forpliktelsene til hver enkelt investor. SpareBank 1 SR-Bank har vurdert sine felleskontrollerte ordninger og kommet til at de er felleskontrollerte virksomheter. Felleskontrollerte virksomheter

regnskapsføres ved bruk av egenkapitalmetoden i konsernet og kostmetoden i selskapsregnskapet.

Ved bruk av egenkapitalmetoden regnskapsføres felleskontrollerte virksomheter opprinnelig til anskaffelseskost. Deretter reguleres det balanseførte beløpet for å innregne andelen av resultater etter kjøpet, samt andel av utvidet resultat. Når konsernets andel av tap i en felleskontrollert virksomhet overstiger balanseført beløp (inkludert andre langsiktige investeringer som i realiteten er en del av konsernets nettoinvestering i virksomheten) innregnes ikke ytterligere tap, med mindre det er pådratt forpliktelser eller det er gjennomført utbetalinger på vegne av de felleskontrollerte virksomhetene.

Urealisert gevinst på transaksjoner mellom konsernet og dets felleskontrollerte virksomheter elimineres i henhold til eierandelen i virksomheten. Urealiserte tap elimineres også med mindre transaksjonen gir bevis for et verdifall på den overførte eiendelen. Beløp rapportert fra felleskontrollerte virksomheter omarbeides om nødvendig for å sikre sammenfall med regnskapsprinsippene til konsernet.

UTLÅN OG NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN

Utlån med flytende rente måles til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er anskaffelseskost minus tilbakebetalinger på hovedstolen tatt hensyn til transaksjonskostnader, pluss eller minus kumulativ amortisering som følger av en effektiv rente-metode, og fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets forventede levetid.

Fastrentelån til kunder øremerkes ved førstegangs innregning som vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet i henhold til IAS 39.9. Gevinst og tap som skyldes endring i virkelig verdi bokføres over resultatregnskapet som verdiendring. Opptjente renter og over/underkurs regnskapsføres som renter. Banken benytter seg av virkelig verdi opsjon for måling av fastrente lån, da dette i stor grad vil eliminere inkonsistens i måling av sammenstilte instrumenter i balansen.

SALG AV UTLÅN

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom Banken og kredittforetakene, forestår Banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlånene. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Kredittforetakene kan under forvaltningsavtalen med Banken foreta videresalg av utlån som er kjøpt fra Banken samtidig som Bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom Banken ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre har Banken opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser, det vurderes derfor at Banken har beholdt reell kontroll over de solgte utlånene basert på IAS 29.30.c. Banken har således verken beholdt eller overført det

vesentligste av risiko og avkastning knyttet til de solgte utlånene. Banken regnskapsfører som eiendel og forpliktelse det beløp som knytter seg til gjenværende involvering. Banken regnskapsfører dertil som en forpliktelse virkelig verdi av gjenværende kreditt risiko knyttet til solgte utlån. Denne er beregnet som svært liten. Banken har ut fra en vesentlighetsvurdering ikke regnskapsført noe beløp for gjenværende involvering i de solgte utlånene. Det vises til beskrivelse i note 9.

VURDERING AV VERDIFALL PÅ FINANSIELLE EIENDELER

På hver balansedag vurderer Konsernet om det eksisterer objektive bevis på forhold som indikerer at forventet kontantstrøm ved første gangs balanseføring ikke vil realiseres og at dermed verdien på en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert. Verditalp på en finansiell eiendel vurdert til amortisert kost eller gruppe av finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost er pådratt dersom, og bare dersom, det eksisterer objektive bevis på verdifall som kan medføre redusert framtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs bokføring (en tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må også kunne måles pålitelig. Objektive bevis på at verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert omfatter observerbare data som blir kjent for konsernet som følgende tapshendelser:

- Vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller låntaker
- Mislighold av kontrakt, som manglende betaling av avdrag og renter
- Banken innvilger låntaker spesielle betingelser med bakgrunn i økonomiske eller legale grunner knyttet til låntakers økonomiske situasjon
- Sannsynlighet for at skyldner vil inngå gjeldsforhandlinger eller andre finansielle reorganiseringer
- På grunn av finansielle problemer opphører de aktive markedene for den finansielle eiendelen
- Observerbare data indikerer at det er målbar reduksjon i framtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler siden første gangs bokføring, selv om reduksjonen enda ikke kan fullt ut identifiseres til en individuell finansiell eiendel i gruppen inkludert:
 - ugunstig utvikling i betalingsstatus for låntakere i gruppen
 - nasjonale eller lokale økonomiske betingelser som korrelerer med mislighold av eiendelene i gruppen

Konsernet vurderer først om det eksisterer individuelle objektive bevis på verdifall for finansielle eiendeler som er individuelt signifikante. For finansielle eiendeler som ikke er individuelt signifikante, vurderes de objektive bevisene på verdifall individuelt eller kollektivt. Dersom Konsernet bestemmer at det ikke eksisterer objektive bevis på verdifall for en individuell vurdert finansiell eiendel, signifikant eller ikke, inkluderes eiendelen i en gruppe av finansielle eiendeler med samme kreditt risiko karakteristik. Gruppen vurderes så samlet for eventuell verdireduksjon. Eiendeler som vurderes individuelt med hensyn på verdireduksjon, og hvor et verditalp identifiseres eller fortsatt er identifisert, tas ikke med i en samlet vurdering av verdireduksjon. Se også note 3.

Dersom det er objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens bokførte verdi og nåverdien av estimerte framtidige kontantstrømmer (eksklusiv framtidige kredittap som ikke er pådratt) diskontert med den finansielle eiendelens sist fastsatte effektive rentesats. Bokført verdi av eiendelen reduseres ved bruk av en avsetningskonto og tapet bokføres over resultatregnskapet.

Framtidige kontantstrømmer fra en gruppe av finansielle eiendeler som samlet er vurdert med hensyn på verdireduksjon, estimeres med utgangspunkt i de kontraktsmessige kontantstrømmene for gruppen samt historiske tap for eiendeler med lignende kreditt risiko. Historiske tap justeres for eksisterende observerbare data for å kunne ta hensyn til effekter av eksisterende forhold som ikke var tilstede på tidspunktet for de historiske tapene samt justere effekter av tidligere forhold som ikke eksisterer i dag.

MISLIGHOLDTE/TAPSUTSATTE ENGASJEMENTER

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i Konsernets oversikter over misligholdt engasjement når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt 90 dager etter forfall, rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer, eller kunden er konkurs. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at Konsernet vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

KONSTATERTE TAP

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte spesifiserte tapsavsetninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap uten dekning i tapsavsetningene, samt over- eller underdekning i forhold til tidligere tapsavsetninger resultatføres.

OVERTATTE EIENDELER

Som ledd i behandlingen av misligholdt lån og garantier overtar Konsernet i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi og verdien av låneengasjementet justeres tilsvarende. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som virksomhet som skal selges, beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter relevante IFRS standarder (normalt IAS 16, IAS 38, IAS 39 eller IFRS 5).

LEIEAVTALER

Finansielle leieavtaler er ført under hovedposten "Netto utlån til kunder" i balansen og regnskapsføres etter amortisert kost prinsippet. Alle faste inntekter innenfor leieavtalens forventede løpetid inngår i beregningen av avtalens effektive rente.

Konsernet har ikke kontrakter av typen "salg og tilbakeleie" av eiendom, anlegg og utstyr.

VERDIPAPIRER

Verdipapirer består av aksjer og andeler, sertifikater og obligasjoner. Aksjer og andeler klassifiseres enten som holde for omsetning eller som virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Sertifikater og obligasjoner klassifiseres enten som holde for omsetning, som virkelig verdi med verdiendring over resultatet, som holde til forfall eller som fordring. Konsernet benytter kurs på handelsdato ved førstegangsinnregning av verdipapirer.

Alle finansielle instrumenter som er klassifisert som holde for omsetning eller til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt fra finansielle investeringer. Det er Konsernets oppfatning at finansielle instrumenter klassifisert som til virkelig verdi med verdiendring over resultatet gir mer relevant informasjon om verdiene av disse postene i balansen enn om de var vurdert til amortisert kost. De finansielle instrumentene som inngår i denne kategorien blir løpende rapportert og styrt ut fra en vurdering av virkelig verdi.

Sertifikater og obligasjoner som klassifiseres som holde til forfall, eller som fordring måles til amortisert kost ved en effektiv rentemetode. Se omtale av denne metoden under avsnittet om utlån.

DERIVATER OG SIKRING

Derivater består av valuta- og renteinstrumenter. Derivater føres til virkelig verdi over resultatet.

Konsernet benytter derivater i operasjonell og regnskapsmessig (innlån) sikringsøyemed for å minimere renterisiko på fastrenteinstrumenter (fastrenteinnlån, fastrenteutlån), obligasjoner (eiendel og gjeld) og sertifikater (eiendel og gjeld). Sikringens effektivitet vurderes og dokumenteres både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkeligverdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi men for sikringsobjektet regnskapsføres endringer i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen. Se note 28 for ytterligere opplysninger.

GOODWILL/BADWILL

Goodwill er den positive forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av bankens andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet er inkludert i investeringen, og testes for nedskrivning som en del av balanseført verdi på investeringen. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall, i samsvar med IAS 36. Ved vurdering av verdifall foregår vurderingen på det laveste nivå i foretaket hvor goodwill følges opp for interne ledelsesformål. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. I de tilfeller hvor anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet er lavere enn virkelig verdi av bankens andel av netto identifiserbare eiendeler på oppkjøpstidspunktet, såkalt badwill, inntektsføres differansen umiddelbart og inngår i inntekter fra eierinteresser.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er bokført til kostpris fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Tomter er bokført til kostpris fratrukket nedskrivninger. Tomter avskrives ikke. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader knyttet til kjøpet av eiendelen. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris fratrukket eventuell restverdi over driftsmidlenes brukstid.

VIRKSOMHET/EIENDELER SOM SKAL SELGES

Disse postene i balansen inneholder konsernets eiendeler som er besluttet solgt. Postene inneholder eiendeler og gjeld knyttet til overtatte eiendeler, samt eiendomsselskaper som skal syndikeres og selges ut i andeler til kunder. Posten er vurdert til virkelig verdi.

INNLÅN

Innlån regnskapsføres første gang til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag for transaksjonsutgifter. Innlån med flytende rente måles deretter til amortisert kost og eventuell over-/underkurs blir periodisert over løpetiden. Innlån med fast rente vurderes til virkelig verdi med neddiskontering etter gjeldende rentekurve, dog ikke hensyntatt endringer i egne kredittspreader og transaksjonskostnader da konsernet benytter virkeligverdisikring på slike innlån. Innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner vurderes til amortisert kost.

PENSJONER

SpareBank 1 SR-Bank har ulike pensjonsordninger, både innskuddsordninger og ytelsesordninger.

Ytelsesbasert pensjonsavtale

En ytelsesordning er definert som en ordning som ikke er en innskuddsordning.

En ytelsesordning vil typisk definere et beløp en ansatt vil motta fra og med pensjoneringstidspunktet, vanligvis avhengig av alder, antall år i arbeid og lønn.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningen er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengig aktuar som anvender lineærmetoden ("unit credit method") ved beregningene. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på høykvalitets bedriftsobligasjoner, og med tilnærmet lik løpetid som utbetalingshorisonten av forpliktelsen.

Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår.

Virkningen av endringer i ordningenes ytelsesresultatføres umiddelbart.

Den ytelsesbaserte ordningen ble lukket for nye medlemmer fra og med 1.4.2011.

Innskuddsbasert pensjonsavtale

Ved innskuddsplaner betaler selskapet inn faste bidrag til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen rettslige eller selvpålagte forpliktelser til å skyte inn ytterligere midler dersom det viser seg at det ikke er tilstrekkelige midler til å betale alle ansatte de ytelser som er knyttet til deres opptjening i denne eller tidligere perioder. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forsikningsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

USIKRE FORPLIKTELSER

Konsernet utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Brutto latent forpliktelse framgår av note 35. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av nedskrivninger på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse, jfr. note 11. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Avsetning for restruktureringsutgifter foretas når Konsernet har en avtalemessig eller rettslig forpliktelse, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser, og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet.

ANSVARLIGE LÅN OG FONDSOBLIGASJONER

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan telles med, med 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån kan telle med inntil 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet eller amortisert kost slik som andre langsiktige lån. Banken benytter seg av virkelig verdi sikring for måling av fastrente lån.

En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men Konsernet har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, det vil si rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 eller 35 prosent av samlet kjernekapital avhengig av type fondsobligasjon. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under 5 prosent eller kapitaldekningen faller under 8 prosent. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene. Fondsobligasjoner klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

UTBYTTE

Utbytte bokføres som egenkapital i perioden fram til det er vedtatt av bankens generalforsamling.

RENTEINNETEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Effektiv rente er den renten som medfører at nåverdien av forventet kontantstrøm, over forventet levetid for en finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse, blir lik bokført verdi av den respektive finansielle eiendelen eller forpliktelsen. Ved beregningen av effektiv rente estimerer man kontantstrømmeffekten som ligger i avtalen, men uten å ta hensyn til framtidige kreditttap. Beregningen tar således hensyn til blant annet gebyrer, transaksjonskostnader, overkurs og underkurs.

Dersom en finansiell eiendel blir nedskrevet for tap blir ny effektiv rente beregnet basert på justert estimert kontantstrøm.

Renteinntekter og rentekostnader på finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi klassifiseres som henholdsvis renteinntekter og rentekostnader. Øvrige verdiendringer klassifiseres som inntekter fra finansielle instrumenter.

PROVISJONSINNETEKTER OG -KOSTNADER

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir levert/mottatt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes.

Det samme gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i Konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres.

TRANSASJONER OG BALANSEPOSTER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved kursen på transaksjonstidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av balanseposter i valuta på balansedagen resultatføres. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost.

For balanseposter benyttes kurs på balansedagen.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og utsatt skatt. Betalbar skatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattelover og skatteregler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt på balansedagen.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes utsatt skatteforpliktelse eller -fordel på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller fordel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinnregnede

poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes utsatt skattefordel på framførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes framtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter direkteметоден.

SEGMENTRAPPORTERING

Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Et geografisk marked (segment) er en del av virksomheten som leverer produkter og tjenester innenfor et avgrenset geografisk område som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre geografiske markeder. Konsernledelsen anses i henhold til segmentrapportering som øverste beslutningsmyndighet. Tallene i segmentrapporteringen baserer seg på internrapportering til konsernledelsen.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap, generalforsamling og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift.

Styrets forslag til utbytte framgår av årsberetningen og note 42. Foreslått utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt.

NOTE 3 KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER

NEDSKRIVNINGER UTLÅN OG GARANTIER

Konsernet foretar en årlig evaluering av hele bedriftsmarkedporteføljen. Store engasjement, engasjement i mislighold og engasjement med høy risiko evalueres kvartalsvis. Lån til privatpersoner evalueres når det er misligholdt med mer enn 60 dager. Større engasjement med mislighold evalueres kvartalsvis.

Konsernets systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring.

Konsernet nedskriver individuelt dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert framtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, illikviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av framtidig kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuell nedskrivning. Senere renteendringer hensyntas for låneavtaler med flytende rente i den grad dette påvirker forventet kontantstrøm.

Gruppevis nedskrivninger beregnes på grupper av utlån der det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs balanseføring av utlånene. Objektive bevis omfatter observerbare data som fører til en målbar reduksjon i estimerte framtidige kontantstrømmer fra utlånsgruppen, herunder negative endringer i betalingsstatus til debitorer i utlånsgruppen - eller nasjonale eller lokale økonomiske forhold som korrelerer med mislighold i utlånsgruppen. Dersom objektive bevis for verdifall finnes, beregnes tap på utlån som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene neddiskontert med effektiv rente.

VIRKELIG VERDI PÅ EGENKAPITALINTERESSER

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatet vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. For eiendeler som klassifiseres som tilgjengelig for salg vil ikke dette nødvendigvis være tilfellet. Tilsvarende vil markedsverdier for eiendeler og forpliktelser som regnskapsføres til amortisert kost og som framkommer i noter, kunne være estimater basert på diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. Med unntak av noen få aksjer er det norske aksjemarkedet lite likvid. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs.

VIRKELIG VERDI PÅ DERIVATER

Virkelig verdi av derivater framkommer vanligvis ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, for eksempel renter og valuta, innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende.

PENSJONER

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimater hvor avkastning på pensjonsmidlene, framtidig rente- og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, turnover, utvikling i G (Folketrygdens grunnbeløp) og den generelle utviklingen i antall uføretrygdede og levealder er av stor betydning. Usikkerheten er i stor grad knyttet til bruttoforpliktelsen og ikke til den nettoforpliktelsen som framkommer i balansen. Estimaterendringer som følge av endringer i nevnte parametere vil løpende føres via utvidet resultat.

INNTAKTSSKATT

Ved fastsettelse av inntektsskatten i konsernet er det påkrevd betydelig bruk av skjønn. For mange transaksjoner og beregninger vil det være usikkerhet knyttet til den endelige skatteforpliktelsen. Konsernet balansefører skatteforpliktelser knyttet til framtidige avgjørelser i skatte- og tvistesaker basert på om ytterligere inntektsskatt vil påløpe. Hvis det endelige utfallet i en sak avviker fra opprinnelig avsatt beløp, vil avviket påvirke regnskapsført skattekostnad og avsetning for utsatt skatt i den perioden avviket fastslås.

fortsettelse note 4

31.12.2013	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital- marked	Stab/støtte morbank	Eiendoms- Megler 1	SR- Finans virksomhet	Øvrig	Elimin- eringer	SR-Bank Konsern
Renteinntekter	1 920	1 507	923	1 094	15	387	1	-203	5 644
Rentekostnader	1 016	597	870	1 053	10	171	-	-192	3 525
Netto renteinntekter ^{1) 2)}	904	910	53	41	5	216	1	-11	2 119
Provisjonsinntekter ²⁾	1 059	308	39	2	-	4	82	-42	1 452
Provisjonskostnader	36	28	4	5	-	19	22	-42	72
Andre driftsinntekter	-	-	-	12	433	-	-	-1	444
Netto provisjons- og andre inntekter	1 023	280	35	9	433	-15	60	-1	1 824
Utbytte	-	-	3	30	-	-	-	-	33
Inntekter fra eierinteresser	-	-	-	412	-	-	-	-57	355
Netto inntekter fra finansielle instrumenter ²⁾	13	10	83	143	-	-	12	-94	167
Netto inntekter fra finansielle investeringer	13	10	86	585	-	-	12	-151	555
Personalkostnader	414	189	53	249	242	32	26	-9	1 196
Administrasjonskostnader	115	27	12	227	39	8	3	1	432
Andre driftskostnader	85	25	5	136	115	11	9	5	391
Sum driftskostnader	614	241	70	612	396	51	38	-3	2 019
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	1 326	959	104	22	42	150	35	-160	2 479
Endring individuelle nedskrivninger på utlån og garantier	17	130	10	-	-	-9	-	15	162
Endring gruppenedskrivninger på utlån og garantier	13	-53	-	-	-	10	-	-	-30
Driftsresultat før skatt	1 296	882	95	22	42	149	35	-175	2 347
1) Netto renteinntekter									
Netto eksterne renteinntekter	904	910	53	-128	-10	390	-	-	2 119
Netto interne renteinntekter	-	-	-	169	15	-174	1	-11	-
Netto renteinntekter	904	910	53	41	5	216	1	-11	2 119
Balanse									
Brutto utlån til kunder	62 182	49 335	-	2 448	-	6 319	-	-11	120 273
Individuelle nedskrivninger	-64	-342	-	-	-	-40	-	-	-446
Nedskrivninger på grupper av utlån	-34	-213	-	-	-	-55	-	-	-302
Andre eiendeler	-	-	545	41 734	186	160	387	-5 552	37 460
Sum eiendeler pr segment	62 084	48 780	545	44 182	186	6 384	387	-5 563	156 985
Innskudd fra kunder	41 045	27 002	-	3 793	-	-	-	-173	71 667
Annen gjeld og egenkapital ³⁾	21 039	21 778	545	40 389	186	6 384	387	-5 390	85 318
Sum gjeld og egenkapital pr segment	62 084	48 780	545	44 182	186	6 384	387	-5 563	156 985
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	45 710	679							46 389

²⁾ Kapitalmarkedsdivisjonen betjener kunder i hele konsernet. Tidligere har det vesentligste av inntektene som denne divisjonen genererte blitt regnskapsført i divisjonen. Fra og med 1. januar 2014 er prinsippet for intern inntektsføring endret og inntektene regnskapsføres nå i sin helhet i den divisjonen hvor kundene ligger. Historiske regnskapstall er ikke endret da regnskapsmessig effekt vurderes å være uvesentlig.

³⁾ Annen gjeld inneholder allokert mellomregning mellom segmentene.

Mellomregningsrenter for divisjonene fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til bankens langsiktige finansiering (kredittpremie).

fortsettelse note 4

Konsernet opererer hovedsakelig i et geografisk avgrenset område fra Grimstad i sørøst til Bergen i nordvest. I tillegg er viktige eiendelsklasser (utlån og innskudd) fordelt geografisk i egne noter under innskudd og utlån.

Geografisk fordeling	Rogaland		Agder		Hordaland		SR-Bank Konsern	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Netto renteinntekter	1 999	1 746	204	173	201	200	2 404	2 119
Netto provisjons- og andre inntekter	1 435	1 536	149	162	148	126	1 732	1 824
Netto inntekter fra finansielle investeringer	766	553	2	1	10	1	778	555
Driftskostnader	1 807	1 746	127	142	122	131	2 056	2 019
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	2 393	2 089	228	194	237	196	2 858	2 479
Nedskrivninger på utlån og garantier	123	-10	71	25	63	117	257	132
Driftsresultat før skatt	2 270	2 099	157	169	174	79	2 601	2 347
Brutto utlån til kunder	115 260	97 393	14 248	11 746	12 112	11 134	141 620	120 273
Individuelle nedskrivninger	-179	-188	-99	-88	-44	-170	-322	-446
Nedskrivninger på grupper av utlån	-364	-290	-6	-5	-8	-7	-378	-302
Andre eiendeler	33 943	37 414	29	21	34	25	34 006	37 460
Sum eiendeler pr segment	148 660	134 329	14 172	11 674	12 094	10 982	174 926	156 985
Innskudd fra kunder	73 527	65 138	4 239	3 134	3 723	3 395	81 489	71 667
Annen gjeld og egenkapital ³⁾	75 133	69 191	9 933	8 540	8 371	7 587	93 437	85 318
Sum gjeld og egenkapital pr segment	148 660	134 329	14 172	11 674	12 094	10 982	174 926	156 985
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	28 809	39 967	2 554	4 294	1 509	2 128	32 872	46 389

NOTE 5 KAPITALDEKNING

(tall i mill kroner)

Finansdepartementet fastsatte 22. august 2014 endringer i forskrifter om kapitalkrav med virkning fra 30. september 2014. Endringene er en tilpasning til EUs nye kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak (CRD IV / CRR), og innebærer at minstekrav til ren kjernekapitaldekning vil øke gradvis fram til 1. juli 2016.

SpareBank 1 SR-Bank har tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til banken sin organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. I juni 2013 søkte SpareBank 1 SR-Bank om overgang til Avansert IRB for de foretaksporfølje som i dag rapporteres etter IRB Foundation.

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet blir bokført etter egenkapitalmetoden i konsernet og etter oppkjøpsmetoden i morbanken. Investeringene blir behandlet likt for kapitaldekningsformål bortsett fra konsernet sine investeringer i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt og BN Bank. I konsernet sin kapitaldekning foretas en forholdsmessig konsolidering.

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
6 394	6 394	Aksjekapital	6 394	6 394
1 587	1 587	Overkursfond	1 587	1 587
409	512	Avsatt utbytte	512	409
162	59	Fond for urealiserte gevinster	59	162
4 152	5 245	Annen egenkapital	6 851	5 504
12 704	13 797	Sum balanseført egenkapital	15 403	14 056

fortsettelse note 5

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Kjernekapital		
-	-	Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-24	-43
-	-	Fond for urealiserte gevinster tilgjengelig for salg	-	-
-409	-512	Fradrag for avsatt utbytte	-512	-409
-401	-	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-	-104
-353	-622	Fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-676	-356
-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-	-587
	-	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-326	
	-35	Verdi av derivatforpliktelse til virkelig verdi	-48	
11 541	12 628	Sum ren kjernekapital	13 817	12 557
1 823	794	Fondsobligasjon	1 011	1 954
13 364	13 422	Sum kjernekapital	14 828	14 511
		Tilleggskapital		
-	-	Fondsobligasjon utover 15 og 35 %	-	-
2 100	2 069	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	2 697	2 451
-401	-	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-	-104
-353	-	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-	-356
	-60	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-60	
	-	50 % kapitaldekningsreserve	-	-587
1 346	2 009	Sum tilleggskapital	2 637	1 404
14 710	15 431	Netto ansvarlig kapital	17 465	15 915
		Kredittrisiko Basel II		
18 771	21 786	Engasjement med foretak SMB	21 789	18 771
28 175	30 354	Engasjement med spesialiserte foretak	32 685	28 175
8 467	8 429	Engasjement med øvrige foretak	8 789	8 467
550	1 011	Engasjement med massemarked SMB	1 144	650
5 763	14 468	Engasjement med massemarked pant i fast eiendom	20 661	10 713
663	823	Engasjement med øvrige massemarked	845	762
8 275	6 944	Egenkapitalposisjoner	-	-
70 663	83 815	Sum kredittrisiko IRB	85 913	67 538
2 288	2 086	Gjeldsrisiko	1 978	2 088
675	598	Egenkapitalrisiko	598	675
-	-	Valutarisiko	-	-
2 525	5 780	Engasjementer beregnet etter øvrig markedsrisiko	6 869	3 675
	524	Svekket kredittverdighet motpart (CVA)	1 127	
4 738	4 760	Operasjonell risiko	6 220	5 713
-	-	Overgangsordning	-	14 487
5 400	5 296	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	17 484	20 362
-800	-	Fradrag i beregningsgrunnlaget	-	-1 463
85 488	102 859	Risikovektet balanse	120 189	113 075
	4 629	Minimumskrav ren kjernekapital 4,5 %	5 409	
		Bufferkrav		
	2 571	Bevaringsbuffer 2,5 %	3 005	
	3 086	Systemrisikobuffer 3 %	3 606	
	5 657	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	6 610	
	2 342	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	1 798	
17,21%	15,00%	Kapitaldekning	14,53%	14,07%
15,63%	13,05%	herav kjernekapitaldekning	12,34%	12,83%
1,57%	1,95%	herav tilleggskapitaldekning	2,19%	1,24%
13,50%	12,28%	Ren kjernekapitaldekning	11,50%	11,11%
17,21%	15,00%	Kapitaldekning IRB	14,53%	16,14%
15,63%	13,05%	Kjernekapitaldekning IRB	12,34%	14,72%
13,50%	12,28%	Ren kjernekapitaldekning, IRB	11,50%	12,74%

NOTE 6 FINANSIELL RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. SpareBank 1 SR-Bank bruker betydelige ressurser på å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende internasjonal praksis.

SpareBank 1 SR-Bank eksponeres for ulike typer risiko:

Kredittrisiko: risikoen for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser

Likviditetsrisiko: risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader

Markedsrisiko: risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder

Operasjonell risiko: risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser

Eierisiko: risikoen for at SpareBank 1 SR-Bank blir påført negative resultat fra eierposter i strategisk eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 SR-Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse

Compliance risiko: risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter

Forretningsrisiko: risikoen for uventede inntekts- og kostnadssvingninger som følge av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer

Omdømme risiko: risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, aksjemarked og myndigheter

Strategisk risiko: risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger

Konsentrasjonsrisiko: risikoen for at det oppstår en opphopning av eksponering mot en enkelt kunde, bransje eller geografisk område. Konsentrasjonsrisiko på tvers er eksponeringer som kan oppstå på tvers av ulike risikotyper eller forretningsområder i konsernet, for eksempel på grunn av en felles underliggende risikodriver (for eksempel oljepris)

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 SR-Bank støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og sikrer samtidig finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette oppnås gjennom:

- En sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatte forretningsstrategi
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på ulike elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer konsernet på. Hovedelementene er beskrevet nedenfor.

Konsernets strategiske målbidde: SpareBank 1 SR-Bank skal være Sør- og Vestlandets mest attraktive leverandør av finansielle tjenester basert på:

- Gode kundeopplevelser
- Sterk lagfølelse og profesjonalitet
- Lokal forankring og beslutningskraft
- Soliditet, lønnsomhet og tillit i markedet

Risikoidentifikasjon og risikoanalyse: Prosessen for risikoidentifikasjon tar utgangspunkt i konsernets strategiske målbidde. Prosessen er framoverskuende og dekker alle vesentlige risikoområder. For de områder hvor effekten av de etablerte kontroll- og styringstiltakene ikke vurderes som tilfredsstillende implementeres det forbedringstiltak. Sannsynlighetsreduserende tiltak skal prioriteres foran konsekvensreduserende tiltak.

Kapitalallokering: Avkastningen på risikjustert kapital er et av de viktigste strategiske resultatmålene i den interne styringen av SpareBank 1 SR-Bank. Dette innebærer at forretningsområdene tildeles kapital i henhold til den beregnede risikoen ved virksomheten og at det foretas en løpende oppfølging av kapitalavkastningen.

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for risikjustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap er det man statistisk sett må forvente å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12 måneders periode (langsigte utfall). Risikjustert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg.

Konsernet har fastsatt at den risikjusterte kapitalen i utgangspunktet skal dekke 99,99 prosent av mulige uventede tap. For eierrisikoen i SpareBank 1 Gruppen AS er det valgt et konfidensnivå på 99,5 prosent som følge av at risikoen i stor grad består av forsikringsrisiko med en annen tapsfordeling. Et konfidensnivå på 99,5 prosent for forsikringsrisiko er i tråd med det internasjonale Solvency II-regelverket. Det er lagt til grunn statistiske metoder for beregning

av risikoustert kapital der konsernet har tilstrekkelig datagrunnlag. For andre områder er beregningene basert på kvalitative vurderinger.

Finansiell framskrivning og stresstesting: Med utgangspunkt i det strategiske målbildet og forretningsplanen utarbeides det en framskrivning av forventet finansiell utvikling, samt en framskrivning av en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag i økonomien. Framskrivningene har en tidshorison på fem år. I tillegg gjennomføres det en årlig omvendt stresstest med formål å se hvor store tap konsernet kan bære før konsernet bryter kritiske grenser for soliditet eller funding. Formålet med stresstestene er å øke forståelsen av hvordan ekstreme, men troverdige sjokk påvirker konsernets lønnsomhet, fundingsituasjon og kapitalbinding. Stresstestene gir også grunnlag for å vurdere sårbarheten til porteføljer eller aktiviteter overfor slike sjokk, og for å identifisere svakheter i konsernets risikostراتيجier og prosesser som et hjelpemiddel for å utvikle risikoreducerende tiltak og planlegging av kriseberedskap.

Evaluerings og tiltak: Analysene skal gi administrasjonen og styret tilstrekkelig risikoforståelse slik at de kan vurdere om konsernet har en akseptabel risikoprofil, og om konsernet er tilstrekkelig kapitalisert i henhold til risikoprofil og strategiske mål.

SpareBank 1 SR-Bank utarbeider kapitalplaner for å få en langsiktig og effektiv kapitalstyring samt sikre at konsernet har en forsvarlig kapitaldekning ut fra risikoklassifisering. Kapitalplanen tar hensyn til både forventet utvikling og en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. SpareBank 1 SR-Bank har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner for å i størst mulig grad kunne håndtere slike kritiske situasjoner.

Rapportering og oppfølging: Konsernets overordnede risikoklassifisering og risikoutvikling følges opp gjennom periodiske risikoreporter til administrasjonen og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdeling for risikostyring og compliance som er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen rapporterer direkte til administrerende direktør.

Organisering og organisasjonskultur: SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av å ha en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring. Organisasjonskulturen omfatter ledelsesfilosofi og menneskene i organisasjonen med deres individuelle egenskaper som integritet, verdigrunnlag og etiske holdninger. En mangelfull organisasjonskultur kan vanskelig kompenseres med andre kontroll- og styringstiltak. SpareBank 1 SR-Bank har derfor etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som er godt kommunisert og gjort kjent i hele organisasjonen.

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av uavhengighet i risikostyring, og ansvaret for risikostyring er derfor fordelt mellom ulike roller i organisasjonen.

RISIKOEKSPONERING I SPAREBANK 1 SR-BANK

SpareBank 1 SR-Bank eksponeres for ulike typer risiko, og de viktigste risikoene er beskrevet nedenfor:

Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementoppfølging og porteføljestyring. Konsernets kredittstrategi består av overordnede kredittstrategiske rammer for å sikre en diversifisert portefølje og en tilfredsstillende risikoprofil. Rammene setter grenser for misligholdssannsynlighet, forventet tap, risikoustert kapital og hvor stor andel av samlet utlåns eksponering som kan være mot bedriftsmarkedet.

Konsernet har et særskilt fokus på konsentrasjonsrisiko knyttet til eksponeringen mot store enkeltkunder og mot enkeltbransjer. For å unngå uønsket konsentrasjonsrisiko setter de kredittstrategiske rammene også begrensninger knyttet til eksponering og risikoprofil på porteføljenivå, og for ulike bransjer og enkeltkunder. Disse begrensningene kommer i tillegg til de rammene som "Forskrift om store engasjementer" fastsetter. De kredittpolitiske retningslinjene fastsetter minimumskrav som gjelder for alle typer finansiering, unntatt for engasjementer innvilget som ledd i utøvelse av særskilte kredittsikringsfullmakter. I tillegg til de generelle kredittpolitiske retningslinjene, er det utarbeidet et sett av mer spesifikke kredittpolitiske retningslinjer knyttet til bransjer eller segmenter som kan innebære en særskilt risiko. Eksempelvis settes det ved finansiering av eiendomsengasjementer minimumskrav til henholdsvis egenkapital, forhåndssalg på boligprosjekter og finansieringsgrad i forhold til leieinntekter på eiendom for utleie.

Styret er ansvarlig for konsernets låne- og kredittinnvilgelser, men delegerer innen visse rammer kredittfullmaktene til administrerende direktør, som igjen kan videredelegere disse innenfor egne fullmakter. De delegerte kredittfullmaktene er knyttet opp mot et engasjements forventede tap og dets misligholdssannsynlighet. Fullmaktene er personlige. Kredittbehandlingsrutinene regulerer i detalj alle forhold knyttet til konsernets kredittgivning og engasjementsoppfølging.

Konsernet bruker kredittmodeller for risikoklassifisering, risikoprising og porteføljestyring. Risikoklassifiseringssystemet baserer seg på følgende hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold: Kundene blir klassifisert i misligholdsklasser ut fra sannsynligheten for mislighold i løpet av en 12 måneders periode basert på et langsiktig utfall i en full tapssyklus. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall knyttet til inntjening og tæring, samt på grunnlag av ikke finansielle kriterier som alder og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni misligholdsklasser (A – I). I tillegg har konsernet to misligholdsklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. Eksponering ved mislighold: Dette er en beregnet størrelse som angir konsernets eksponering mot kunden ved mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede, men ikke trukne rammer. For personkunder blir innvilgede, men ikke trukne rammer multiplisert med en

konverteringsfaktor på 100 prosent. For bedriftsmarkedskunder blir innvilgede, men ikke trukne rammer multiplisert med en konverteringsfaktor som for normalscorede kunder varierer mellom 60 og 90 prosent, avhengig av kundens misligholdssannsynlighet. Garantier multipliseres med en konverteringsfaktor på enten 50 eller 100 prosent, avhengig av garantitype.

3. Tapsgrad ved mislighold: Dette er en beregnet størrelse av hvor mye konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til verdien av underliggende sikkerheter og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Konsernet fastsetter realisasjonsverdien på stilte sikkerheter på bakgrunn av egne erfaringer over tid, og slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en lavkonjunktur. Det benyttes sju klasser (1 – 7) for klassifisering av engasjementer i henhold til tapsgrad ved mislighold.

Konsernet driver kontinuerlig videreutvikling og etterprøving av risikostyringssystemet og kredittinnvilgelsesprosessen for å sikre at dette holder en god kvalitet over tid. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimater for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskriminerings-evne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. I tillegg analyseres stabiliteten i modellenes estimater og modellenes konjunkturfølsomhet. Den kvantitative valideringen vil i enkelte tilfeller suppleres med mer kvalitative vurderinger, dette gjelder særlig dersom tilfanget av statistiske data er begrenset.

I tillegg til kredittrisikoen i utlånsporteføljen har konsernet kredittrisiko gjennom likviditetsreserveporteføljen. Denne porteføljen skal i hovedsak bestå av obligasjoner og sertifikater med lav risiko som kvalifiserer for låneadgang i Norges Bank. Konsernet eksponeres også for kredittrisiko gjennom porteføljen i SpareBank 1 SR-Finans AS som består fortrinnsvis av leasing og billån. Porteføljen utgjør om lag 5 prosent av total utlånseksponering. For ytterligere informasjon vises til notene 7 – 14.

Likviditetsrisiko styres gjennom konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstyringen bygger på konservative rammer og gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil. Det er konsernets treasuryavdeling som har ansvaret for likviditetsstyringen, mens avdeling for risiko-styring og compliance overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien.

Konsernets utlån finansieres hovedsakelig med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden fordeles på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. Salg av godt sikrede boliglån til kredittforetak bidrar til å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen i SpareBank 1 SR-Bank.

For ytterligere informasjon vises til note 17 og 18.

Markedsrisiko styres gjennom markedsrisikostراتيجien som definerer konsernets risikopolitikk. Strategien med tilhørende spesifikasjon av nødvendige risikorammer, rapporteringslinjer og fullmakter behandles og godkjennes av styret minimum årlig.

Markedsrisiko i SpareBank 1 SR-Bank relateres i all hovedsak til konsernets langsiktige investeringer i verdipapirer. I tillegg har konsernet en viss eksponering for markedsrisiko fra handelsaktiviteter i rente- og valutamarkedene, samt fra aktiviteter som understøtter ordinær innlåns- og utlånsvirksomhet. Konsernets markedsrisiko måles og overvåkes med bakgrunn i konservative rammer som fornyes og godkjennes av styret minimum årlig. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Konsernets eksponering overfor markedsrisiko er moderat.

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Konsernets renterisiko reguleres av rammer for maksimal verdiendring ved en endring i rentenivået på en prosent. Rentebindingen på konsernets instrumenter er i all hovedsak kort og konsernets renterisiko er lav.

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. Konsernet måler valutarisikoen ut fra nettoposisjoner i de ulike valutaer hvor konsernet har eksponering. Valutakursrisikoen reguleres av nominelle rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i en enkeltvaluta. Omfanget av konsernets handelsaktiviteter i valuta er beskjedent og valutakursrisikoen vurderes som moderat.

Kursrisiko knyttet til verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på konsernets obligasjoner, sertifikater og egenkapitalinstrumenter. Spreadrisiko defineres som risikoen for endringer i markedsverdi av obligasjoner som følge av generelle endringer i kredittspreader. Altså uttrykker kredittspreadrisiko tapspotensialet på obligasjonsporteføljene som går utover konkursrisikoen. Kvantifisering av risikojustert kapital for spreadrisiko i obligasjonsporteføljene beregnes med utgangspunkt i Finanstilsynets modell for risikobasert tilsyn av markedsrisiko i forsikringsselskaper. Konsernets risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene.

For ytterligere informasjon vises til notene 15, 16 og 28.

Operasjonell risiko styres gjennom risikostrategien som fastsettes årlig. I henhold til strategien skal konsernet ha en moderat risikoprofil, og være blant de ledende aktørene i Norden innenfor styring av operasjonell risiko. Dette skal oppnås gjennom en meget god risikokultur i organisasjonen, kontinuerlig læring av uønskede hendelser og utvikling av ledende metoder for å identifisere, kvantifisere og balansere risikoen ut fra en kost-/nytte vurdering. Det skal tilstrebes en god balanse mellom tillit og kontroll som sikrer at effektivitet ivaretas, samtidig som konsernet ikke eksponeres for unødvendig risiko.

For å sikre at det styres etter et oppdatert og relevant risikobilde, gjennomføres det årlige arbeidsmøter med prosesseiere og ledere fra alle vesentlige forretningsområder og støtteprosesser i konsernet. Formålet med arbeidsmøtene er å vurdere det kartlagte risikobildet og identifisere og kvantifisere nye risikomomenter, samt vurdere potensielle tiltak for å redusere eksponeringen for operasjonell risiko.

SpareBank 1 SR-Bank anser organisasjonskultur for å være den viktigste enkeltfaktoren i operasjonell risikostyring. Annethvert år gjennomføres derfor en organisasjonsundersøkelse som måler operasjonell risikokultur for alle ansatte. Undersøkelsen er utviklet som del av forskningsprosjektet i samarbeid med Universitetet i Stavanger, og gir verdifull innsikt i konsernets risikokultur og hvordan denne varierer mellom enheter og regioner.

Eierisiko styres gjennom fastsatte rammer for risikjustert kapital som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 SR-Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse. SpareBank 1 SR-Bank har i hovedsak eierisiko gjennom eierandelen i SpareBank 1 Gruppen AS (19,5 prosent), BN Bank ASA (23,5 prosent), SpareBank 1 Boligkreditt AS (20,1 prosent), SpareBank 1 Næringskreditt AS (26,8 prosent) og SpareBank 1 Kredittkort (17,9 prosent).

Compliance risiko (etterlevelse) styres gjennom rammeverket for compliance som i hovedsak bygger på EBA Internal Governance GL44, Basel Committee on Banking Supervision; "Compliance and the compliance function in banks", ESMA "Guidelines on certain aspects of the MiFID compliance function requirements ESMA/2012/388" og Finanstilsynets "Modul for evaluering av overordnet styring og kontroll". SpareBank 1 SR-Bank sin compliance policy skal sikre at konsernet ikke pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende implementering og etterlevelse av lover og forskrifter. Konsernets compliance policy vedtas av styret og beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering.

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Fokusområder er fortløpende oppfølging av etterlevelse av gjeldende regelverk og å sørge for at konsernet har beste tilpasning til kommende endringer i regelverk.

SpareBank 1 SR-Bank sin compliance funksjon ivaretas av avdeling for risikostyring og compliance som er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen har det overordnede ansvaret for rammeverk, oppfølging og rapportering innenfor compliance området. Verdipapirforetaket og datterselskaper der det er påkrevd med egen compliance ansvarlig, har dette.

NOTE 7 KREDITTINSTITUSJONER - FORDRINGER OG GJELD

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		
828	1 480	Uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	1 492	843
5 841	6 637	Med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	730	410
6 669	8 117	Sum	2 222	1 253
		Spesifisert på de vesentligste valutasorter		
5 532	6 456	NOK	1 085	582
554	914	EUR	914	554
419	608	USD	133	9
164	139	Andre valutasorter	90	108
6 669	8 117	Sum	2 222	1 253
2,2 %	2,3 %	Gjennomsnittlig rente	2,3 %	2,2 %
		Gjeld til kredittinstitusjoner		
2 325	2 990	Uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	2 984	2 322
1 378	3 130	Med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	3 130	1 377
43	25	Opptjente renter	25	43
3 746	6 145	Sum	6 139	3 742
		Spesifisert på de vesentligste valutasorter		
1 550	1 404	NOK	1 402	1 546
1 791	4 177	EUR	4 177	1 791
343	538	USD	534	343
19	1	Andre valutasorter	1	19
43	25	Opptjente renter	25	43
3 746	6 145	Sum	6 139	3 742
1,0 %	0,9 %	Gjennomsnittlig rente	0,9 %	1,0 %
		Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rente i året i prosent av gjennomsnittlig saldo til kredittinstitusjoner.		
		Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes		
		Gjensalgsavtaler		
566	343	Sertifikater og obligasjoner	343	566
566	343	Sum mottatte verdipapirer	343	566
		Herav mottatte verdipapirer som er solgt eller pantsatt		
-	-	Sertifikater og obligasjoner	-	-

Verdipapirer som er kjøpt med en avtale om tilbakesalg innregnes ikke, da risiko og avkastning forbundet med eierskapet til eiendelene ikke er overført. Slike transaksjoner omfatter i hovedsak rentebærende verdipapirer. Mottatte verdipapirer, inkludert sikkerhetsstillelser, registreres utenfor balansen uavhengig av om konsernet har lov til å selge eller pantsette verdipapiret. Ved salg av mottatte verdipapirer vil konsernet registrere en forpliktelse i balansen. Balanseposten utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner inkluderer fordringer i forbindelse med gjensalgsavtaler.

NOTE 8 UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Fordeling på fordringstype		
-	-	Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	5 194	4 819
19 879	22 194	Kasse-, drifts- og brukskreditter	22 193	19 879
3 946	4 680	Byggelån	4 680	3 946
89 630	107 156	Nedbetalingslån	108 817	91 139
205	423	Merverdi fastrente utlån og amortisering etableringsgebyr	411	209
304	323	Opptjente renter	325	281
113 964	134 776	Brutto utlån	141 620	120 273
-405	-302	Individuelle nedskrivninger	-322	-446
-247	-316	Nedskrivninger av grupper av utlån	-378	-302
113 312	134 158	Utlån til kunder	140 920	119 525
		Fordeling på markeder		
58 481	76 107	Personkunder	77 651	59 848
54 360	57 761	Næringskunder	62 880	59 128
614	162	Offentlig	353	807
205	423	Merverdi fastrente utlån og amortisering etableringsgebyr	411	209
304	323	Opptjente renter	325	281
113 964	134 776	Brutto utlån	141 620	120 273
-405	-302	Individuelle nedskrivninger	-322	-446
-247	-316	Nedskrivninger av grupper av utlån	-378	-302
113 312	134 158	Utlån til kunder	140 920	119 525
		Herav ansvarlig lånekapital		
43	46	Ansvarlig kapital i øvrige finansinstitusjoner	46	43
43	46	Ansvarlig lånekapital bokført under utlån	46	43
2 038	1 975	Utlån til ansatte	2 562	2 662
962	775	Herav lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS	1 005	1 293
		Vilkårene er ett prosent-poeng under normrenten som fastsettes av Finansdepartementet.		
45 747	32 288	Utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt	32 288	45 747
605	462	Mottatt provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt	462	605
642	584	Utlån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt	584	642
5	6	Mottatt provisjon fra SpareBank 1 Næringskreditt	6	5
		Totalt engasjement fordelt på misligholdssansynlighet i %		
62 939	79 763	0,00 - 0,50	81 753	64 637
55 610	61 951	0,50 - 2,50	65 696	58 885
19 013	22 802	2,50 - 99,9	23 847	20 254
1 583	966	Mislighold	1 031	1 679
139 146	165 482	Totalt engasjement	172 326	145 455
-13 673	-17 827	Bevilgninger	-17 827	-13 673
-11 509	-12 879	Garantier	-12 879	-11 509
113 964	134 776	Brutto utlån	141 620	120 273
		Brutto utlån fordelt på misligholdssansynlighet i %		
52 364	66 605	0,00 - 0,50	68 614	54 085
44 134	48 912	0,50 - 2,50	52 651	47 403
15 506	17 613	2,50 - 99,9	18 653	16 747
1 450	901	Mislighold	966	1 547
509	746	Merverdi fastrente utlån og amortisering etableringsgebyr inkludert opptjente renter	736	490
113 964	134 776	Brutto utlån	141 620	120 273

fortsettelse note 8

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Individuelle nedskrivninger fordelt på risikogrupper¹⁾		
405	302	Mislighold	322	446
405	302	Totalt	322	446

¹⁾ Ved nedskrivning blir kapital på alle utlån uavhengig av tidligere risikoklassifisering flyttet til risikoklassen mislighold.

		Forventet årlig gjennomsnittlig netto individuelle nedskrivninger fordelt på misligholdssansynlighet i %²⁾		
13	13	0,00 - 0,50	13	13
90	94	0,50 - 2,50	94	98
205	212	2,50 - 99,9	212	222
24	15	Mislighold	15	28
332	334	Totalt	334	361

²⁾ Forventet årlig gjennomsnittlig netto individuelle nedskrivninger er det beløp som morbanken og konsernet statistisk forventer å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12 måneders periode. Beregningene er basert på et langsiktig snitt gjennom en konjunktursyklus. Det er for 2013 og 2014 brukt ny intern beregningmodell av forventet og uventet tap. Tallene for 2013 er omarbeidet slik at de er sammenlignbare med 2014.

		Totalt engasjement fordelt på sektor og næring		
5 970	6 991	Jordbruk/skogbruk	7 224	6 214
611	738	Fiske/fiskeoppdrett	867	731
3 569	4 910	Bergverksdrift/utvinning	5 041	3 657
4 320	3 665	Industri	4 341	5 049
3 232	4 493	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	5 332	4 072
3 536	3 796	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	4 151	3 984
8 214	8 066	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	8 663	8 778
33 961	36 382	Eiendomsdrift	36 523	34 107
7 949	8 576	Tjenesteytende virksomhet	10 590	9 712
5 057	4 572	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	4 763	5 057
76 419	82 189	Sum næring	87 495	81 361
62 727	83 293	Personkunder	84 831	64 094
139 146	165 482	Totalt	172 326	145 455
		Brutto utlån fordelt på sektor og næring		
4 082	4 225	Jordbruk/skogbruk	4 458	4 326
421	467	Fiske/fiskeoppdrett	596	541
2 741	4 210	Bergverksdrift/utvinning	4 341	2 829
2 674	1 973	Industri	2 650	3 403
2 260	2 681	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	3 520	3 100
2 429	2 174	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2 529	2 877
6 733	7 642	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	8 239	7 297
25 575	27 020	Eiendomsdrift	27 164	25 740
5 782	5 845	Tjenesteytende virksomhet	7 859	7 545
2 277	1 686	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	1 877	2 277
54 974	57 923	Sum næring	63 233	59 935
58 481	76 107	Personkunder	77 651	59 848
509	746	Merverdi fastrente utlån og amortisering etableringsgebyr inkludert opptjente renter	736	490
113 964	134 776	Totalt	141 620	120 273

fortsettelse note 8

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Individuelle nedskrivninger fordelt på sektor og næring		
6	19	Jordbruk/skogbruk	20	8
-	-	Fiske/fiskeoppdrett	-	-
-	-	Bergverksdrift/utvinning	-	5
20	4	Industri	15	31
9	20	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	22	10
21	24	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	24	26
55	36	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	36	64
206	115	Eiendomsdrift	118	210
34	43	Tjenesteytende virksomhet	44	37
-	-	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	-	-
351	261	Sum næring	279	392
54	41	Personkunder	43	54
405	302	Totalt	322	446
		Forventet årlig gjennomsnittlig individuelle nedskrivninger fordelt på sektor og næring		
4	4	Jordbruk/skogbruk	4	6
2	1	Fiske/fiskeoppdrett	1	3
23	21	Bergverksdrift/utvinning	21	24
19	20	Industri	20	25
55	64	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	64	60
22	23	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	23	25
18	18	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	18	21
102	89	Eiendomsdrift	89	103
37	37	Tjenesteytende virksomhet	37	41
7	8	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	8	8
289	285	Sum næring	285	316
43	49	Personkunder	49	45
332	334	Totalt	334	361
		Brutto utlån fordelt på geografiske områder		
82 172	98 672	Rogaland	103 117	82 983
10 141	12 479	Agder-fylkene	13 102	10 757
15 655	18 618	Hordaland	19 683	16 302
1 321	1 999	Utlandet	1 999	5 541
4 675	3 008	Øvrige	3 719	4 690
113 964	134 776	Totalt	141 620	120 273
		Utlån til og fordringer på kunder knyttet til finansielle leieavtaler	2014	2013
		Bruttoinvesteringer knyttet til finansielle leieavtaler		
		Inntil 1 år	1 617	1 437
		Mellom 1 og 5 år	3 458	3 268
		Senere enn 5 år	468	476
		Sum	5 543	5 181
		Nettoinvesteringer knyttet til finansielle leieavtaler		
		Inntil 1 år	1 427	1 250
		Mellom 1 og 5 år	3 168	2 977
		Senere enn 5 år	439	437
		Sum	5 034	4 664

NOTE 9 UTLÅN SOLGT TIL SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT

Utlån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). OMF utstedt av SpareBank 1 Næringskreditt AS har en Aa3 rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. SpareBank 1 SR-Bank ("Banken") har en eierandel på 26,8 prosent pr 31.12.2014 (27,3 prosent pr 31.12.2013). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av SpareBank 1-alliansen kan Banken tilby foretaket å kjøpe utlån, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det solgt utlån fra Banken. Lån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og Banken har, utover retten til å forestå forvaltning og å motta provisjon for dette og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2014 er bokført verdi av solgte utlån 0,58 mrd kroner (2013 0,64 mrd kroner). Banken forestår forvaltningen av solgte utlån og Banken mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene Banken har solgt og kostnadene i selskapet.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe OMF for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra framtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her i henhold til kapitaldekning eller store engasjementer.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at Banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt AS sin kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå og den risikovektede balansen ikke reduseres på annet vis. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har Banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at Banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Marginsvikt på de lånene som er solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS vil kunne oppstå dersom innlånskostnadene til SpareBank 1 Næringskreditt

AS stiger raskere enn økningen i utlånsrenten. Faller rentemarginen på Bankens kunder på porteføljnivå under et bestemt nivå (marginulv) må Banken betale inn forskjellen på porteføljens faktiske rentemargin og marginulvet begrenset oppad til 0,20 prosent.

De lånene som er solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Banken har en gjenværende involvering i form av en mulig avregning mot provisjonen. Dersom det oppstår regnskapsmessig kreditttap eller marginsvikt knyttet til ett eller flere solgte utlån kan SpareBank 1 Næringskreditt AS redusere den provisjon Banken mottar med tapet. Reduksjon i provisjon for Banken er begrenset til kalenderårets samlede provisjon og dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS senere får dekket sitt tap tilbakebetales provisjonen til Banken. Det maksimale beløp som Banken kan få redusert resultatført provisjon med for kalender året er beregnet til 6 mill kroner pr 31.12.2014 og 5 mill kroner pr 31.12.2013. Virkelig verdi av forpliktelsen er beregnet og konstatert uvesentlig. Forpliktelsen har derfor ikke påvirket balanse eller resultat i perioden. Beløpene er således ikke regnskapsført brutto som eiendel og gjeld i Banken sin balanse.

Mottatt vederlag for lån solgt fra Banken til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer bokført verdi på solgte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi pr 31.12.2014 og pr 31.12.2013. På styremøte i SpareBank 1 SR-Bank ASA den 4.2.2015 ble mottatt tilbud om ny avtale med SpareBank 1 Næringskreditt AS godkjent. Den nye avtalen vil erstatte gjeldende avtale for salg av utlån fra banken til foretaket, forvaltning og avregning av provisjon. Inngåelse av ny avtale innebærer at Banken ikke har noen gjenværende involvering i lån som er solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS og lånene blir ved signering av avtalen å anse som fullt fraregnet. Avtalen forventes signert første kvartal 2015.

Utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. Banken har en eierandel på 20,1 prosent pr 31.12.2014 (26,2 prosent pr 31.12.2013). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. OMF utstedt av SpareBank 1 Boligkreditt AS har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Boligkreditt AS utsteder også obligasjoner som ikke er OMF til en lavere rating. SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan Banken tilby SpareBank 1 Boligkreditt AS å kjøpe utlån, og som en del av Bankens finansieringsstrategi er det solgt utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og Banken har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2014 er bokført verdi av overdratte utlån 32,3 mrd kroner (2013 45,7 mrd kroner). Banken forestår forvaltningen av de solgte utlånene og Banken mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har solgt og kostnadene i selskapet.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe OMF for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til

enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra framtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her i henhold til kapitaldekning eller store engasjementer.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at Banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS sin kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå og den risikovektede balansen ikke reduseres på annet vis. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har Banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at Banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Marginsvikt på de lånene som er solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS vil kunne oppstå dersom innlånskostnadene til SpareBank 1 Boligkreditt AS stiger raskere enn økningen i utlånsrenten. Faller rentemarginen på Bankens kunder på porteføljenivå under et bestemt nivå (marginulv) må Banken betale inn forskjellen på porteføljens faktiske rentemargin og marginulvet begrenset oppad til 0,10 prosent.

NOTE 10 ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN

(tall i mill kroner)

Tabellen angir forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen.

Morbank

2014	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 248	44	32	136	1 460
- Bedriftsmarked	342	2	-	63	407
Sum	1 590	46	32	199	1 867

2013

Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 269	40	25	100	1 434
- Bedriftsmarked	582	1	90	37	710
Sum	1 851	41	115	137	2 144

Konsern

2014	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 248	52	32	161	1 493
- Bedriftsmarked	342	25	9	67	443
Sum	1 590	77	41	228	1 936

2013

Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 269	46	25	115	1 455
- Bedriftsmarked	582	57	92	46	777
Sum	1 851	103	117	161	2 232

De lånene som er solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Bankens gjenværende involvering i form av en mulig avregning mot provisjonen. Dersom det oppstår regnskapsmessig kreditttap eller marginsvikt knyttet til ett eller flere solgte utlån kan SpareBank 1 Boligkreditt AS redusere den provisjon Bankens mottar med tapet. Reduksjon i provisjon for Bankens begrenset til kalenderårets samlede provisjon og dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS senere får dekket sitt tap tilbakebetales provisjonen til Bankens. Det maksimale beløp som Bankens kan få redusert resultatført provisjon med for kalenderåret er beregnet til 462 mill kroner pr 31.12.2014 og 605 mill kroner pr 31.12.2013. Virkelig verdi av forpliktelsen er beregnet og konstatert uvesentlig. Forpliktelsen har derfor ikke påvirket balanse eller resultat i perioden. Beløpene er således ikke regnskapsført brutto som eiendel og gjeld i Bankens sin balanse. Mottatt vederlag for lån solgt fra Bankens til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer bokført verdi på solgte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi pr 31.12.2014 og pr 31.12.2013.

På styremøte i SpareBank 1 SR-Bank ASA den 4.2.2015 ble mottatt tilbud om ny avtale med SpareBank 1 Boligkreditt AS godkjent. Den nye avtalen vil erstatte gjeldende avtale for salg av utlån fra banken til foretaket, forvaltning og avregning av provisjon. Inngåelse av ny avtale innebærer at Bankens ikke har noen gjenværende involvering i lån som er solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS og lånene blir ved signering av avtalen å anse som fullt fraregnet. Avtalen forventes signert første kvartal 2015.

NOTE 11 NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER

(tall i mill kroner)

Morbank

	2014			2013		
	PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt
Nedskrivninger på utlån og garantier						
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-4	-99	-103	-9	-22	-31
Periodens endring i gruppenedskrivninger	6	63	69	13	-53	-40
Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	15	202	217	17	84	101
Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	1	59	60	12	83	95
Periodens endring i nedskrivninger overtatte eiendeler	-	-	-	1	30	31
Amortisert utlån	5	6	11	1	10	11
Inngang på tidligere nedskrevet utlån og garantier	-2	-4	-6	-5	-46	-51
Sum nedskrivninger på utlån og garantier	21	227	248	30	86	116
Individuelle nedskrivninger						
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 1.1.	64	341	405	73	363	436
Konstaterte tap i perioden på utlån og garantier hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-15	-202	-217	-17	-84	-101
Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	-10	-25	-35	-19	-220	-239
Økning i nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	9	33	42	3	127	130
Amortisert kost	-2	-	-2	-	-	-
Nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	14	95	109	24	155	179
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 31.12.	60	242	302	64	341	405
Nedskrivninger på grupper av utlån						
Nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 1.1.	34	213	247	23	264	287
Periodens nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier	6	63	69	13	-53	-40
Gruppenedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 31.12.	40	276	316	36	211	247
Nedskrivninger fordelt på sektor og næring						
Jordbruk/skogbruk		1%	2		4%	5
Fiske/fiskeoppdrett		0%	-		0%	-
Bergverksdrift/utvinning		0%	-		0%	-
Industri		0%	1		6%	7
Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg		8%	21		3%	4
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet		10%	25		15%	17
Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport		-1%	-3		8%	9
Eiendomsdrift		46%	113		132%	153
Tjenesteytende virksomhet		3%	8		-37%	-43
Overført fra nedskrivninger på grupper av utlån		28%	69		-34%	-40
Personkunder		5%	12		3%	4
Nedskrivninger på utlån og garantier		100%	248		100%	116
Misligholdte og tapsutsatte engasjement		2014	2013	2012	2011	2010
Misligholdte engasjement		395	804	406	384	408
Øvrige tapsutsatte engasjement		481	378	641	587	656
Totalt tapsutsatte engasjement		876	1 182	1 047	971	1 064
Individuelle nedskrivninger		-302	-405	-437	-357	-346
Netto tapsutsatte engasjement		574	777	610	614	718

fortsettelse note 11

(tall i mill kroner)

Konsern

Nedskrivninger på utlån og garantier	2014			2013		
	PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-4	-120	-124	-11	34	23
Periodens endring i gruppenedskrivninger	8	67	75	17	-47	-30
Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	15	214	229	19	92	111
Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	6	68	74	19	89	108
Periodens endring i nedskrivninger overtatte eiendeler	-	-	-	1	-31	-30
Amortisert utlån	5	6	11	1	10	11
Inngang på tidligere nedskrevet utlån og garantier	-3	-5	-8	-11	-50	-61
Sum nedskrivninger på utlån og garantier	27	230	257	35	97	132
Individuelle nedskrivninger						
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 1.1.	64	382	446	89	334	423
Konstaterte tap i perioden på utlån og garantier hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-15	-213	-228	-19	-92	-111
Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	-10	-44	-54	-19	-164	-183
Økning i nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	9	33	42	3	128	131
Amortisert kost	-2	-	-2	-	-	-
Nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	15	103	118	24	162	186
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 31.12.	61	261	322	78	368	446
Nedskrivninger på grupper av utlån						
Nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 1.1.	41	261	302	24	308	332
Periodens nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier	8	67	75	17	-47	-30
Gruppenedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 31.12.	49	328	378	41	261	302
Nedskrivninger fordelt på sektor og næring						
Jordbruk/skogbruk		1%	2		4%	5
Fiske/fiskeoppdrett		0%	-		0%	-
Bergverksdrift/utvinning		0%	-5		-2%	-2
Industri		0%	5		2%	3
Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg		8%	22		3%	4
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet		10%	26		11%	14
Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport		-1%	-6		6%	8
Eiendomsdrift		46%	112		116%	153
Tjenesteytende virksomhet		3%	8		-20%	-27
Overført fra nedskrivninger på grupper av utlån		28%	75		-23%	-30
Personkunder		5%	18		3%	4
Nedskrivninger på utlån og garantier		100%	257		100%	132
Misligholdte og tapsutsatte engasjement						
Misligholdte engasjement		2014	2013	2012	2011	2010
		427	830	460	415	443
Øvrige tapsutsatte engasjement		513	439	589	696	762
Totalt tapsutsatte engasjement		940	1 269	1 049	1 111	1 205
Individuelle nedskrivninger		-322	-446	-424	-420	-402
Netto tapsutsatte engasjement		618	823	625	691	803

Inntektsførte renter i 2014 på engasjement med nedskrivning pr 31.12.2014 utgjør 55 mill kroner i morbank og 56 mill kroner i konsern. Virkelig verdi av panteverdier knyttet til utlån og fordringer som er gjenstand for individuell nedskrivning er lik bokført verdi pluss nedskrivningen. De pantsatte verdiene består av kontanter, verdipapirer, garantibrev og eiendommer.

NOTE 12 KREDITTRISIKOEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISIKOKATEGORI

(tall i mill kroner)

	Gjennomsnittlig usikret eksponering	Totalt engasjement	Gjennomsnittlig usikret eksponering	Totalt engasjement
Morbank	2014	2014	2013	2013
PD i % ¹⁾				
0,00 - 0,50	9,4 %	79 763	11,1 %	62 939
0,50 - 2,50	20,0 %	61 951	22,6 %	55 610
2,50 - 99,9	26,7 %	22 802	31,2 %	19 013
Mislighold og nedskrevet	42,1 %	966	39,5 %	1 583
Totalt	16,0 %	165 482	18,8 %	139 146
Konsern				
PD i % ¹⁾				
0,00 - 0,50	9,7 %	82 290	11,4 %	65 116
0,50 - 2,50	20,7 %	65 196	23,1 %	58 437
2,50 - 99,9	27,1 %	23 830	31,6 %	20 238
Mislighold og nedskrevet	42,2 %	1 010	39,7 %	1 664
Totalt	16,5 %	172 326	19,2 %	145 455

¹⁾ PD = Probability of Default (misligholdssannsynlighet)

I 2014 ble det innført strengere retningslinjer for å vurdere sikkerhetsverdier i en nedgangskonjunktur. Med bakgrunn i dette er datagrunnlaget for årets rapport oppdatert og data for 2013 endret slik at observasjonene fra 2013 og 2014 er sammenliknbare.

NOTE 13 MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING

(tall i mill kroner)

Maksimal eksponering mot kreditrisiko for komponentene i balansen, inkludert derivater
Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantestillelser og tillatte motregninger.

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Eiendeler		
998	1 610	Fordringer på sentralbanken	1 610	998
6 669	8 117	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 222	1 253
113 312	134 158	Utlån til og fordringer på kunder	140 920	119 525
21 052	15 248	Sertifikater og obligasjoner	15 261	21 065
4 929	7 344	Derivater	7 340	4 923
146 960	166 477	Sum kreditteksponering balanseposter	167 353	147 764
		Finansielle garantistillelser og lånetilsagn		
11 509	12 879	Stilte garantier	12 879	11 509
13 987	17 949	Ubenyttede kreditter	17 949	13 987
2 085	1 653	Lånetilsagn	1 777	2 180
27 581	32 481	Sum finansielle garantistillelser og lånetilsagn	32 605	27 676
174 541	198 958	Total kredittrisikoeksponering	199 958	175 440

Kreditteksponering knyttet til finansielle eiendeler fordelt på geografiske områder.

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Bank aktiviteter		
108 718	130 328	Rogaland	128 778	107 508
12 456	15 361	Agder-fylkene	15 983	13 073
19 360	23 039	Hordaland	24 140	20 163
1 638	2 464	Utlandet	2 441	1 672
6 388	5 174	Øvrige	6 015	7 036
148 560	176 366	Totalt bank aktiviteter	177 357	149 452
		Markets aktiviteter		
14 551	7 954	Norge	7 967	14 564
6 277	6 719	Europa/Asia	6 719	6 277
224	575	Nord Amerika/Oseania	575	224
21 052	15 248	Totalt Markets aktiviteter	15 261	21 065
4 929	7 344	Derivater	7 340	4 923
174 541	198 958	Totalt fordelt på geografiske områder	199 958	175 440

NOTE 14 KREDITTKVALITET PR KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

(tall i mill kroner)

Kredittkvaliteten av finansielle eiendeler håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittrater. Tabellen angir kredittkvaliteten pr klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på kunden sin misligholdssannsynlighet (probability of default, PD).

Morbank

2014	0,00 - 0,50 %	0,50 - 2,50 %	2,50 - 99,9 %	Mislighold	Sum
Utlån					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	8 117	-	-	-	8 117
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	54 220	18 522	3 053	312	76 107
- Bedriftsmarked	12 759	30 121	14 462	584	57 923
- Ufordelt	-	-	-	-	746
Sum utlån	75 096	48 643	17 515	896	142 893
Finansielle investeringer					
Norske statsobligasjoner	-	-	-	-	-
Noterte obligasjoner og sertifikater	14 057	144	279	-	14 480
Unoterte obligasjoner og sertifikater	620	-	45	-	665
Opptjente renter	-	-	-	-	103
Sum finansielle investeringer	14 677	144	324	-	15 248
Sum utlånsrelaterte eiendeler	89 773	48 787	17 839	896	158 141

Morbank

2013					
Utlån					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	6 669	-	-	-	6 669
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	39 263	16 272	2 698	248	58 481
- Bedriftsmarked	13 224	27 863	12 695	1 192	54 974
- Ufordelt	-	-	-	-	509
Sum utlån	59 156	44 135	15 393	1 440	120 633
Finansielle investeringer					
Norske statsobligasjoner	-	-	-	-	-
Noterte obligasjoner og sertifikater	19 474	90	151	-	19 715
Unoterte obligasjoner og sertifikater	1 234	-	-	-	1 234
Opptjente renter	-	-	-	-	103
Sum finansielle investeringer	20 708	90	151	-	21 052
Sum utlånsrelaterte eiendeler	79 864	44 225	15 544	1 440	141 685

fortsettelse note 14

Konsern

2014	0,00 - 0,50 %	0,50 - 2,50 %	2,50 - 99,9 %	Mislighold	Sum
Utlån					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 222	-	-	-	2 222
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	54 933	19 263	3 119	336	77 651
- Bedriftsmarked	14 417	32 852	15 344	620	63 233
- Ufordelt	-	-	-	-	736
Sum utlån	71 572	52 115	18 463	956	143 842
Finansielle investeringer					
Norske statsobligasjoner	-	-	-	-	-
Noterte obligasjoner og sertifikater	14 057	144	279	-	14 480
Unoterte obligasjoner og sertifikater	620	-	58	-	678
Opptjente renter	-	-	-	-	103
Sum finansielle investeringer	14 677	144	337	-	15 261
Sum utlansrelaterte eiendeler	86 249	52 259	18 800	956	159 103

Konsern

2013

Utlån					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 253	-	-	-	1 253
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	39 968	16 864	2 752	264	59 848
- Bedriftsmarked	15 321	29 560	13 790	1 264	59 935
- Ufordelt	-	-	-	-	490
Sum utlån	56 542	46 424	16 542	1 528	121 526
Finansielle investeringer					
Norske statsobligasjoner	-	-	-	-	-
Noterte obligasjoner og sertifikater	19 474	90	151	-	19 715
Unoterte obligasjoner og sertifikater	1 234	-	13	-	1 247
Opptjente renter	-	-	-	-	103
Sum finansielle investeringer	20 708	90	164	-	21 065
Sum utlansrelaterte eiendeler	77 250	46 514	16 706	1 528	142 591

Klassifisering av finansielle investeringer:

Obligasjonene allokeres til SpareBank 1 SR-Bank sitt estimat av PD basert på eksterne ratinger. Dersom et verdipapir har en offisiell rating skal denne benyttes, men i tilfeller hvor offisiell rating ikke eksisterer benyttes eksterne meglers skyggerating som grunnlag for risikoklassifiseringen. Oversikten under illustrerer sammenhengen mellom SpareBank 1 SR-Banks PD og Standard & Poor's ratingmatrise (Long-Term Credit Ratings).

Bankens risikoklassifisering	S&P rating
PD 0,00 - 0,50 %	AAA til BBB-
PD 0,50 - 2,50 %	BB+ til BB-
PD 2,50 - 99,9 %	B+ og lavere

NOTE 15 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO

(tall i mill kroner)

Tabellen angir resultateffekten ved et positivt parallellskift i rentekurven på ett prosentpoeng ved utgangen av de to siste årene før skatt dersom samtlige finansielle instrumenter ble vurdert til virkelig verdi.

Morbank			Konsern		
2013	2014		2014	2013	
-28	-20	Sertifikater og obligasjoner	-20	-28	
-15	-13	Fastrenteutlån til kunder	-13	-15	
-57	-79	Øvrige utlån og innskudd	-79	-57	
104	92	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	92	104	
-1	2	Annet	2	-1	
2	-18	Total renterisiko	-18	2	
		Løpetidsbånd			
-7	-25	0 - 3 mnd	-25	-7	
4	-10	3 - 6 mnd	-10	4	
3	6	6 - 9 mnd	6	3	
9	7	9 - 12 mnd	7	9	
2	3	12 - 18 mnd	3	2	
-2	6	18 - 24 mnd	6	-2	
-6	-6	2 - 10 år	-6	-6	
-	1	10 år +	1	-	
2	-18	Total renterisiko	-18	2	
		Løpetidsbånd			
-4	-14	NOK	-14	-4	
9	-1	EUR	-1	9	
-3	-8	USD	-8	-3	
1	6	CHF	6	1	
-1	-1	Øvrige	-1	-1	
2	-18	Total renterisiko	-18	2	

Renterisiko oppstår ved at konsernet kan ha ulik rentebindingstid på sine eiendeler og forpliktelser. Handelsaktivitetene knyttet til omsetning av renteinstrumenter skal til enhver tid skje innenfor vedtatte rammer og fullmakter. Konsernets rammer definerer kvantitative mål for maksimalt potensielt tap. Den kommersielle risikoen kvantifiseres og overvåkes kontinuerlig.

Konsernets overordnede rammer for renterisiko definerer maksimalt tap ved renteendring på ett prosentpoeng. Maksimum tap ved renteendring på 1 prosent er totalt 95 mill kroner fordelt på 30 mill kroner og 65 mill kroner på totalbalansen for henholdsvis Trading og Treasury.

NOTE 16 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL VALUTARISIKO

(tall i mill kroner)

Tabellen angir netto valutaeksponering medregnet finansielle derivater pr 31.12. i henhold til definisjon gitt av kapitaldekningsforskriften.

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Valuta		
-38	1	EUR	1	-38
-3	1	USD	1	-3
-	-	CHF	-	-
-37	-	GBP	-	-37
2	-5	Øvrige	-5	2
-76	-3	Sum	-3	-76
2,3	0,1	Resultat effekt ved 3 prosent endring før skatt	0,1	2,3

Valutarisiko oppstår ved at konsernet har forskjeller mellom eiendeler og forpliktelser i den enkelte valuta. Handelsaktivitetene knyttet til omsetning av valuta skal til enhver tid skje innenfor vedtatte rammer og fullmakter. Konsernets rammer definerer kvantitative mål for maksimal nettoeksponering i valuta, målt i kroner. Den kommersielle risikoen kvantifiseres og overvåkes kontinuerlig.

Konsernet har utarbeidet rammer for nettoeksponeringen i hver enkelt valuta, samt rammer for aggregert netto valutaeksponering (uttrykt som den høyeste av sum lange og korte posisjoner). Overnatten kursrisiko for spothandel i valuta må netto ikke overstige 100 mill kroner pr enkeltvaluta og 175 mill kroner aggregert.

NOTE 17 LIKVIDITETSRISIKO

(tall i mill kroner)

Tabellen angir kontantstrømmer inklusiv kontraktmessige rente forfall.

Morbank ¹⁾

2014	På fore-spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 016	1 588	454	7	1 091	6 156
Innskudd fra kunder	77 908	2 067	1 748	-	-	81 723
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	5 334	1 827	41 917	17 632	66 710
Ansvarlig lånekapital	-	25	140	3 326	-	3 491
Totale forpliktelseser	80 924	9 014	4 169	45 250	18 723	158 080

Derivater

Kontraktmessige kontantstrømmer ut	-	-14 769	-5 372	-13 541	-8 246	-41 928
Kontraktmessige kontantstrømmer inn	-	14 393	4 768	12 298	7 935	39 394

2013

Gjeld til kredittinstitusjoner	3 246	-	506	-	-	3 752
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	4 019	2 452	-	-	6 471
Innskudd fra kunder	68 381	1 287	1 637	535	-	71 840
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ²⁾	-	3 479	3 842	35 276	12 943	55 540
Ansvarlig lånekapital ²⁾	-	43	1 314	2 619	871	4 847
Totale forpliktelseser	71 627	8 828	9 751	38 430	13 814	142 450

Derivater

Kontraktmessige kontantstrømmer ut	-	-10 586	-6 348	-11 270	-7 080	-35 284
Kontraktmessige kontantstrømmer inn	-	10 182	5 841	10 213	6 775	33 011

Konsern ¹⁾

2014	På fore-spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 010	1 588	454	7	1 091	6 150
Innskudd fra kunder	77 674	2 067	1 748	-	-	81 489
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	5 334	1 827	41 917	17 632	66 710
Ansvarlig lånekapital	-	25	140	3 326	-	3 491
Totale forpliktelseser	80 684	9 014	4 169	45 250	18 723	157 840

Derivater

Kontraktmessige kontantstrømmer ut	-	-14 557	-5 372	-13 541	-8 246	-41 716
Kontraktmessige kontantstrømmer inn	-	14 392	4 766	12 085	7 935	39 178

2013

Gjeld til kredittinstitusjoner	3 242	-	506	-	-	3 748
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	4 019	2 452	-	-	6 471
Innskudd fra kunder	68 208	1 287	1 637	535	-	71 667
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ²⁾	-	3 479	3 842	35 276	12 943	55 540
Ansvarlig lånekapital ²⁾	-	43	1 314	2 619	871	4 847
Totale forpliktelseser	71 450	8 828	9 751	38 430	13 814	142 273

Derivater

Kontraktmessige kontantstrømmer ut	-	-10 386	-6 348	-11 270	-7 080	-35 084
Kontraktmessige kontantstrømmer inn	-	10 181	5 839	10 035	6 750	32 805

¹⁾ Se også note 6 finansiell risikostyring.²⁾ Sammenligningstallene er omarbeidet.

NOTE 18 FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG GJELD/FORPLIKTELSER

(tall i mill kroner)

Morbank

31.12.2014	På fore- spørse¹⁾	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanken	1 847	-	-	-	-	1 847
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7 987	-	-	-	130	8 117
Brutto utlån til kunder	46 151	1 434	4 076	16 096	67 019	134 776
- Individuelle nedskrivninger	-302	-	-	-	-	-302
- Nedskrivninger på grupper av utlån	-316	-	-	-	-	-316
Utlån til kunder	45 533	1 434	4 076	16 096	67 019	134 158
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	103	1 461	3 837	9 124	723	15 248
Finansielle derivater	851	1 115	658	2 162	2 558	7 344
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	477	-	-	-	-	477
Virksomhet som skal selges	22	-	-	-	-	22
Investering i eierinteresser	3 250	-	-	-	-	3 250
Investering i konsernselskaper	1 226	-	-	-	-	1 226
Varige driftsmidler	295	-	-	-	-	295
Andre eiendeler	1 310	-	-	-	-	1 310
Sum eiendeler	62 901	4 010	8 571	27 382	70 430	173 294
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 016	1 588	451	-	1 090	6 145
Innskudd fra kunder	77 908	2 067	1 748	-	-	81 723
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	843	4 748	913	38 089	18 660	63 253
Finansielle derivater	296	287	356	1 497	881	3 317
Betalbar skatt	102	-	-	-	-	102
Utsatt skatteforpliktelse	855	-	-	-	-	855
Annen gjeld	1 138	-	-	-	-	1 138
Ansvarlig lånekapital	12	-	-	-	2 952	2 964
Sum gjeld	84 170	8 690	3 468	39 586	23 583	159 497

fortsettelse note 18

Konsern

31.12.2014	På forespørsel ¹⁾	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanken	1 847	-	-	-	-	1 847
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 222	-	-	-	-	2 222
Brutto utlån til kunder	46 156	1 547	4 301	20 109	69 507	141 620
- Individuelle nedskrivninger	-322	-	-	-	-	-322
- Nedskrivninger på grupper av utlån	-378	-	-	-	-	-378
Utlån til kunder	45 456	1 547	4 301	20 109	69 507	140 920
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	103	1 461	3 843	9 131	723	15 261
Finansielle derivater	851	1 111	658	2 162	2 558	7 340
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	626	-	-	-	-	626
Virksomhet som skal selges	22	-	-	-	-	22
Investering i eierinteresser	4 727	-	-	-	-	4 727
Investering i konsernselskaper	-	-	-	-	-	-
Værdige driftsmidler og immaterielle eiendeler	347	-	-	-	-	347
Andre eiendeler	1 614	-	-	-	-	1 614
Sum eiendeler	57 815	4 119	8 802	31 402	72 788	174 926
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 010	1 588	451	-	1 090	6 139
Innskudd fra kunder	77 674	2 067	1 748	-	-	81 489
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	843	4 748	913	38 089	18 660	63 253
Finansielle derivater	296	287	356	1 497	881	3 317
Betalbar skatt	206	-	-	-	-	206
Utsatt skatteforpliktelse	821	-	-	-	-	821
Annen gjeld	1 334	-	-	-	-	1 334
Ansvarlig lånekapital	12	-	-	-	2 952	2 964
Sum gjeld	84 196	8 690	3 468	39 586	23 583	159 523

¹⁾ Kasse-, drifts- og brukskreditter (inkludert flexilån) og opptjente renter er inkludert i intervallet "På forespørsel".

Ikke finansielle eiendeler er for presentasjonsformål lagt i kolonne på forespørsel.

Innskudd er lagt i kolonne på forespørsel men det forventes ikke at alle innskudd må gjøres opp innen kort tid.

NOTE 19 NETTO RENTEINNEKTER

(tall i mill kroner)

Morbank						Konsern					
2013			2014			2014			2013		
Vurdert til virkelig verdi	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Totalt	Vurdert til amortisert kost	Vurdert til virkelig verdi	Totalt	Vurdert til amortisert kost	Vurdert til virkelig verdi
Renteinntekter											
-	181	181	-	205	205	43	43	-	17	17	-
502	4 147	4 649	442	4 736	5 178	5 558	5 116	442	5 013	4 511	502
364	166	530	435	45	480	480	45	435	531	166	365
-	82	82	-	55	55	56	56	-	83	83	-
866	4 576	5 442	877	5 041	5 918	6 137	5 260	877	5 644	4 777	867
Sum renteinntekter											
Rentekostnader											
451	69	520	425	54	479	498	73	425	530	79	451
-	1 745	1 745	-	1 759	1 759	1 734	1 734	-	1 728	1 728	-
-412	1 401	989	-355	1 576	1 221	1 224	1 579	-355	986	1 398	-412
-25	242	217	-21	234	213	213	234	-21	217	242	-25
-	64	64	-	64	64	64	64	-	64	64	-
14	3 521	3 535	49	3 687	3 736	3 733	3 684	49	3 525	3 511	14
852	1 055	1 907	828	1 354	2 182	2 404	1 576	828	2 119	1 266	853
Netto renteinntekter											
						2 404	1 576	828	2 119	1 266	853

¹⁾ Inneholder renteswapper vurdert til virkelig verdi.

NOTE 20 NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNEKTER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern		
2013	2014		2014	2013	
111	111	Garantiprovisjon	103	104	
12	12	Interbankprovisjon	12	12	
19	17	Verdipapiromsetning	16	18	
-	-	Forvaltning	83	71	
100	113	Formidlingsprovisjon	76	66	
610	468	Provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	468	610	
287	292	Betalingsformidling	292	287	
161	173	Forsikringstjenester	177	164	
109	133	Andre provisjonsinntekter	143	120	
1 409	1 319	Sum provisjonsinntekter	1 370	1 452	
9	8	Interbankprovisjon	8	9	
61	63	Betalingsformidling	63	61	
3	2	Andre provisjonskostnader	7	2	
73	73	Sum provisjonskostnader	78	72	
5	5	Driftsinntekter fast eiendom	5	4	
-	-	Eiendomsomsetning	434	433	
7	1	Andre driftsinntekter	1	7	
12	6	Sum andre driftsinntekter	440	444	
1 348	1 252	Netto provisjons- og andre inntekter	1 732	1 824	

NOTE 21 NETTO INNETEKTER FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Verdiendring på renteinstrumenter		
-130	-92	Obligasjoner og sertifikater - holdt for omsetning	-92	-128
-72	233	Netto verdiendring fastrente utlån	231	-76
-73	-295	Netto verdiendring sikrede obligasjoner gjeld	-295	-73
		Verdiendring på sikring og derivater		
116	41	Netto verdiendring derivater mot obligasjoner (eiendeler)	41	116
78	-227	Netto verdiendring derivater mot fastrente utlån	-225	82
69	223	Netto verdiendring derivater sikret mot obligasjoner (gjeld)	223	69
-	12	Netto urealisert verdiendring basiswapper	12	-
		Verdiendring på egenkapitalinstrumenter		
12	10	Egenkapitalinstrumenter - holdt for omsetning	10	12
120	112	Egenkapitalinstrumenter - til virkelig verdi	223	34
120	17	Sum netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi	128	36
-	-	Realiserte tilgjengelig for salg instrumenter	-	-
-	-	Sum netto inntekter fra verdipapirer tilgjengelig for salg	-	-
		Valutahandel		
129	108	Netto gevinst valuta	108	131
249	125	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	236	167

NOTE 22 GODTGJØRELSESERKLÆRING, PERSONALKOSTNADER OG YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

STYRETS ERKLÆRING OM FASTSETTELSE AV LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

SpareBank 1 SR-Bank ASA sin godtgjørelsespolitikk

SpareBank 1 SR-Bank ASA har etablert en godtgjørelsesordning som gjelder alle ansatte.

Konsernets godtgjørelsesordning skal:

- være i samsvar med konsernets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser
- bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med konsernets risiko
- motvirke for høy eller uønsket risikotaking
- bidra til å unngå interessekonflikter
- være i samsvar med Forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond av 1.12.2010 (Forskrift om godtgjørelsesordninger).

Den samlede godtgjørelsen skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende. Den skal sikre at konsernet over tid tiltrekker, utvikler og beholder dyktige medarbeidere. Ordningen skal sikre en belønningsmodell som oppleves rettferdig, forutsigbar, framtidsrettet og motiverende.

Beslutningsprosess

Styret i SpareBank 1 SR-Bank ASA har opprettet et godtgjørelsesutvalg som består av tre styremedlemmer hvorav den ene er ansattrepresentant.

Godtgjørelsesutvalget skal forberede saker for styret og har i hovedsak ansvar for å :

- Årlig vurdere og foreslå total lønn og annen godtgjørelse for administrerende direktør
- Årlig behandle forslag til konsernmålekort (administrerende direktørs målekort)
- Årlig behandle konsernets godtgjørelsesordning, inkludert strategi og hovedprinsipper for variabel godtgjørelse
- Være rådgiver for administrerende direktør vedrørende saker om lønn og annen godtgjørelse og andre vesentlige personalrelaterte forhold for konsernets ledende ansatte
- Påse at praktiseringen av konsernets godtgjørelsesordninger årlig blir gjennomgått av en uavhengig kontrollfunksjon
- Forberede erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte (jfr. allmennaksjeloven § 6-16 a)
- Vurdere andre forhold som bestemt av styret og/eller godtgjørelsesutvalget
- Gjennomgå andre personalpolitiske saker ang konsernets godtgjørelsesordning som kan antas å innebære vesentlig renommérisiko

Veiledende retningslinjer for det kommende regnskapsåret

Godtgjørelse til administrerende direktør

Administrerende direktørs lønn og øvrige økonomiske ytelser fastsettes årlig av styret etter innstilling fra godtgjørelsesutvalget. Vurderingen tar utgangspunkt i oppnådde resultater, individuelle prestasjoner samt lønnsutviklingen i sammenlignbare stillinger. Variabel godtgjørelse kan opptjenes årlig, men skal være basert på oppnådde mål siste to år. Administrerende direktør kan motta konsernbonus på lik linje med øvrige ansatte i konsernet. Eventuell variabel godtgjørelse, inkludert konsernbonus, kan utgjøre inntil 25 prosent av fast lønn inkludert feriepenger. Det tildeles ikke resultatbaserte ytelser utover nevnte ordninger. Variabel lønn inngår ikke i pensjonsgrunnlaget.

Halvparten av den variable godtgjørelsen, med unntak av konsernbonus, gis i form av aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA, hvor 1/3 av aksjene tildeles hvert av de kommende tre år. Den delen av den variable godtgjørelsen som utbetales i aksjer, kan reduseres dersom etterfølgende resultater og utvikling tilsier at den ble basert på uriktige forutsetninger.

Administrerende direktør kan i tillegg gis naturalytelser i den grad ytelsene har tilknytning til administrerende direktørs funksjon i konsernet og er i tråd med markedsmessig praksis for øvrig.

Der er inngått livsvarig pensjonsavtale med administrerende direktør hvor pensjonsalder er ved utgangen av det året administrerende direktør fyller 64 år. Årlig driftspensjon frem til fylte 67 år utgjør 67 prosent av pensjonsgivende lønn. Fra fylte 67 år gis en tilleggs-pensjon som sammen med pensjon fra SpareBank 1 SR-Banks pensjonsordning, pensjon fra folketrygden og AFP skal utgjøre 67 prosent av pensjonsgivende lønn, gitt full opptjening.

Administrerende direktør har ingen avtale om etterlønn ved fratredelse før oppnådd pensjonsalder.

Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte

Administrerende direktør fastsetter godtgjørelse til ledende ansatte etter rammer drøftet med godtgjørelsesutvalget og basert på retningslinjer vedtatt av styret.

Lønn fastsettes etter vurdering av prestasjon samt vilkår i markedet for de ulike områdene. Lønn skal fremme gode prestasjoner og sikre at konsernet når strategiske mål. Lønnsfastsettelsen skal ikke skade konsernets omdømme eller være markedsledende. Lønnsbør sikre at konsernet har evne til å tiltrekke og beholde ledende ansatte med ønsket kompetanse og erfaring.

Variabel godtgjørelse fastsettes på bakgrunn av konsernet sin oppnådde egenkapitalavkastning og for øvrig fastsatte mål i balansert målekort. Variabel godtgjørelse kan opptjenes årlig, men skal være basert på oppnådde mål siste to år. Ledende ansatte kan motta konsernbonus på lik linje med øvrige ansatte i konsernet. Eventuell variabel lønn, inkludert konsernbonus, kan utgjøre inntil 25 prosent av fast lønn inkludert feriepenger. Det kan ikke tildeles variabel lønn dersom det ikke utbetales konsernbonus. Det tildeles ikke resultatbaserte ytelser utover nevnte ordninger. Variabel lønn inngår ikke i

fortsettelse note 22

pensjonsgrunnlaget. Konserndirektør risikostyring og compliance og konserndirektør Organisasjon og HR mottar ikke variabel lønn utover konsernbonus.

Halvparten av den variable godtgjørelsen, med unntak av konsernbonusen, gis i form av aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA, hvor 1/3 av aksjene tildeles hvert av de kommende tre år. Den delen av den variable godtgjørelsen som utbetales i aksjer kan reduseres dersom etterfølgende resultater og utvikling tilsier at den ble basert på uriktige forutsetninger. Naturalytelser kan tilbys ledende ansatte i den grad ytelsene har en tilknytning til den enkeltes funksjon i konsernet og er i tråd med markedsmessig praksis for øvrig.

Pensjonsordning skal ses i sammenheng med øvrig godtgjørelse og skal gi konkurransedyktige betingelser. Medlemmer av konsernledelsen har en pensjonsalder på 62 år, med unntak av de to siste ansatte konsernmedlemmene som har en pensjonsalder på 67 år. Konsernledelsen, med unntak av de to siste ansatte, har fra fylte 67 år en tilleggspensjon som sammen med pensjon fra SpareBank 1 SR-Banks pensjonsordning, pensjon fra folketrygden og AFP skal utgjøre 70 prosent av pensjongivende lønn, gitt full opptjening. Ordningen ble endret for nye konsernmedlemmer fra og med 2011. Det vil si at for medlemmer av konsernledelsen som er ansatt etter dette tidspunkt, er pensjonsgrunnlaget begrenset til 12 G. De ansatte i konsernledelsen som har pensjonsalder på 62 år, har fra fylte 62 år til fylte 67 år rett på en pensjon tilsvarende 70 prosent av pensjongivende lønn i form av driftspensjon.

Ingen ledende ansatte har avtale om etterlønn ved fratredelse før oppnådd pensjonsalder.

Godtgjørelse til ledende ansatte med kontrolloppgaver

Godtgjørelse til ledende ansatte med kontrolloppgaver skal være uavhengig av resultatet i virksomheten de kontrollerer.

Ansatte med kontrolloppgaver mottar ikke variabel godtgjørelse utover konsernbonus.

Godtgjørelse til tillitsvalgte samt øvrige ansatte med tilsvarende godtgjørelse som ledende ansatte

Godtgjørelse vil følge ovennevnte retningslinjer for ledende ansatte.

Konsernbonus

Konsernet har en konsernbonusordning som omfatter samtlige ansatte i konsernet. Konsernbonusen fastsettes som en lik prosent av fast lønn, og kan maksimalt utgjøre 1,5 månedslønn. Konsernbonusen fastsettes av styret i forhold til oppnådde finansielle mål. Konsernbonusen utbetales i sin helhet som kontanter.

Bindende retningslinjer for aksjer, tegningsretter, opsjoner med videre for det kommende regnskapsåret

Administrerende direktør og ledende ansatte gis, på lik linje med øvrige ansatte i konsernet, adgang til å delta i rettede emisjoner mot konsernets ansatte.

Av variabel lønn opptjent i 2014 for administrerende direktør og andre ansatte som er omfattet av forskrift om godtgjørelse i finansinstitusjoner, vil halvparten av variabel godtgjørelse, med unntak for konsernbonusen, gis i form av et løfte om aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Aksjene tildeles med en tredjedel hvert av de kommende tre år.

Redegjørelse for lederlønnspolitikken i foregående regnskapsår

Styret bekrefter at retningslinjene om lederlønn for 2014 gitt i fjorårets erklæring er blitt fulgt.

fortsettelse note 22

PERSONALKOSTNADER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
687	655	Lønn	888	909
80	102	Pensjonskostnader (note 24)	125	101
86	86	Sosiale kostnader	119	120
53	57	Øvrige personalkostnader	70	66
906	900	Sum personalkostnader	1 202	1 196
1 011	973	Gjennomsnittlig antall ansatte	1 249	1 299
907	866	Antall årsverk pr 31.12.	1 106	1 165
988	958	Antall ansatte pr 31.12.	1 220	1 267
187 874	165 890	Utestående antall aksjer fra bonusaksjeprogram	174 477	190 999

Ytelser til konsernledelsen

(beløp i tusen kroner)

2014		Lønn og andre kort-siktige ytelser ¹⁾	Andre godtgjørelser ¹⁾	Opptjent bonus inne-værende år ¹⁾	Opptjente pensjons-rettigheter	Pensjons-kostnad	Lån	Antall aksjer ³⁾	Utestående antall aksjer fra bonusaksje-program	
	Arne Austreid	Administrerende direktør	3 454	135	824	8 787	1 855	1 218	16 999	7 993
	Stian Helgøy (til 25.08.2014)	Konserndirektør kapitalmarked	2 025	230	382		366			
	Stig Eriksen (fra 25.08.2014 til 31.10.2014)	Konstituert konserndirektør kapitalmarked	534	21	230		32			
	Inge Reinertsen	Konserndirektør økonomi og finans	1 998	269	482	10 575	644	7 860	40 822	5 696
	Tore Medhus	Konserndirektør bedriftsmarked	2 009	240	482	15 906	654	9 143	32 299	5 822
	Jan Friestad	Konserndirektør personmarked	1 964	171	474	4 532	136	9 000	28 508	5 421
	Glenn Sæther	Konserndirektør forretningsstøtte og utvikling	1 699	206	412	6 517	769	4 281	12 137	4 737
	Thor-Christian Haugland	Konserndirektør kommunikasjon	1 483	175	351	9 396	575	3 017	11 456	4 141
	Frøde Bø ²⁾	Konserndirektør risikostyring og compliance	1 947	134	107	10 262	629	1 953	14 452	2 533
	Wenche Drønen Christensen ²⁾	Konserndirektør organisasjon og HR	1 648	230	91	7 105	720	6 074	11 000	4 293
2013										
	Arne Austreid	Administrerende direktør	3 271	132	615	5 324	1 633	1 399	13 625	7 730
	Stian Helgøy	Konserndirektør kapitalmarked	1 920	243	556	6 552	450	8 636	26 144	11 406
	Inge Reinertsen	Konserndirektør økonomi og finans	1 897	267	461	6 825	488	7 920	33 847	4 718
	Tore Medhus	Konserndirektør bedriftsmarked	1 914	208	463	11 243	521	9 160	30 209	4 935
	Jan Friestad	Konserndirektør personmarked	1 799	162	439	2 969	99	3 499	26 629	4 487
	Glenn Sæther	Konserndirektør forretningsstøtte og utvikling	1 564	221	381	2 150	634	6 960	10 486	3 944
	Thor-Christian Haugland	Konserndirektør kommunikasjon	1 383	205	334	6 553	460	3 056	10 018	3 437
	Frøde Bø ²⁾	Konserndirektør risikostyring og compliance	1 802	117	100	6 903	489	878	12 692	4 201
	Wenche Drønen Christensen	Konserndirektør organisasjon og HR	1 423	212	346	4 585	596	6 483	9 505	3 571

For ytterligere opplysninger om godtgjørelse til ledende ansatte vises til styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte.

¹⁾ Ytelser er kostnadsført inneværende år.

²⁾ Ansatte med kontrolloppgaver mottar ikke variabel godtgjørelse utover konsernbonus.

³⁾ Antall aksjer vedkommende eier i SpareBank 1 SR-Bank pr 31.12. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr Aksjeloven § 1-2.

Ytelser til styret og kontrollkomite

(beløp i tusen kroner)

2014		Honorar	Andre godtgjørelser	Lån	Antall aksjer ³⁾
Ingvald Løyning ^(fra 05.06.2014)	Styreleder	200	-	3 459	41 052
Kristian Eidesvik ^(til 05.06.2014)	Styreleder	200	24	-	-
Gunn-Jane Håland	Styremedlem	200	28	455	-
Birthe Cecilie Lepsøe	Styremedlem	200	60	-	-
Erling Øverland ⁵⁾	Styremedlem	200	68	-	18 935
Catharina Hellerud ^(til 05.06.2014)	Styremedlem	100	28	-	-
Odd Torland	Styremedlem	200	18	-	-
Siv Juvik Tveitnes ^(fra 05.06.2014)	Styremedlem	100	35	-	-
Tor Dahle ⁵⁾	Styremedlem	200	68	3 887	72 462 175
Sally Lund-Andersen	Styremedlem (ansattrepresentant)	200	818	2 398	2 194
Oddvar Rettedal	Styremedlem (ansattrepresentant)	200	871	1 259	8 089
Odd Jo Forsell	Leder kontrollkomiteen	140	-	2 615	-
Vigdis Wiik Jacobsen	Medlem kontrollkomiteen	90	-	-	18 581
Egil Fjogstad	Medlem kontrollkomiteen	90	7	-	2 525 000
2013					
Kristian Eidesvik	Styreleder	400	3	-	108 596
Gunn-Jane Håland	Styremedlem	231	-	-	-
Erik Edvard Tønnesen ^(til 06.06.2013)	Styremedlem	101	-	-	-
Birthe Cecilie Lepsøe	Styremedlem	149	-	-	-
Erling Øverland ⁵⁾	Styremedlem	262	-	-	18 935
Catharina Hellerud	Styremedlem	239	-	-	26 483 470
Odd Torland	Styremedlem	216	-	-	-
Tor Dahle ^(fra 06.06.2013) 5)	Styremedlem	117	-	3 040	76 878 174
Sally Lund-Andersen	Styremedlem (ansattrepresentant)	200	770	2 376	2 225
Oddvar Rettedal	Styremedlem (ansattrepresentant)	200	830	1 228	7 977
Odd Jo Forsell	Leder kontrollkomiteen	125	-	2 286	10 000
Vigdis Wiik Jacobsen	Medlem kontrollkomiteen	90	-	-	18 581
Egil Fjogstad	Medlem kontrollkomiteen	97	-	-	-

⁴⁾ Antall aksjer vedkommende eier i SpareBank 1 SR-Bank pr 31.12. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr Aksjeloven § 1-2. I tillegg er det tatt med aksjer fra den institusjonen som vedkommende tillitsmann er valgt på vegne av.

⁵⁾ Erling Øverland er styremedlem og Tor Dahle er daglig leder i Sparebankstiftelsen SR-Bank

NOTE 23 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
237	262	IT kostnader	277	251
66	74	Markedsføring	96	86
78	77	Øvrige administrasjonskostnader	95	96
65	64	Avskrivninger (note 30 og 31)	88	70
-	-	Nedskrivninger (note 30 og 31)	-	4
42	39	Driftskostnader faste eiendommer	37	40
35	41	Eksterne honorarer	56	49
109	99	Andre driftskostnader	205	227
632	656	Sum andre driftskostnader	854	823

Godtgjørelse til ekstern revisor - spesifisering av revisjonshonorar.

(tall i tusen kroner)

2 612	2 432	Lovpålagt revisjon	4 583	4 034
284	145	Skatterådgivning ¹⁾	632	384
592	398	Andre attestasjonstjenester	711	615
444	424	Andre tjenester utenfor revisjon ¹⁾	856	796
3 933	3 399	Sum	6 782	5 830
191	116	¹⁾ Honorar til Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers som inngår i skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjonen	161	254

Alle beløp er inklusive merverdiavgift

NOTE 24 PENSJONER

SpareBank 1 SR-Bank konsernet har innskuddspensjon og ytelsebasert pensjon for sine ansatte. Selskapets og konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddspensjon

Representantskapet vedtok 24.3.2011 endringer i pensjonsordningen for SpareBank 1 SR-Bank konsernet. Den ytelsesbaserte ordningen ble lukket med mulighet for frivillig overgang til innskuddsordning for ansatte som var medlem før lukkingen 1.4.2011. Det ble ikke gjort noen endringer i alderspensjonsdekningen i gjenværende ytelsesordning, ellers ble følgende endringer vedtatt: Ektefellepensjon/samboerpensjon opphørte og det ble utstedt fripoliser for pensjonsrettigheter opptjent frem til 1.4.2011. Uføre- og barnepensjon ble videreført som tidligere, men uten fripoliseopptjening for den ansatte. Premiefritak for nye uføre- og barnepensjonister ble videreført som tidligere.

Ytelsespensjon

Ytelses pensjonsordningene for SpareBank 1 SR-Bank ASA, SR-Forvaltning AS og SR-Finans AS er dekket av konsernets pensjonskasse. Pensjonsmidler som forvaltes av pensjonskassen reguleres av norsk lov og praksis. Forholdet mellom konsernet og pensjonskassen blir regulert av gjeldende lover. Ansvar for forvaltningen av ordningene inkludert investeringsbeslutningene og premienivå hviler i fellesskap på konsernet og styret for pensjonskassen. Styret i pensjonskassen skal være sammensatt av representanter fra konsernet og deltakere i pensjonsordningene i henhold til reglene i pensjonsordningene.

SpareBank 1 SR-Bank ASA, SR-Forvaltning AS og SR-Finans AS har ensartede ordninger hvor hovedbetingelsene er 30 års opptjening, 70 prosent pensjon i forhold til pensjonsgrunnlaget 1.1. det året man fyller 67 år samt uføre- og barnepensjon. Alle pensjonsytelser samordnes med forventede ytelser fra folketrygden. Dersom det vedtas endringer i folketrygden som medfører reduserte ytelser, vil ikke slike reduksjoner bli kompensert fra pensjonsordningene. 31.12.2014 hadde pensjonsordningene i konsernet 652 aktive medlemmer (617 aktive medlemmer for banken) og 489 pensjonister (459 pensjonister for banken).

I tillegg til pensjonsforpliktelsene som dekkes gjennom pensjonskassen, har konsernet udekkede pensjonsforpliktelser som ikke kan dekkes av midlene i de kollektive ordningene.

Forpliktelsene gjelder personer som ikke er innmeldt i pensjonskassen, tilleggspensjoner utover 12 G, ordinære førtidspensjoner og førtidspensjoner etter AFP (Avtalefestet pensjon).

AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1.1.2011, er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning fram til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at banken og konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Bankens og konsernets forpliktelse er dermed ikke balanseført som gjeld pr. 31.12.2014. AFP-forpliktelsen etter den gamle ordningen var balanseført som gjeld og ble inntektsført i 2010 med unntak av den forpliktelsen som knyttet seg til tidligere ansatte som nå er pensjonister i ordningen.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsene:

	2014	2013
Diskonteringsrente	2,30%	4,00 %
Forventet avkastning på midlene	2,30%	4,00 %
Framtidig lønnsutvikling	2,75%	3,75 %
G-regulering	2,50%	3,50 %
Pensjonsregulering	2,00%	2,00 %
Arbeidsgiveravgift	14,10%	14,10 %
Frivillig avgang	5% før 45 år, 2% etter 45 år	5% før 45 år, 2% etter 45 år

Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet (foretaksobligasjonsrente eller OMF renten) i den samme valuta og med løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen. Bruk av foretaksobligasjonsrente som utgangspunkt for diskonteringsrenten krever at det finnes foretaksobligasjoner med lang løpetid og høy kvalitet i samme valuta, og at det er et dypt marked for slike obligasjoner. Markedsaktører har fremholdt at OMF-markedet er tilstrekkelig dypt og at prisingen i markedet er pålitelig. Analyser utført av aktuar Gabler-Wassum samt bankens egen analyse hensyntatt rentebytteavtaler underbygger at det finnes et dypt og likvid marked for foretaksobligasjoner med høy kredittverdighet, konsentrert til OMF ("obligasjoner med fortrinnsrett"). Det norske markedet for OMF har blitt mer velutviklet etter finanskrisen og har høy kredittrating. Banken og konsernet har derfor valgt å legge til grunn OMF renten som diskonteringsrente for beregning av pensjonsforpliktelse. Gjenværende gjennomsnittlig opptjeningsstid for medlemmene av ytelsesplanene er beregnet til ca. 9,84 år i 2014 og ca. 10,00 år i 2013.

Endrede regler i IAS 19 Ansatteytelser er anvendt fra og med 1. januar 2013. Endrede regler krever at alle estimatavvik føres i utvidet resultat etterhvert som disse oppstår (ingen korridor), en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler er erstattet med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel). Regelendring skal regnskapsmessig behandles som prinsippendring. Prinsippendringen har ikke hatt vesentlig effekt på tall i konsernet sin finansielle rapportering.

Konsernet har fra 31.12.2013 benyttet nytt dødelighetsgrunnlag K2013 fastsatt av Finanstilsynet 8.3.2013 som utgangspunkt for beregningen, justert for startdødelighet og dødelighetsnedgang. Total effekt for regnskapsåret 2013 av overgang til nytt dødelighetsgrunnlag utgjorde brutto 125 mill kroner for konsernet, og ble regnskapsmessig behandlet som estimatavvik og bokført i utvidet resultat.

Gjennomsnittlig forventet levetid (i antall år) for en person som på balansedagen fyller 65 år er som følger:

	2014	2013
Mann	21,1 år	21,0 år
Kvinne	24,3 år	24,2 år

Gjennomsnittlig forventet levetid (i antall år) for en person som 20 år etter balansedagen fyller 65 år er som følger:

Mann	23,0 år	22,9 år
Kvinne	26,2 år	26,1 år

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Balansført forpliktelse		
94	464	Pensjonsytelser - sikret ordning	505	110
129	161	Pensjonsytelser - usikret ordning	169	132
223	625	Sum balansført forpliktelse	674	242
		Kostnad belastet resultatregnskapet		
52	64	Pensjonsytelser - sikret ordning	69	56
10	14	Pensjonsytelser - usikret ordning	14	11
62	78	Sum kostnad belastet resultatregnskapet	83	67
		Pensjonsforpliktelse i ytelsesbaserte pensjonsordninger		
1 144	1 292	Nåverdi pensjonsforpliktelse 1.1.	1 360	1 203
49	59	Pensjon opptjent i perioden	63	52
45	49	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	52	47
		Virkning av rekalkulering:		
130	-	- Endringer i demografiske forutsetninger	-	137
-18	392	- Endring i finansielle forutsetninger	416	-19
-7	-8	- Erfaringsavvik	-6	-8
-51	-46	Utbetaling/utløsning fra fond	-49	-53
-	-	Avkortning og oppgjør	-	-
-	-	Endring i tidligere perioders opptjening	-	-
-	2	Andre endringer	2	-
1 292	1 740	Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12.	1 838	1 360
1 179	1 599	herav fondsbaserte	1 690	1 244
113	141	herav ikke fondsbaserte	148	116
		Pensjonsmidler		
1 001	1 096	Pensjonsmidler 1.1.	1 148	1 049
40	39	Renteinntekt	41	42
46	29	Faktisk avkastning midler ift resultatført renteinntekt	30	48
60	79	Innbetaling fra arbeidsgiver	82	62
-51	-46	Utbetaling/utløsning fra fond	-49	-53
-	-4	Avkortning og oppgjør	-4	-
-	-1	Andre endringer	-1	-
1 096	1 192	Pensjonsmidler 31.12.	1 247	1 148
		Netto pensjonsforpliktelse i balansen		
1 292	1 740	Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12.	1 838	1 360
1 096	1 192	Pensjonsmidler 31.12.	1 247	1 148
196	548	Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	591	212
27	77	Arbeidsgiveravgift	83	30
223	625	Netto pensjonsforpliktelse i balansen	674	242
		Periodens pensjonskostnad		
49	59	Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	63	52
45	49	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	52	47
-40	-39	Renteinntekt	-41	-42
-	-4	Avkortning og oppgjør	-4	-
-	3	Tidligere perioders opptjening innregnet i perioden	3	-
54	68	Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravgift	73	57
8	10	Periodisert arbeidsgiveravgift	10	10
62	78	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	83	67
18	19	Innskuddsbasert pensjonskostnad og fellesordning AFP	32	34
-	5	Andre utbetalinger	10	-
80	102	Periodens pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet	125	101

fortsettelse note 24

Sammensetning av pensjonsmidler i konsernet	2014	2013
Eiendom	16	18
- herav brukt av banken	-	-
Aksjer	241	249
Andre eiendeler	990	881
Sum pensjonsmidler	1 247	1 148

Utvikling siste fem år i ytelsesbasert pensjonsordning for konsernet	2014	2013	2012	2011	2010
Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12.	1 838	1 360	1 203	1 730	1 684
Pensjonsmidler 31.12.	1 247	1 148	1 049	1 116	1 143
Netto underskudd	591	212	154	614	541

Forventet innbetalt premie for 2015 er 76 mill kroner for morbanken og 79 mill kroner for konsernet.

Sensitiviteten i beregningene av pensjonsforpliktelsen ved endring i vektet forutsetning er som følger:

	Påvirkning på pensjonsforpliktelsen		
	Endring i forutsetning	Økning i forutsetning	Reduksjon i forutsetning
Diskonteringsrente	0,50 %	Reduksjon på 9,2 %	Økning på 10,7 %
Lønnsvekst	0,50 %	Økning på 4,2 %	Reduksjon på 4 %
Pensjonsvekst	0,25 %	Økning på 3,3 %	Reduksjon på 3,2 %
Forventet levetid	1 år	Økning på 3,9 %	Reduksjon på 4,4 %

Sensitivitetsanalysen over er basert på endring i en av forutsetningene, gitt at alle andre forutsetninger holdes konstante. I praksis vil dette neppe skje, og endringer i noen av forutsetningene kan samvariere. Sensitivitetsberegning er utført ved bruk av samme metode som aktuarberegningen for beregning av pensjonsforpliktelsen i balansen.

NOTE 25 SKATT

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
2 295	2 252	Resultat før skattekostnad	2 601	2 343
-566	-620	Permanente forskjeller ¹⁾	-685	-400
-283	-271	Konsernbidrag	-	-
-383	-569	Endring i midlertidige forskjeller	-1 002	-537
-64	-415	Endring i midlertidige forskjeller ført direkte mot egenkapitalen	-445	-69
-	-	For mye/lite beregnet midlertidig forskjell i fjor	-	10
999	377	Årets skattegrunnlag/skattepliktige inntekt	469	1 347
280	102	Herav betalbar skatt 27 %	127	377
79	73	Skatteeffekt konsernbidrag	-	-
139	154	Endring i utsatt skatt	253	147
-13	112	Endring i utsatt skatt som ikke føres over resultatregnskapet	120	-14
-29	-	Endring utsatt skatt fra 28 % til 27 %	-	-25
1	5	For mye/lite betalbar skatt avsatt tidligere år	6	2
457	446	Sum skattekostnad	506	487
		Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 27 % av resultat før skatt		
643	608	27 % skatt av resultat før skatt	702	656
-159	-167	27 % skatt av permanente forskjeller ¹⁾	-185	-112
-	-	Inntektsført utsatt skatt fra tidligere år	-18	-34
-	-	Konsernføringer uten skatteeffekt	-	-
-29	-	Endring utsatt skatt fra 28 % til 27 %	-	-25
2	5	For mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år	7	2
-	-	For mye/ lite avsatt utsatt skatt/skattefordel tidligere år	-	-
457	446	Beregnet skattekostnad	506	487
		Utsatt skattefordel		
-75	-188	- utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 mnd	-209	-102
-	-4	- utsatt skattefordel som reverserer innen 12 mnd	-5	-
-75	-192	Sum utsatt skattefordel	-214	-102
		Utsatt skatt		
703	974	- utsatt skatt som reverserer om mer enn 12 mnd	1 035	773
79	73	- utsatt skatt som reverserer innen 12 mnd	-	-
782	1 047	Sum utsatt skatt	1 035	773
707	855	Netto utsatt skatt/utsatt skattefordel	821	671
		Spesifikasjon over midlertidige forskjeller		
23	19	Gevinst og tapskonto	-31	-45
2 555	3 546	Forskjeller knyttet til finansposter	3 596	2 563
-	-	Utlån	-1	31
-223	-625	Pensjonsforpliktelse	-675	-238
-	-13	Regnskapsmessige avsetninger	-14	-1
-	-	Leasing driftsmidler	175	212
-31	-32	Varige driftsmidler	-8	-47
283	271	Avgitt konsernbidrag	-	-
-	-	Underskudd til fremføring	-3	-
10	-	Andre forskjeller knyttet til avgitt/mottatt konsernbidrag	-	10
2 617	3 166	Sum midlertidige forskjeller	3 039	2 485
27%	27%	Anvendt skattesats	27%	27%

¹⁾ Inkluderer skattefritt utbytte, ikke fradragsberettigede kostnader, netto skattefri gevinst ved realisasjon av aksjer innenfor EØS området, samt fradrag for resultatandel knyttet til tilknyttede selskaper (resultatandel trekkes ut ettersom den allerede er skattlagt hos det enkelte selskap).

NOTE 26 KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

(tall i mill kroner)

Konsern	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet						Sum
	Holdt for omsetning	Regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost og oppgjenter renter	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Finansielle eiendeler som holdes til forfall	
2014							
Eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanken				1 847			1 847
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				2 222			2 222
Utlån til kunder		9 994		130 926			140 920
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	15 261						15 261
Finansielle derivater		4 152	3 188				7 340
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	505	118			3		626
Virksomhet som skal selges		22					22
Andre eiendeler				1 614			1 614
Sum eiendeler	15 766	14 286	3 188	136 609	3		169 852
Gjeld							
Gjeld til kredittinstitusjoner				6 139			6 139
Innskudd fra kunder				81 489			81 489
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ¹⁾				63 253			63 253
Finansielle derivater		2 912	405				3 317
Annen gjeld				1 334			1 334
Ansvarlig lånekapital ¹⁾				2 964			2 964
Sum gjeld		2 912	405	155 179			158 496
2013							
Eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanken				1 265			1 265
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 253			1 253
Utlån til kunder		11 421		108 104			119 525
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	14 228						14 228
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost ²⁾						6 837	6 837
Finansielle derivater		1 766	3 157				4 923
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	458	473			7		938
Virksomhet som skal selges		85					85
Andre eiendeler				2 820			2 820
Sum eiendeler	14 686	13 745	3 157	113 442	7	6 837	151 874
Gjeld							
Gjeld til kredittinstitusjoner				3 742			3 742
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF				6 429			6 429
Innskudd fra kunder				71 667			71 667
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ¹⁾				52 328			52 328
Finansielle derivater		1 360	653				2 013
Annen gjeld				1 698			1 698
Ansvarlig lånekapital ¹⁾				4 004			4 004
Sum gjeld		1 360	653	139 868			141 881

¹⁾ Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital inneholder sikret gjeld.²⁾ Av sertifikater og obligasjoner i 2013 er 6 784 mill kroner benyttet i bytteordningen med finansdepartementet. Løpetiden på obligasjonene er tilnærmet lik løpetiden på bytteordningen.

fortsettelse note 26

Opplysninger om virkelig verdi**Konsern**

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1).

Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2).

Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke-observerbare forutsetninger) (nivå 3).

2014	Verdsettelse etter priser i aktivt marked	Verdsettelse etter observerbare mar- kedsdata	Verdsettelse etter annet enn observer- bare markedsdata	Sum
Eiendeler				
Utlån kunder ¹⁾			9 994	9 994
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	14 203	1 058		15 261
Finansielle derivater		7 340		7 340
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	217	118	288	623
Virksomhet som skal selges			22	22
Gjeld				
Finansielle derivater		3 317		3 317
2013				
Eiendeler				
Utlån kunder ¹⁾			11 421	11 421
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	11 430	2 798		14 228
Finansielle derivater		4 923		4 923
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	173	133	625	931
Virksomhet som skal selges			85	85
Gjeld				
Finansielle derivater		2 013		2 013

Ingen overføring mellom nivå 1 og 2

Beholdningsendring i regnskapsåret på eiendeler verdsatt etter annet enn observerbare markedsdata

Konsern	Utlån til kunder ¹⁾	Aksjer, andeler og andre egen- kapitalinteresser	Virksomhet som skal selges
	2014	2014	2014
Saldo 1.1.	11 421	625	85
Tilgang	442	16	-
Avgang	-2 101	-371	-47
Overført fra eller til verdsettelse etter priser i aktivt marked eller Observerbare markedsdata	-	-	-
Verdiendring ¹⁾	232	18	-16
Saldo 31.12.	9 994	288	22
Nominell verdi /kostpris	9 475	241	29
Virkelig verdi justering	519	47	-7
Saldo 31.12.	9 994	288	22

Eierandelene i Nordito Property og Bank 1 Oslo Akershus verdivurderes hvert kvartal av SpareBank 1 Gruppen og distribueres til alle alliansebankene. Det ble inngått avtale om salg av eierandelene i Nets Holding i første kvartal 2014. Verdi i henhold til salgavtale ble benyttet i kvartalsregnskapet og medførte en inntekt på 202 mill kroner i første kvartal 2014. Avtalen om salg av eierandeler i Nets Holding er godkjent og salgsum er mottatt i juli. Verdivurdering av eierandelene i Nordito Property og Bank 1 Oslo Akershus er basert på et gjennomsnitt av fem ulike metoder hvor siste kjente transaksjonskurs, resultat pr aksje, utbytte pr aksje og EBITDA er input i vurderingene. Andre eierandeler er vurdert ved ulike metoder som siste kjente transaksjonskurs, resultat pr aksje, utbytte pr aksje, EBITDA og neddiskonterte kontantstrømmer.

Verdsettelsen av fastrentelånene er basert på avtalt rente med kunden neddiskontert med markedsrenten og vurdering av endring i kredittrisiko ved utgangen av året. Gjennomført sensitivitetsanalyse indikerer at en økning i diskonteringsrenten på 10 basispunkter ville medført en negativ resultateffekt på 27 mill kroner.

¹⁾ Verdiendringer er resultatført under netto inntekter fra finansielle instrumenter .

NOTE 27 SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014	Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	2014	2013
		Stat		
1 082	1 714	pålydende	1 714	1 082
1 099	1 764	virkelig verdi	1 764	1 099
		Annen offentlig utsteder		
1 604	151	pålydende	151	1 604
1 606	152	virkelig verdi	152	1 606
		Obligasjoner med fortrinnsrett		
9 812	10 392	pålydende	10 392	9 812
9 897	10 509	virkelig verdi	10 509	9 897
		Øvrige finansielle foretak		
1 070	2 183	pålydende	2 183	1 070
1 081	2 228	virkelig verdi	2 228	1 081
		Ikke-finansielle foretak		
451	561	pålydende	576	466
441	492	virkelig verdi	505	454
91	103	Opptjente renter	103	91
14 019	15 001	Sum sertifikater og obligasjoner til pålydende	15 016	14 034
14 215	15 248	Sum sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	15 261	14 228
		Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost		
		Obligasjoner med fortrinnsrett		
6 784	-	pålydende	-	6 784
6 784	-	virkelig verdi	-	6 784
		Øvrige finansielle foretak		
42	-	pålydende	-	42
41	-	virkelig verdi	-	41
12	-	Opptjente renter	-	12
6 826	-	Sum sertifikater og obligasjoner til pålydende	-	6 826
6 837	-	Sum sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	-	6 837
21 052	15 248	Sum sertifikater og obligasjoner	15 261	21 065

Reklassifisering av finansielle eiendeler

I forbindelse med den ekstraordinære og negative utviklingen i verdens finansmarkeder i 3. kvartal 2008 vedtok IASB den 13.10.2008 endringer til IAS 39 og IFRS 7.

Endringen medførte mulighet for å reklassifisere deler av eller hele porteføljen av finansielle eiendeler med tilbakevirkende kraft til 1.7.2008.

SpareBank 1 SR-Bank har valgt å benytte seg av denne muligheten og har valgt å reklassifisere deler av obligasjonsporteføljen til kategorier som vurderes til amortisert kost, dvs. "Holde til forfall" eller "Lån og fordringer". Det er ikke gjennomført tilsvarende reklassifiseringer i datterselskaper.

fortsettelse note 27

Av tabellen nedenfor framgår hvilken effekt det regnskapsmessig ville vært å la være å reklassifisere porteføljen.

Konsern ²⁾

1.7.2008

Sertifikater og obligasjoner klassifisert som:	Bokført verdi	Amortisering som renteinntekt	Effekt av reklass som kursgevinst	Observerbar markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet	3 041	-	-	3 041
Holde til forfall ¹⁾	2 350	-	-	2 350
Fordringer ¹⁾	578	-	-	578
Sum sertifikater og obligasjoner	5 969	-	-	5 969

31.12.2014

Sertifikater og obligasjoner klassifisert som:	Bokført verdi	Konsern ²⁾		Observerbar markedsverdi
		Amortisering som renteinntekt	Effekt av reklass som kursgevinst	
Til virkelig verdi over resultatet	15 158	-	-	15 158
Opptjente renter amortisert kost	103	-	-	103
Sum sertifikater og obligasjoner	15 261	-	-	15 261

31.12.2014

Obligasjoner reklassifisert til fordring og holde til forfall	1.7.2008	31.12.2013	31.12.2014
Bokført verdi	2 928	41	-
Nominell verdi (pålydende)	2 985	42	-
Observerbar markedsverdi	2 928	41	-

¹⁾ Netto urealisert tap som er tilbakeført pr 1.7.2008 er 47,3 mill kroner. Beløpet amortiseres over instrumentenes gjenværende løpetid. Veiet gjenværende løpetid på reklassifiseringstidspunktet er ca. 2,7 år.

²⁾ Noten er tilnærmet lik for morbank.

NOTE 28 FINANSIELLE DERIVATER

Generell beskrivelse:

Virkelig verdi av finansielle derivater framkommer ved bruk av verdipurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis rente og valuta innhentes i markedet. I de tilfeller konsernets risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurs bli anvendt i prising. Med nøytral risikoposisjon menes for eksempel at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps- eller salgskurs for å vurdere nettoposisjon. For derivater der motparten har svakere kredittrating enn konsernet, vil prisen reflektere en underliggende risiko.

Konsernet gjennomfører en verdisikring av fastrenteinnlån. Hver enkelt sikring er dokumentert med en henvisning til konsernets risikostyringsstrategi, en entydig identifikasjon av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet, en entydig beskrivelse av den sikrede risikoen, en beskrivelse av hvorfor sikringen er forventet å være svært sannsynlig og en beskrivelse av når og hvordan konsernet skal dokumentere at sikringen har vært effektiv i regnskapsperioden og forventes å være svært effektiv i neste regnskapsperiode. Konsernet har definert den sikrede risikoen som verdiendringer knyttet til NIBOR- komponenten av de sikrede fastrentene i NOK og verdiendringen knyttet til LIBOR komponentene av de sikrede fastrentene i utenlandsk valuta.

Pr 31.12.2014 var virkelig verdi av sikringsinstrumentene netto 2 232 mill kroner (2 341 mill kroner eiendeler og 109 mill kroner forpliktelser).

Tilsvarende for 2013 var 2 137 mill kroner (2 482 mill kroner eiendeler og 345 mill kroner forpliktelser). Ineffektivt resultat på sikringsinstrumenter var i 2014 minus 72 mill kroner.

Motpartsrisiko tilknyttet derivater reduseres gjennom ISDA-avtaler og CSA-tillegg. CSA-tillegget regulerer motpartsrisikoen gjennom innbetaling av marginer i henhold til eksponeringsgrenser. Kontraktsum og effekt av reinvesteringskostnad omfattet av motregningsavtaler utgjør henholdsvis 133,2 mrd kroner og 4,0 mrd kroner pr 4. kvartal 2014.

Banken har ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

Konsern¹⁾

(tall i mill kroner)

Til virkelig verdi over resultatet	2014			2013		
	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer (forwards)	4 661	288	80	4 255	89	38
Valutabytteavtaler (swap)	32 235	1 332	498	34 425	545	146
Valutaopsjoner	25	-	-	227	1	-
Sum valutainstrumenter	36 921	1 620	578	38 907	635	184
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap, dekker også cross currency)	69 404	2 528	2 334	69 234	1 131	1 176
Andre rentekontrakter	-	-	-	-	-	-
Sum renteinstrumenter	69 404	2 528	2 334	69 234	1 131	1 176
Renteinstrumenter, sikring						
Rentebytteavtaler (swap, dekker også cross currency)	53 065	2 341	109	54 477	2 482	345
Sum renteinstrumenter sikring	53 065	2 341	109	54 477	2 482	345
Opptjente renter						
Opptjente renter	-	851	296	-	675	308
Sum opptjente renter	-	851	296	-	675	308
Sum valutainstrumenter	36 921	1 620	578	38 907	635	184
Sum renteinstrumenter	122 469	4 869	2 443	123 711	3 613	1 521
Sum opptjente renter	-	851	296	-	675	308
Sum valuta- og renteinstrumenter	159 390	7 340	3 317	162 618	4 923	2 013

¹⁾ Noten er tilnærmet lik for morbank.

NOTE 29 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
		Til virkelig verdi over resultatet		
65	102	- Børsnoterte	102	65
108	115	- Kombinasjonsfond	115	108
606	257	- Unoterte	406	758
779	474	Sum til virkelig verdi over resultatet	623	931
		Tilgjengelig for salg		
1	3	- Unoterte	3	7
1	3	Sum tilgjengelig for salg	3	7
		Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	626	938
780	477			

Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser klassifiseres innenfor kategoriene virkelig verdi og tilgjengelig for salg.

Verdipapirer som kan måles pålitelig og som rapporteres internt til virkelig verdi klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet.

Øvrige aksjer klassifiseres som tilgjengelig for salg.

Plasseringer i aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Morbank (beløp i tusen kroner)	Selskapets aksjekapital	Eierandel	Antall aksjer /andeler	Anskaff- elseskost	Bokført verdi/ markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet					
Sandnes Sparebank	710 581	13,9 %	985 009	94 477	102 441
Børsnoterte selskaper				94 477	102 441
SR-Kombinasjon A			30 000	30 000	35 226
SR-Rente			51 490	51 503	53 002
SR-Utbytte A			20 000	20 000	26 354
Kombinasjonsfond				101 503	114 582
Unoterte selskaper					
Kortsiktige plasseringer i aksjer					
Sektor Portefølje I	10 000	12,3 %	1 228 000	99 959	99 959
Øvrige ikke børsnoterte selskaper				31 992	17 399
Langsiktige plasseringer					
Bank 1 Oslo Akershus	457 334	4,8 %	218 841	78 005	136 854
Øvrige ikke børsnoterte selskaper				2 342	2 540
Sum unoterte selskaper				212 298	256 752
Sum til virkelig verdi over resultatet aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				408 278	473 775
Tilgjengelig for salg					
Ikke børsnoterte selskaper					3 413
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser morbank					477 188

fortsettelse note 29

Plasseringer i aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Konsern (beløp i tusen kroner)	Selskapets aksjekapital	Eierandel	Antall aksjer /andeler	Anskaff- elseskost	Bokført verdi/ markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet					
Sum børsnoterte selskaper morbank				94 477	102 441
Sum børsnoterte i datterselskaper				-	-
Sum børsnoterte selskaper konsern				94 477	102 441
Sum kombinasjonsfond morbank					
Sum kombinasjonsfond i datterselskaper				101 503	114 582
Sum kombinasjonsfond konsern				-	-
Sum unoterte selskaper morbank				212 298	256 752
HitecVision Asset Solution LP		1,2 %		16 911	25 498
HitecVision Private Equity IV LP		2,0 %		17 455	19 496
Energy Ventures III AS		1,1 %		11 157	10 312
SR-PE-Feeder III KS		40,5 %		14 766	16 368
Øvrige unoterte selskaper i datterselskaper				100 230	77 004
Sum unoterte i datterselskaper				160 519	148 678
Sum unoterte selskaper konsern				372 817	405 430
Sum til virkelig verdi over resultatet aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				568 797	622 453
Tilgjengelig for salg					
Ikke børsnoterte selskaper morbank					3 413
Ikke børsnoterte selskaper i datterselskaper					137
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser konsern					626 003

NOTE 30 IMMATERIELLE EIENDELER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
-	-	Anskaffelseskost 1.1.	39	47
-	-	Tilgang	-	-
-	-	Avgang	19	8
-	-	Anskaffelseskost 31.12.	20	39
-	-	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.	-	4
-	-	Årets avgang	19	8
-	-	Årets avskrivning og nedskrivning	19	4
-	-	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.	-	-
-	-	Balansført verdi 31.12.	20	39

Beløpene framkommer som differanse mellom identifiserbare eiendeler inklusive merverdi i det oppkjøpte selskap, og kostpris for aksjene. Goodwill postens elementer relaterer seg til framtidig inntjening i selskapet, og underbygges av nåverdiberegninger av framtidig forventet inntjening, som dokumenterer en framtidig økonomisk fordel ved kjøp av selskapet.

Vågen Forvaltning AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2007	-	19
SR-Forvaltning AS - kjøp av 33,3 prosent av aksjene i mai 2009	20	20
Boligbyrået AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2010	-	-
Sum kostpris	20	39

Vågen Forvaltning AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2007	-	-
SR-Forvaltning AS - kjøp av 33,3 prosent av aksjene i mai 2009	-	-
Boligbyrået AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2010	-	-
Sum avskrivninger og nedskrivninger	-	-

Vågen Forvaltning AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2007	-	19
SR-Forvaltning AS - kjøp av 33,3 prosent av aksjene i mai 2009	20	20
Boligbyrået AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2010	-	-
Balansført verdi 31.12.	20	39

Boligbyrået AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2010	-	4
Vågen Forvaltning AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2007	19	-
Årets av- og nedskrivninger	19	4

Goodwill postens elementer verdivurderes årlig og nedskrives dersom det etter en konkret vurdering er grunnlag for det.

NOTE 31 VARIGE DRIFTSMIDLER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern			
Bygn. og fast eiendom	Mask, inv. og transp. midl.	Totalt		Bygn. og fast eiendom	Mask, inv. og transp. midl.	Totalt
268	676	944	Anskaffelseskost 1.1.2014	292	752	1 044
-	70	70	Tilgang	8	73	81
47	38	84	Avgang	47	38	85
221	708	929	Anskaffelseskost 31.12.2014	253	787	1 040
			Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.2014	120	562	682
108	500	608	Årets avskrivning	4	65	69
4	60	64	Årets nedskrivning	-	1	1
-	-	-	Årets avgang	-	39	39
-	37	37	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2014	124	589	713
112	523	635				
110	185	295	Balansført verdi 31.12.2014	129	198	327
385			Virkelig verdi	385		
281	666	947	Anskaffelseskost 1.1.2013	296	739	1 035
6	55	61	Tilgang	15	58	73
19	45	64	Avgang	19	45	64
268	676	944	Anskaffelseskost 31.12.2013	292	752	1 044
			Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.2013	129	542	671
117	483	600	Årets avskrivning	3	67	70
3	62	65	Årets nedskrivning	-	-	-
-	-	-	Årets avgang	12	47	59
12	45	57	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2013	120	562	682
108	500	608				
160	176	336	Balansført verdi 31.12.2013	172	190	362
422			Virkelig verdi	422		

Sikkerhetsstillelse

Konsernet har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Omvurderinger/avskrivning

Konsernet foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler. I forbindelse med første gangs implementering av IFRS ble bygninger vurdert til kostpris med fradrag for akkumulerte avskrivninger i henhold til dagens norske regelverk. Prosentstakt for ordinære avskrivninger er 14 til 33 prosent for maskiner, inventar og transportmidler og 2 prosent for bankbygg og annen fast eiendom.

Bygninger og fast eiendom

Av samlet bokført verdi på bygninger og fast eiendom er 110 mill kroner til bruk i bankvirksomheten. Virkelig verdi på bygningsmassen er fastsatt ved takst.

Operasjonelle leieavtaler

Konsernet har ingen vesentlige operasjonelle leieavtaler.

NOTE 32 ANDRE EIENDELER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
847	29	Opptjente ikke mottatte inntekter fra SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt	29	847
22	16	Forskuddsbetalte kostnader	17	24
35	35	Kapitalinnskudd SR-Bank Pensjonskasse	35	35
1 758	1 230	Andre eiendeler inklusiv uoppgjorte handler	1 533	1 914
2 662	1 310	Sum andre eiendeler	1 614	2 820

NOTE 33 INNSKUDD FRA KUNDER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
64 840	70 555	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	70 334	64 682
6 997	11 166	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	11 153	6 982
3	2	Påløpte renter	2	3
71 840	81 723	Sum innskudd fra kunder	81 489	71 667
Innskudd fordelt på sektor og næring				
1 078	1 121	Jordbruk/skogbruk	1 121	1 078
265	252	Fiske/fiskeoppdrett	252	265
1 513	2 135	Bergverksdrift/utvinning	2 135	1 513
1 527	1 403	Industri	1 403	1 527
1 915	2 030	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	2 030	1 915
1 963	2 210	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2 210	1 963
1 452	1 369	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	1 369	1 452
4 954	6 883	Eiendomsdrift	6 883	4 954
8 858	9 730	Tjenesteytende virksomhet	9 496	8 685
12 122	15 043	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	15 043	12 122
35 647	42 176	Sum næring	41 942	35 474
36 190	39 545	Personkunder	39 545	36 190
3	2	Påløpte renter næring og personkunder	2	3
71 840	81 723	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	81 489	71 667
Innskudd fordelt på geografiske områder				
54 871	61 464	Rogaland	61 230	54 698
3 550	5 665	Agder-fylkene	5 665	3 550
6 391	6 957	Hordaland	6 957	6 391
2 160	2 204	Utlend	2 204	2 160
4 868	5 433	Øvrige	5 433	4 868
71 840	81 723	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	81 489	71 667

NOTE 34 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
49 387	59 942	Obligasjonsgjeld ¹⁾	59 942	49 387
2 261	2 468	Verdijusteringer	2 468	2 261
680	843	Påløpte renter	843	680
52 328	63 253	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	63 253	52 328
3,0 %	2,7 %	Gjennomsnittlig rente	2,7 %	3,0 %
		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer fordelt på forfallstidspunkt¹⁾	Forfall	
5 827	-		2014	5 827
6 531	5 661		2015	6 531
7 817	10 274		2016	7 817
6 560	9 062		2017	6 560
11 148	12 919		2018	11 148
4 408	5 834		2019	4 408
5 450	5 909		2020	5 450
-	6 992		2021	-
1 434	1 496		2023	1 434
188	-		2024	188
373	422		2033	373
94	108		2034	94
194	203		2037	194
286	326		2043	286
516	1 270		2044	516
195	203		2046	195
406	424		2047	406
221	250		2053	221
-	1 057		2054	-
680	843	Påløpte renter		680
52 328	63 253	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		52 328
		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer fordelt på valutaer¹⁾		
15 452	14 911	NOK		15 452
32 859	43 197	EUR		32 859
1 683	1 825	SEK		1 683
1 380	2 292	CHF		1 380
274	185	USD		274
680	843	Påløpte renter		680
52 328	63 253	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		52 328

¹⁾ Egne obligasjoner og sertifikater er fratrukket.

	Balanse 31.12.2014	Emitert 2014	Forfalt/ innløst 2014	Valutakurs- og andre endringer 2014	Balanse 31.12.2013
Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer²⁾					
Obligasjoner, nominell verdi	59 942	15 659	-8 292	3 188	49 387
Verdijusteringer	2 468	-	-	207	2 261
Påløpte renter	843	-	-	163	680
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	63 253	15 659	-8 292	3 558	52 328

²⁾ Noten er identisk for morbank.

NOTE 35 ANNEN GJELD

(tall i mill kroner)

Morbank		Annen gjeld	Konsern	
2013	2014		2014	2013
223	625	Pensjonsforpliktelser (note 24)	674	242
1	1	Spesifiserte tapsavsetninger garantier	1	1
64	20	Leverandørgjeld	38	76
39	37	Skattetrekk	52	55
904	191	Annen gjeld inklusiv uoppgjorte handler	209	933
69	70	Påløpte feriepenge	94	93
240	194	Øvrige påløpte kostnader	266	298
1 540	1 138	Sum annen gjeld	1 334	1 698
Stilte garantier (avtalte garantibeløp)				
2 117	2 070	Betalingsgarantier	2 070	2 117
2 688	2 843	Kontraktsgarantier	2 843	2 688
1 581	2 379	Lånegarantier	2 379	1 581
118	101	Garantier for skatter	101	118
5 005	5 486	Annet garantiansvar	5 486	5 005
-	-	Garanti overfor Bankenes sikringsfond	-	-
11 509	12 879	Sum stilte garantier	12 879	11 509
Andre forpliktelser				
13 987	17 949	Ubenyttede kreditter	17 949	13 987
2 085	1 653	Innvilgede lånetilsagn	1 777	2 180
264	17	Remburser	17	264
16 336	19 619	Sum andre forpliktelser	19 743	16 431
29 385	33 636	Totale forpliktelser	33 956	29 638
Pantstillelser				
16 265	8 955	Pantstillelser i verdipapirer	8 955	16 265

Pågående rettstvister

Konsernet er part i flere rettsaker med et samlet økonomisk omfang som ikke vurderes å ha vesentlig betydning tatt i betraktning at konsernet har foretatt tapsavsetninger i de saker hvor det antas å være sannsynlighetsovervekt for at konsernet vil lide tap som følge av rettsakene.

Operasjonelle leasingbetalinger

Konsernets operasjonelle leasingavtaler har en løpetid på 3 - 5 år. Den årlige kostnaden er på omtrent 9 mill kroner.

Leasingavtalene går hovedsakelig via SpareBank 1 SR-Finans AS.

NOTE 36 BUNDNE MIDLER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
39	38	Skattetrekk	52	55
39	38	Sum bundne midler	52	55

NOTE 37 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

(tall i mill kroner)

Morbank		Hovedstol	Betingelser	Forfall	Første forfalls-tidspunkt	Konsern	
2013	2014					2014	2013
Tidsbegrenset							
745	745	750 NOK	3 mnd Nibor + margin	2021	2016	745	745
455	499	500 NOK	3 mnd Nibor + margin	2023	2018	499	455
78	-	75 NOK	3 mnd Nibor + margin			-	78
825	825	825 NOK	3 mnd Nibor + margin	2022	2017	825	825
2 103	2 069	Sum tidsbegrenset				2 069	2 103
Fondsobligasjon							
992	-	1 000 NOK	3 mnd Nibor + margin			-	992
734	767	684 NOK	3 mnd Nibor + margin		2019	767	734
115	116	116 NOK	3 mnd Nibor + margin		2019	116	115
39	-	40 NOK	3 mnd Nibor + margin			-	39
1 880	883	Sum fondsobligasjon				883	1 880
21	12	Påløpte renter				12	21
4 004	2 964	Sum ansvarlig lånekapital				2 964	4 004

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon i utenlandsk valuta inngår i konsernets totale valutaposisjon slik at det ikke er valutarisiko knyttet til lånene. Av totalt 2 964 mill kroner i ansvarlig lånekapital teller 794 mill kroner som kjernekapital og 2 069 mill kroner som tidsbegrenset ansvarlig kapital. Aktiverte kostnader ved låneopptak blir reflektert i beregning av amortisert kost. Fondsobligasjoner kan maksimum utgjøre 15 prosent av samlet kjernekapital for obligasjoner med fastsatt løpetid og 35 prosent for fondsobligasjoner uten fastsatt løpetid. Eventuelt overskytende teller som evigvarende ansvarlig lånekapital.

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån¹⁾	2014	2013
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	2 069	2 100
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	794	1 823
Verdijusteringer	89	60
Påløpte renter	12	21
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	2 964	4 004

Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av ansvarlig lån/fondsobligasjonslån ¹⁾	Balanse 31.12.2014	Emitert/salg egne 2014	Forfalt/innløst 2014	Valutakurs- og andre endringer	
				2014	Balanse 31.12.2013
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	2 069	44	-75	-	2 100
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	794	-	-1 040	11	1 823
Verdijusteringer	89	-	-	29	60
Påløpte renter	12	-	-	-9	21
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	2 964	44	-1 115	31	4 004

¹⁾ Noten er identisk for morbank.

NOTE 38 INVESTERINGER I EIERINTERESSER

Datterselskap, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Firma	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel i prosent ¹⁾
Investeringer i datterselskaper			
Aksjer eid av morbanken			
SpareBank 1 SR-Finans	1987	Stavanger	100,00
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1990	Stavanger	100,00
Westbroker Finans	1990	Stavanger	100,00
SR-Forvaltning	2001	Stavanger	100,00
SR-Investering	2005	Stavanger	100,00
SR-Forretningservice	2007	Stavanger	100,00
Etis Eiendom	2012	Stavanger	100,00
Finansparken Bjergsted	2013	Stavanger	100,00
Rygir Industrier konsern	2012	Stavanger	100,00
Aksjer eid av datterselskaper			
Jærmegleren	2007	Stavanger	100,00
Investeringer i tilknyttede selskaper			
Admi-senteret	1984	Jørpeland	50,00
SpareBank 1 Boligkreditt	2005	Stavanger	20,10
SpareBank 1 Næringskreditt	2009	Stavanger	26,80
BN Bank	2008	Trondheim	23,50
SpareBank 1 Kredittkort	2012	Trondheim	17,87
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest	2010	Oslo	3,27
Investeringer i felleskontrollert virksomhet			
SpareBank 1 Gruppen	1996	Oslo	19,50
SpareBank 1 Banksamarbeidet	2004	Oslo	17,74

¹⁾ Stemmeandel og eierandel er lik for alle selskaper

fortsettelse note 38

Datterselskap**Aksjer i datterselskap morbank**

Investeringer er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Det foretas full konsolidering i konsernregnskapet.

(beløp i tusen kroner)

2014	Selskapets aksjekapital	Eierandel i prosent	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi
SpareBank 1 SR-Finans	167 000	100,00	334 000	167 000	7 022 365	6 108 485	209 265	54 169	104 989	635 758
Sum investeringer i kredittinstitusjoner				167 000	7 022 365	6 108 485	209 265	54 169	104 989	635 758
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1 500	100,00	150	1 500	209 221	115 193	444 096	388 563	42 070	97 205
Westbroker Finans	100	100,00	100	100	-	-	-	-	-	218
SR-Investering	35 000	100,00	3 500	35 000	188 344	5 275	1 309	781	-415	180 725
SR-Forvaltning	6 000	100,00	6 000	6 000	59 633	25 745	54 921	28 180	19 381	29 019
SR-Forretningsservice	100	100,00	1 000	100	1 202	11	300	173	143	125
Rygir Industrier konsern	14 400	100,00	90 000	14 400	253 558	8 927	15 880	9 691	8 782	222 706
Etis Eiendom	1 000	100,00	10 000	1 000	11 840	7 352	846	868	-16	1 730
Finansparken Bjergsted	16 000	100,00	16 000	16 000	58 342	239	462	351	83	58 016
Sum andre investeringer				74 100	782 140	162 742	517 814	428 607	70 028	589 744
Sum investeringer i datterselskap morbank				241 100	7 804 505	6 271 227	727 079	482 776	175 017	1 225 502
2013										
SpareBank 1 SR-Finans	167 000	100,00	334 000	167 000	6 384 429	5 741 870	201 264	51 354	109 383	526 606
Sum investeringer i kredittinstitusjoner				167 000	6 384 429	5 741 870	201 264	51 354	109 383	526 606
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1 500	100,00	150	1 500	186 371	96 471	438 320	396 374	29 900	97 205
Westbroker Finans	100	100,00	100	100	-	-	-	-	-	-
SR-Investering	35 000	100,00	3 500	35 000	202 318	18 834	12 482	701	14 780	179 703
SR-Forvaltning	6 000	100,00	6 000	6 000	52 580	34 726	49 042	26 651	15 752	29 019
SR-Forretningsservice	100	100,00	1 000	100	1 114	66	566	315	195	125
Kvinnherad Sparebank Eignedom	15 000	100,00	3 000	15 000	23 508	-	-25	105	-151	23 701
Rygir Industrier konsern	9 205	100,00	85 239	9 205	102 860	1 894	3 211	5 779	48 391	84 006
Etis Eiendom	1 000	100,00	10 000	1 000	12 207	7 704	581	1 054	1 530	1 123
Finansparken Bjergsted	8 000	100,00	8 000	8 000	10 636	2 608	27	-	22	8 016
Sum andre investeringer				75 905	591 594	162 303	504 204	430 979	110 419	422 898
Sum investeringer i datterselskap morbank				242 905	6 976 023	5 904 173	705 468	482 333	219 802	949 504

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2013	2014		2014	2013
3 812	3 552	Balansført verdi 1.1.	4 710	4 964
-260	-302	Tilgang/avgang	-302	-356
-	-	Egenkapital endringer	13	-18
-	-	Amortisering PPA	-	7
-	-	Resultatandel	506	348
-	-	Utbetalt utbytte	-200	-235
3 552	3 250	Balansført verdi 31.12.	4 727	4 710
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Gruppen	356	217
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Boligkreditt	49	66
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Næringskreditt	32	7
-	-	Resultatandel fra BN Bank	66	59
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Banksamarbeidet	-2	-
-	-	Resultatandel fra Samarbeidende Sparebanker Bankinvest	2	2
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Kredittkort	2	-4
-	-	Resultatandel fra Admisenteret	1	1
134	33	Utbytte fra SpareBank 1 Gruppen	-	-
50	100	Utbytte fra SpareBank 1 Boligkreditt	-	-
6	9	Utbytte fra SpareBank 1 Næringskreditt	-	-
44	57	Utbytte fra BN Bank	-	-
1	1	Utbytte fra Samspar Bank Invest	-	-
235	200	Sum inntekter	506	348

Investeringene i alle selskap vurderes etter kostmetoden i morbanken og egenkapitalmetoden i konsernet.

Investeringer i Felleskontrollert virksomhet i konsernet 31.12.2014 inkluderer goodwill på 23 mill kroner (2013: 23 mill kroner).

Konsernets eierandeler i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

(tall i mill kroner)

2014		Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat	Bokført verdi 31.12.	Eierandel i %	Antall aksjer
SpareBank 1 Gruppen	Oslo	10 804	9 363	2 462	1 992	356	1 463	19,50	381 498
SpareBank 1 Banksamarbeidet	Oslo	118	99	146	143	-2	16	17,74	
SpareBank 1 Boligkreditt	Stavanger	45 746	44 043	64	7	49	1 709	20,10	11 076 409
Admi-senteret	Jørpeland	-	-	-	-	1	3	50,00	80
BN Bank	Trondheim	8 410	7 554	152	53	66	856	23,50	3 317 338
SpareBank 1 Næringskreditt	Stavanger	4 867	4 346	47	3	32	521	26,80	3 913 034
Samarbeidene Sparebanker Bankinvest	Oslo	24	3	2	-	2	19	3,27	354
SpareBank 1 Kredittkort	Trondheim	853	713	39	28	2	140	17,87	458 536
Sum		70 822	66 121	2 912	2 226	506	4 727		

2013

SpareBank 1 Gruppen	Oslo	9 891	8 758	2 489	2 181	217	1 131	19,50	381 498
Alliansesamarbeidet SpareBank 1	Oslo	99	82	120	122	-	19	17,74	
SpareBank 1 Boligkreditt	Stavanger	54 036	51 865	87	8	66	2 186	26,21	13 917 194
Admi-senteret	Jørpeland	12	9	3	2	1	3	50,00	80
BN Bank	Trondheim	8 814	7 968	163	51	59	844	23,50	3 317 338
SpareBank 1 Næringskreditt	Stavanger	4 300	3 826	15	3	7	473	27,27	3 719 813
Samarbeidene Sparebanker Bankinvest	Oslo	23	7	2	-	2	21	3,27	354
SpareBank 1 Kredittkort	Trondheim	37	3	-	6	-4	33	17,59	122 182
SpareBank 1 Kundesenter	Stavanger	1	1	6	6	-	-	25,97	2 597
Sum		77 213	72 519	2 885	2 379	348	4 710		

NOTE 39 VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

(tall i mill kroner)

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollert virksomhet, datterselskaper og nærstående til ledende ansatte og styremedlemmer. Bankens mellomværende med ledende ansatte og medlemmer av styret vises i note 22.

Datterselskap 2014	Utlån 31.12.	Innskudd 31.12.	Rente- inntekter	Rente- kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader
SR-Finans	5 907	6	168	-	22	-	-
EiendomsMegler 1	-	76	5	23	-	1	-
SR-Forvaltning	-	49	-	1	27	-	-
SR-Investering	-	33	-	1	-	-	-
SR-Forretningservice	-	1	-	-	-	-	-
EiendomsMegler 1 Drift	-	-	-	-	-	-	5
Rygir Industrier konsern	-	34	4	-	1	-	-
Etis Eiendom	7	4	-	-	-	-	-
Finansparken Bjergsted	-	38	-	-	-	-	-
Sum Datter	5 914	241	177	25	50	1	5

2013

SR-Finans	5 432	3	175	-	21	-	-
EiendomsMegler 1	-	35	7	15	-	1	1
SR-Forvaltning	-	36	-	1	24	-	-
SR-Investering	-	36	-	1	-	-	-
SR-Forretningservice	-	1	-	-	-	-	-
EiendomsMegler 1 Drift	-	3	-	-	-	-	4
Kvinnherad Eigedom	-	24	-	-	-	-	-
Rygir Industrier konsern	-	27	3	-	1	-	-
Etis Eiendom	7	3	-	-	-	-	-
Finansparken Bjergsted	-	8	-	-	-	-	-
Sum Datter	5 439	176	185	17	46	1	5

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

2014	Utlån 31.12.	Innskudd 31.12.	Rente- inntekter	Rente- kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader
SpareBank 1 Gruppen	43	-	4	-	244	-	-
SpareBank 1 Banksamarbeidet	-	-	-	-	-	-	157
SpareBank 1 Boligkreditt	-	2 174	-	16	461	-	-
Admisenteret	16	3	1	-	-	-	-
SpareBank 1 Næringskreditt	-	350	-	7	6	-	-
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest	3	-	-	-	-	-	-
SpareBank 1 Kredittkort	730	-	16	-	-	-	-
Sum tilknyttede og felles- kontrollerte selskaper	792	2 527	21	23	711	-	157

2013

SpareBank 1 Gruppen	303	6	5	-	222	-	-
Alliansesamarbeidet SB1	-	-	-	-	-	-	151
SpareBank 1 Boligkreditt	-	1 784	-	14	605	-	-
Admisenteret	17	2	1	-	-	-	-
SpareBank 1 Næringskreditt	-	221	-	8	5	-	-
SpareBank 1 Kundesenter	-	3	-	-	-	-	-
Sum tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	320	2 016	6	22	832	-	151

Transaksjoner med nærstående til konsernledelsen ¹⁾

Det er ingen transaksjoner med nærstående til konsernledelsen unntatt for nærstående til :

2014	Utlån 31.12.	Renteinntekter	Andre inntekter
Wenche Drønen Christensen	2 217	79	-

Transaksjoner med nærstående til styret ¹⁾

Det er ingen transaksjoner med nærstående til styret unntatt for nærstående til:

2014	Utlån 31.12. ²⁾	Renteinntekter	Andre inntekter
Ingvald Løyning	6 226	298	-
Gunn-Jane Håland	1 093 058	12 487	-
Birthe Cecilie Lepsøe	133 479	686	1 240
Siv Juvik Tveitnes	2 335	244	-
Tor Dahle	3 428	56	-

¹⁾ Inklusive transaksjoner til nærstående personer og til selskaper hvor nærstående personer er nøkkelpersoner.

²⁾ Inklusive lånerammer og garantier.

NOTE 40 AKSJEKAPITAL OG EIERSTRUKTUR**Aksjekapital**

SpareBank 1 SR-Bank sin aksjekapital utgjør 6 393 777 050 kroner fordelt på 255 751 082 aksjer, hver pålydende 25 kroner.

Aksjekapitalen (tidligere eierandelskapitalen) er tatt opp på følgende måte/tidspunkt:

År		Endring i aksjekapital	Total aksjekapital	Antall aksjer
1994	Offentlig emisjon	744,0	744,0	7 440 000
2000	Ansatt emisjon	5,0	749,0	7 489 686
2001	Ansatt emisjon	4,8	753,8	7 538 194
2004	Fondsemisjon	150,8	904,6	9 045 834
2005	Fondsemisjon/splitt	226,1	1 130,7	22 614 585
2007	Rettet emisjon	200,0	1 330,7	26 613 716
2007	Fondsemisjon/splitt	443,5	1 774,2	70 969 909
2008	Utbytteemisjon	91,7	1 866,0	74 638 507
2008	Ansatt emisjon	6,6	1 872,6	74 903 345
2009	Fondsemisjon/splitt	374,5	2 247,1	89 884 014
2009	Rettet emisjon	776,2	3 023,3	120 933 730
2010	Ansatt emisjon	7,8	3 031,1	121 243 427
2010	Emisjon Kvinnherad	151,7	3 182,8	127 313 361
2013	Omdanning aksjebank	1804,4	4 987,2	199 489 669
2013	Rettet emisjon	1406,5	6 393,8	255 751 082

Foruten aksjekapital består egenkapitalen av overkursfond, fond for urealiserte gevinster samt annen egenkapital.

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SR-Bank har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital og derigjennom skape verdier for eierne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene. Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte skal det tas hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at om lag halvparten av årets resultat etter skatt utdeles som utbytte.

Omsetning av egne aksjer i 2014

(tall i tusen kroner)

	Antall aksjer	Pålydende verdi
Beholdning pr 31.12.2013	207 645	5 191
Omsatt i 2014	23 398	585
Beholdning pr 31.12.2014	231 043	5 776

fortsettelse note 40

De 20 største aksjeeiere pr 31.12.2014

Eier	Aksjer	Prosent- andel
Sparebankstiftelsen SR-Bank	72 419 305	28,3%
Gjensidige Forsikring ASA	26 748 416	10,5%
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	8 643 971	3,4%
Morgan Stanley & Co LLC, U.S.A.	8 231 700	3,2%
Folketrygdfondet	7 069 608	2,8%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 226 583	2,4%
Wimoh Invest AS	5 761 169	2,3%
Skandinaviska Enskilda Banken, Sverige	3 907 817	1,5%
Vpf Nordea Norge Verdi	3 259 776	1,3%
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	3 043 658	1,2%
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	2 748 403	1,1%
Clipper AS	2 525 000	1,0%
MSCO Equity Firm Account, U.S.A.	2 287 448	0,9%
J.P. Morgan Chase Bank N.A., U.K.	2 083 137	0,8%
Danske Invest Norske Instit. II	1 924 571	0,8%
The Bank of New York Mellon, U.S.A.	1 865 430	0,7%
Westco	1 577 534	0,6%
Pareto Aksje Norge	1 543 600	0,6%
Odin Norge	1 473 591	0,6%
FLPS-Princ All Sec Stock Sub, U.S.A.	1 433 800	0,6%
Sum 20 største	164 774 517	64,4%
Øvrige eiere	90 976 565	35,6%
Utstedte aksjer	255 751 082	100,0 %

Totalt antall aksjeeiere pr 31.12.2014 er 10.422. Dette er en nedgang på 729 fra årskiftet 2013. Andel aksjer hjemmehørende i Rogaland, Hordaland og Agder-fylkene er 48,9 prosent, og utenlandsandelen er 22,4 prosent. Det vises forøvrig til oversikt over aksjeeiere i styret og representantskapet. For flere detaljer vedrørende aksjen i SpareBank 1 SR-Bank henvises til eget kapittel i årsrapporten.

De 20 største aksjeeiere pr 31.12.2013

Eier	Aksjer	Prosent- andel
Sparebankstiftelsen SR-Bank	76 835 551	30,0%
Gjensidige Forsikring ASA	26 483 470	10,4%
Folketrygdfondet	7 934 328	3,1%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 226 583	2,4%
Odin Norge	5 896 605	2,3%
Frank Mohn AS	5 680 920	2,2%
Morgan Stanley & Co, U.S.A.	4 359 373	1,7%
Odin Norden	4 085 363	1,6%
Skagen Global	3 943 743	1,5%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	3 683 118	1,4%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	2 542 777	1,0%
J.P. Morgan Chase Bank, U.K.	2 364 569	0,9%
Clipper AS	2 178 837	0,9%
J.P. Morgan Chase Bank, U.K.	2 083 137	0,8%
J.P. Morgan Chase Bank, Sverige	2 014 054	0,8%
Westco AS	1 321 817	0,5%
Skagen Global II	1 264 174	0,5%
FLPS, U.S.A.	1 250 000	0,5%
Goldman Sachs & Co, U.S.A.	1 249 123	0,5%
Vpf Nordea Kapital	1 161 371	0,5%
Sum 20 største	162 558 913	63,6%
Øvrige eiere	93 192 169	36,4%
Utstedte aksjer	255 751 082	100,0 %

Totalt antall aksjeeiere pr 31.12.2013 er 11.151. Dette er en nedgang på 808 fra årskiftet 2012. Andel aksjer hjemmehørende i Rogaland, Hordaland og Agder-fylkene er 53,0 prosent, og utenlandsandelen er 14,1 prosent. Det vises forøvrig til oversikt over aksjeeiere i styret og representantskapet.

NOTE 41 VIRKSOMHET SOM SKAL SELGES

SpareBank 1 SR-Bank etablerer, som en del av sin forretningsvirksomhet, investeringsprosjekter for salg til sine kunder. SpareBank 1 SR-Bank må også, som en del av sin forretningsvirksomhet, av ulike årsaker overta eiendeler fra enkelte av sine kunder.

I posten inngår noen investeringer og den vesentligste er Energiveien Eiendom Holding AS som ble overtatt i 2008. SpareBank 1 SR-Bank hadde en eierandel på 49,86 prosent 31.12.2013 og etter salg av 33,07 prosent i 2014 er eierandelen 16,79 prosent i Energiveien Eiendom Holding AS. Posten er vurdert til virkelig verdi i regnskapet og som virksomheter som skal selges.

SpareBank 1 SR-Bank anser ikke investeringene som tilknyttet virksomhet da det ikke er grunnlag for å utøve kontroll og investeringene er av den grunn ikke regnskapsført etter egenkapitalmetoden.

NOTE 42 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Konsernet inngikk i januar 2015 avtale om kjøp av Swedbank sin avdeling i Stavanger.

I januar 2015 ble Rogalandsavdelingen til SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, som inkluderer tre kontorer i Stavanger, Sandnes og Ålgård, kjøpt. Begge oppkjøpene får virkning fra 1. kvartal 2015.

SpareBank 1 SR-Bank har fått tillatelse fra Finanstilsynet den 24.2.2015 til bruk av avansert IRB-metode for bedriftsmarkedet.

For øvrig har det ikke vært registrert vesentlige hendelser etter 31.12.2014

Foreslått utbytte er kr 2,00 pr aksje og vil totalt utgjøre 512 mill kroner.

Til generalforsamlingen og representantskapet i SpareBank 1 SR-Bank ASA**REVISORS BERETNING****Uttalelse om årsregnskapet**

Vi har revidert årsregnskapet for SpareBank 1 SR-Bank ASA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet SpareBank 1 SR-Bank ASA' finansielle stilling per 31. desember 2014 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

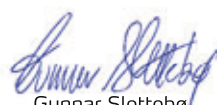
Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen og om redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 5.3.2015
PricewaterhouseCoopers AS

Gunnar Slettebø
Statsautorisert revisor

ERKLÆRING FRA STYRET OG ADM. DIREKTØR

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2014 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Stavanger 5.3.2015

Ingvald Løyning
Styreleder

Gurn-Jane Håland

Erling Øverland

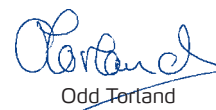
Tor Dahle

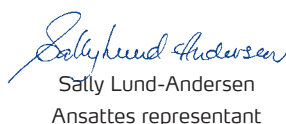
Birthe Cecilie Lepsø

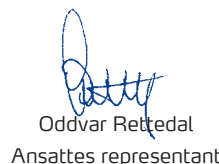
Siv Juvik Tveitnes

Odd Tørlund

Satly Lund-Andersen
Ansattes representant

Oddvar Rettedal
Ansattes representant

Arne Austreid
Administrerende direktør

KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE

TIL REPRESENTANTSKAPET OG GENERALFORSAMLINGEN I SPAREBANK 1 SR-BANK ASA

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med SpareBank 1 SR-Bank ASA og konsernet i henhold til lov og instruks fastsatt av representantskapet.

Kontrollkomiteen har i forbindelse med årsavslutningen for regnskapsåret 2014 gjennomgått årsberetningen, årsregnskapet og revisors beretning for SpareBank 1 SR-Bank ASA. Komiteen finner at styrets vurdering av SpareBank 1 SR-Bank ASA og konsernets økonomiske stilling er dekkende og tilrå at årsberetningen og årsregnskapet for regnskapsåret 2014 godkjennes.

Stavanger, 13.3.2015

Odd Jo Forsell
(leder)

Vigdis Wiik Jacobsen

Egil Fjogstad

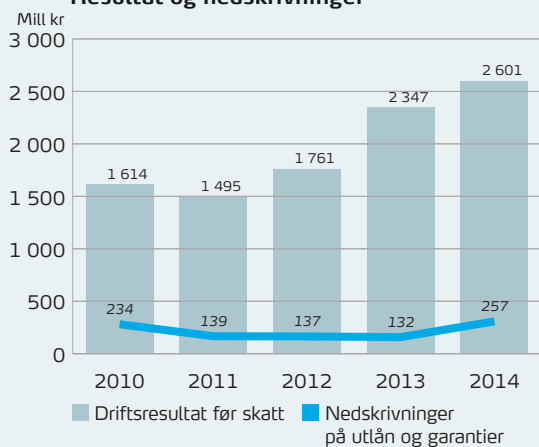

NØKKELTALL SISTE 5 ÅR

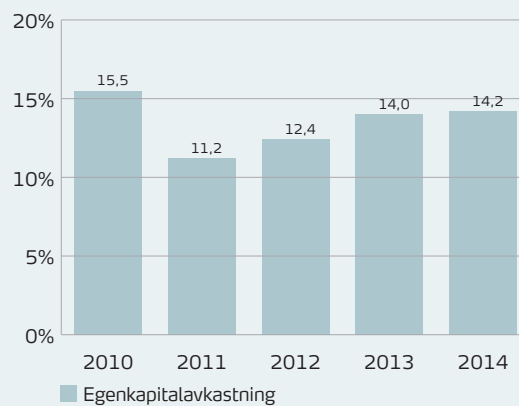
(beløp i mill kroner)

SpareBank 1 SR-Bank konsern	2014	2013	2012	2011	2010
Resultatsammendrag					
Netto renteinntekter	2 404	2 119	1 742	1 756	1 742
Netto provisjons- og andre inntekter	1 732	1 824	1 466	1 192	1 101
Netto inntekter fra finansielle investeringer	778	555	578	319	571
Sum netto inntekter	4 914	4 498	3 786	3 267	3 414
Sum driftskostnader					
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	2 858	2 479	1 898	1 634	1 848
Nedskrivninger på utlån og garantier	257	132	137	139	234
Driftsresultat før skatt	2 601	2 347	1 761	1 495	1 614
Skattekostnad	506	487	400	414	297
Resultat etter skatt	2 095	1 860	1 361	1 081	1 317
Resultat (% av gjennomsnittlig forvaltningskapital)					
Netto renteinntekter	1,45%	1,42%	1,27%	1,31%	1,35%
Netto provisjons- og andre inntekter	1,04%	1,22%	1,07%	0,89%	0,85%
Netto inntekter fra finansielle investeringer	0,47%	0,37%	0,42%	0,24%	0,44%
Sum netto inntekter	2,96%	3,01%	2,76%	2,44%	2,65%
Sum driftskostnader					
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	1,72%	1,66%	1,38%	1,22%	1,43%
Nedskrivninger på utlån og garantier	0,15%	0,09%	0,10%	0,10%	0,18%
Driftsresultat før skatt	1,57%	1,57%	1,28%	1,12%	1,25%
Skattekostnad	0,30%	0,33%	0,29%	0,31%	0,23%
Resultat etter skatt	1,26%	1,24%	0,99%	0,81%	1,02%
Balansetall					
Utlån personmarked	77 651	59 848	52 569	47 593	56 492
Utlån personmarked inkl. SB1 Boligkreditt	109 939	105 595	100 786	92 287	82 349
Utlån bedriftsmarked	62 880	59 128	55 723	52 563	48 736
Utlån bedriftsmarked inkl. SB1 Næringskreditt	63 464	59 770	56 194	53 198	49 040
Innskudd personmarked	39 545	36 190	34 311	31 445	28 683
Innskudd bedriftsmarked	41 942	35 474	33 248	32 557	32 054
Utlånsvekst personmarked ekskl. SB1 Boligkreditt %	29,7	13,8	10,5	-15,8	23,2
Utlånsvekst bedriftsmarked ekskl. SB1 Næringskreditt %	6,3	6,1	6,0	7,9	3,6
Innskuddsvekst personmarked %	9,3	5,5	9,1	9,6	13,9
Innskuddsvekst bedriftsmarked %	18,2	6,7	2,1	1,6	10,1
Forvaltningskapital	174 926	156 985	141 543	131 142	134 778
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	166 017	149 554	137 212	133 629	128 830
Nedskrivninger på utlån og mislighold					
Nedskrivning i % av utlån	0,20	0,11	0,13	0,13	0,23
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,30	0,69	0,42	0,41	0,42
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,36	0,37	0,54	0,69	0,72
Egenkapital					
Aksjekapital	6 394	6 394	6 394	3 183	3 183
Overkursfond	1 587	1 587	1 587	623	627
Annen egenkapital	7 422	6 075	4 656	1 573	1 604
Grunnfondskapital				2 739	2 477
Utjevningsfond				1 639	1 511
Sum egenkapital	15 403	14 056	12 637	9 757	9 402
Lønnsomhet, soliditet og bemanning					
Egenkapitalavkastning %	14,2	14,0	12,4	11,2	15,5
Kostnadsprosent	41,8	44,9	49,9	50,0	45,9
Ren kjernekapitaldekning %	11,50	11,11	10,01	8,27	8,71
Kjernekapitaldekning %	12,34	12,83	12,15	10,62	10,21
Kapitaldekning %	14,53	14,07	13,10	11,44	12,41
Antall årsverk	1 106	1 165	1 207	1 213	1 163

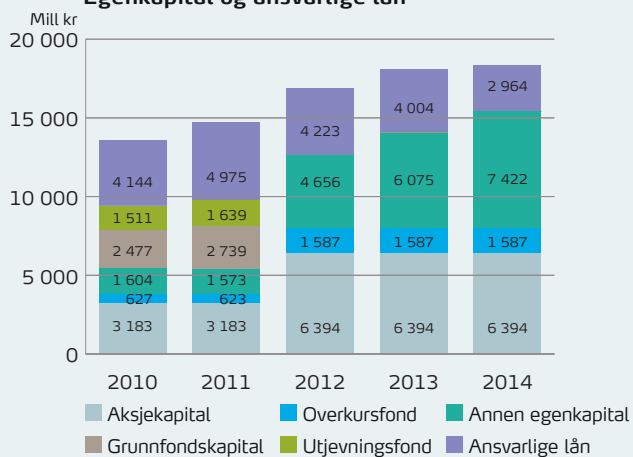
Resultat og nedskrivninger

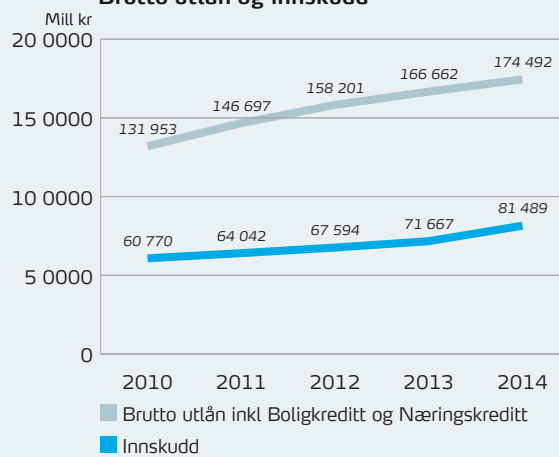
Egenkapitalavkastning

Egenkapital og ansvarlige lån

Brutto utlån og innskudd

Driftskostnader i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Årsverk, konsern

